

TERVOLAN KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2012

Kunnanvaltuusto hyväksynyt 13 / 6 2013 § 72

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINTAKERTOMUS

1	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	1
2	PERUSTIETOA KUNNASTA JA TOIMINNAN KEHITTÄMISTAVOITTEET	3
3	OLENNAISET TAPAHTUMAT KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	5
	3.1 Kunnan hallinto	5
	3.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	7
	3.3 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	8
	3.4 Kunnan henkilöstö	8
	3.5 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	9
	3.6 Ympäristötekijät	9
4	SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	10
5	KOKONAISTALOUDEN TARKASTELU	12
	5.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	12
	5.2 Toiminnan rahoitus	13
	5.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	15
	5.4 Kokonaistulot ja -menot	17
6	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	18
	6.1 Tervola-konserni ja konsernitilinpäätökseen kuuluvat yhteisöt	18
	6.2 Konsernin toiminnan ohjaus ja asetettujen tavoitteiden toteutuminen	19
	6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	20
	6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	20
	6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	20
7	KUNNANHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELEMISEKSI	22

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

8	KÄYTTÖALOUDEN JA TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	23
	8.1 Strateginen johto	24
	8.2 Kunnanhallitus	26
	8.3 Tarkastuslautakunta	32
	8.4 Keskusvaalilautakunta	34
	8.5 Maaseutulautakunta	36
	8.6 Tekninen lautakunta	39
	8.7 Koulutuslautakunta	47
	8.8 Vapaa-ajan lautakunta	53
	8.9 Sosiaali- ja terveyslautakunta	57
9	TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	64
10	INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	68
11	RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	72
12	YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	73

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

13	KUNNAN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	74
	13.1 Tuloslaskelma	74
	13.2 Rahoituslaskelma	75
	13.3 Tase	76
14	KONSERNILASKELMAT	78
	14.1 Konsernin tuloslaskelma	78
	14.2 Konsernin rahoituslaskelma	79
	14.3 Konsernitase	80

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

15	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	82
	15.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	82
	15.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	82
16	TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	83
17	TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	84
18	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	88
19	HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	89
20	LIITETIETOJEN ERITTELYT	91

	LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA	92
--	--	----

	ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	93
--	---	----

I TOIMINTAKERTOMUS

1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Muutos on tullut jäädäkseen, sen voisi todeta kuntamme viime vuosisista. Tässä suhteessa vuosi 2012 ei tehnyt poikkeusta. Vuoden aikana päätettiin kouluverkosta sekä ammattikorkeakoulu-uudistuksesta, aloitettiin ASPAn rakentamishanke sekä annettiin lausunto työryhmän esittämästä kuntarakenneuudistuksesta. Muutoksen sinetöi syksyn kunnallisvaalit; 21 valtuutetuistamme vaihtui yli puolet

Vuoden aikana tapahtui myös merkittäviä muutoksia kuntamme henkilöstössä; tammikuussa valittiin uusi tekninen johtaja, Ari Kurth aloitti tehtävässään maaliskuussa. Sivistosjohtajan ja vapaa-aikasihteerin tehtäviä järjesteltiin uudelleen ja sivistosjohtajan tehtäviin siirtyi Tarja Leinonen. Järjestelyjen myötä valtuusto päätti marraskuussa yhdistää koulutuslautakunnan ja vapaa-ajan lautakunnan sivistyslautakunnaksi vuoden 2013 alusta.

Tervolassa on pitkään pidetty koulujen minimioppilasmääränä 16 oppilasta. Koivun ja Lehmikummun koulut päätettiin lakkauttaa 1.8.2012 oppilasmäärän alittaessa tuon rajan. Kouluverkon ja oppilasmäärien muutosten myötä valtuusto linjasi Tervolassa jatkossa koulujen olevan vähintään kolmeopettajaisia ja koulujen minimioppilasmäärän 28. Valtuustossakin äänestyksen aiheuttaneesta päätöksestä huolimatta on muistettava, että kunnassamme on edelleen maakuntamme kattavimpia kouluverkkoja, onhan meillä Lapinnyemen yhtenäiskoulun ja lukion lisäksi vielä kolme kyläkoulua.

Huhtikuussa ”kunnallishallinnon rakennetyöryhmän selvityksestä sekä kuntauudistukseen liittyvistä muista uudistuksista” annetussa lausunnossa kuntamme ei nähnyt edellytyksiä kuntaliitoksille. Tervolan kunta on valmis sellaisiin ratkaisuihin, joista on toiminnallista ja taloudellista hyötyä niin kuntalaisille kuin kunnallekin. Kuntarakennelakiluonnos valmistui vuoden 2013 alussa. Lakiluonnoksesta antamassaan lausunnossa Tervolan kunta ilmaisee halunsa jatkaa itsenäisenä kuntana.

Vuoden aikana valmisteltiin myös Lapin ammattikorkeakoulu Oy:n perustamista. Perustaminen edellytti koulutuskuntayhtymä Lappian perussopimuksen muutosta sekä koulutuskuntayhtymän pääomajärjestelyjä. Ratkaisulla pyritään turvaamaan AMK-tasaisen opetuksen säilyminen alueella. Kuluvan vuoden aikana tehdään päätökset myös ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen vähentämisestä. Alustavien kaavailujen mukaan Lapista vähennettäisiin lähes 1700 aloituspaikkaa, joka merkitsisi neljänneksen leikkausta nykyiseen. Päätökset tehtäneen ennen kesää, muutokset tulevat heijastumaan myös Louen yksikköön.

Kuntakuvassamme on tapahtunut vuoden aikana

myös merkittäviä muutoksia. Varevaaran tuulivoimapuiston rakentaminen käynnistyi viime keväänä ja Suomen ensimmäinen sisämaan tuulivoimapuisto on valmistumassa. Hanke vahvistaa Tervolan kunnan imagoa Lapin bioenergiakuntana, löytyyhän kunnassamme niin vesi-, puu- turve- ja jatkossa myös tuulivoimaa. Kymmenen tuulimyllyä saanevat lähiaikoina seuraava Löylyvaaran kolmesta myllystä. Tervolan yrittäjien rakentamat lähestymisopasteet, hirsitornit valmistuivat niin ikään talven aikana, ensimmäinen torni vihittiin käyttöön 12.12.12 klo 12. Tornit ovat piristäneet merkittävästi kuntamme näkyvyyttä, uskon tämän tuntuvan pikku hiljaa myös yrittäjiemme arjessa.

Kuntamme investointien painopisteen siirto lapsiin ja nuoriin sekä ennaltaehkäisevään työhön näkyy. Vuoden aikana valmistui tekonurmikenttä, jonka virallisia viikkipäiviä vietettiin lokakuussa. Syksyllä nuoret tekivät aloitteen kaukalon ja tenniskentän kattamisesta. Hankkeelle on haettu rahoitusta, rakentaminen toteutettaneen tulevan kesän aikana.

Päätyneen vuoden talousarviota valmisteltiin epävarmoissa merkeissä. Hallintokunnat ovat kuitenkin säästäneet hyvin ajan haasteet, eikä punakynää viime aikoina ole juurikaan tarvinnut käyttää. Tästä hyvänä osoituksena on lisämäärärahojen vähäinen tarve, vuonna 2012 niitä osoitettiin vain erikoissairaanhoidon sekä aikuiskoulutukseen.

Viime vuoden tilinpäätöstä tarkasteltaessa voimme todeta talouden toteutuneen huomattavasti ennakoitua paremmin. Toimintatulot ylittivät reilusti budjetoidun (635.000 euroa) ja toimintakulut alittivat budjetoidun (-1.143 milj. euroa). Verotulot kasvoivat edellisestä vuodesta 235.000 euroa ja valtionosuudet 971.000 euroa. Kuntamme tulopohjasta lähes 40 % muodostuu valtionosuuksista, 35 % verotuloista ja loput 28 % toimitatuotoista.

Investoinnin rahoittamiseen lainarahalla varauduttiin 0,8 miljoonalla eurolla, lainoja ei kuitenkaan tarvinnut nostaa, vaan päinvastoin vanhoja lainoja lyhennettiin vajaalla 200 €/asukas. Kuntamme lainamäärä onkin ilahduttavan alhainen, vain 1.110 €/asukas. Lainamäärän alenemisesta huolimatta kuntamme pystyi rahoittamaan kahden omakotitalon rakentamisen sekä antamaan konsernilainaa 600.000 euroa tytäryhtiöillemme.

Yritystoiminta on vuoden aikana ollut myös vireää, uusia yrityksiä syntyi 16, nettolisäyksen ollessa 11. Väkilukuun suhteutettuna yritystoimintamme on alueen vilkkainta ja edellytykset tulevaisuuteen ovat siten erinomaiset.

Kuntamme elinvoimaisuudesta huolehtiminen on meidän kaikkien yhteinen tehtävä. Positiivinen kuntakuva, yhdessä tekeminen, yhteen hiileen puhaltaminen ovat asioita, joista meidän on huolehdittava. Me tiedämme, että Tervola on hyvä paikka asua ja yrittää, tätä on

markkinoitava laajemmin myös kuntamme ulkopuolella. Kuntamme elinvoimaisuus nyt ja tulevaisuudessa vaatii myös vetovoimaisia, houkuttelevia ja viihtyisiä rakennuspaikkoja sekä erinomaisia edellytykset yritystoiminnalle ja sitä kautta uusille työpaikoille.

Tuleville vuosille riittää haasteita. Kuntarakenneuudistus, valtionosuusuudistus, sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestäminen koskettavat meitä kaikkia. Kuntamme elinvoimaisuuden parantamiseksi on entistä tarkemmin mietittävä, mitä palveluja jatkossa tarvitaan, mistä voidaan luopua ja mitä uusia palveluja kehitetään. Muutokset on nähtävä mahdollisuuksina.

Haluan kiittää kaikkia Teitä, jotka olette olleet mukana kehittämässä Tervolan kunnan elinvoimaisuutta ja kuntalaistemme hyvinvointia. Erityiskiitokset vuodenvaihteessa luottamustoimensa jättäneille. Samalla haluan toivottaa uusille päätöksentekijöille onnea ja menestystä vaativassa tehtävässänne, työmme kuntamme ja kuntalaistemme hyväksi jatkuu myönteisten mahdollisuuksien Tervolassa.

Mika Simoska
kunnanjohtaja

2 PERUSTIETOA KUNNASTA

Perustamisvuosi	1867
Kokonaispinta-ala	1.594,39 km ² (1.1.2012)
- maata	1.561,73 km ²
- vettä	32,66 km ²
Asukkaita 31.12.2012	3.339
Tukialue	1
EU:n tukialue	1
Veroprosentti	19,50

Tärkeimmät etäisyydet keskustaaajamasta

Rovaniemi	75 km
Kemi	45 km
Kemi-Tornion lentokenttä	40 km
Kemin satama	55 km
Valtatie n:o 4	2 km
Rautatieasema	2 km

Kunnan hallinnolliset yhteydet

- * Kemi-Tornio alueen kehittämiskeskus
- * Kemi-Tornion käräjäoikeus
- * Lapin aluehallintovirasto
- * Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- * Lapin liitto
- * Lapin metsäkeskus
- * Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri
- * Peräpohjolan poliisilaitos
- * Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Kunnan sijainti ja alue

Tervolan kunta rajoittuu etelässä Keminmaan ja Simon kuntiin, lännessä Tornion kaupunkiin, pohjoisessa Rovaniemen kaupunkiin ja idässä Ranuan kuntaan.

Tervolan kokonaispinta-ala on 1.594,39 km². Kunnan halki virtaavan Kemijoen ja jonkin verran sen sivujokien varsilla on alavaa maanviljelysaluetta, josta maa jatkuu loivasti kumpuilla kunnan rajoilla oleviin vaaroihin. Erilaiset suot muodostavat suurimman osan kunnan pinta-alasta.

Väestö

Tervolan kunnan väkiluku vuodenvaihteessa 2012 - 2013 oli 3.339 henkilöä.

	31.12.2012		31.12.2011	
Miehiä	1.733	51,9 %	1.747	51,6 %
Naisia	1.606	48,1 %	1.640	48,4 %
Syntyneet	21		30	
Kuolleet	56		49	

Tervolan väestön kehitys vuosina 1995 - 2012

31.12.		
1995	4.079	
2000	3.895	-184
2005	3.679	-216
2006	3.659	-20
2007	3.550	-109
2008	3.476	-74
2009	3.462	-14
2010	3.444	-18
2011	3.387	-57
2012	3.339	-48

Väestön ikärakenne

	31.12.2012		31.12.2011	
0 - 14	511	15,3 %	536	15,8 %
15 - 64	1.899	56,9 %	1.935	57,1 %
65 -	929	27,8 %	916	27,1 %

Elinkeinorakenne

Alla olevasta taulukosta nähdään Tervolan kunnan elinkeinorakenteen muuttuminen vuodesta 1990 vuoteen 2010.

	1990	2000	2008	2009	2010
Väestö	4.165	3.895	3.476	3.462	3.444
Työvoima	1.839	1.570	1.355	1.347	1.322
Työpaikat	1.431	1.166	1.160	1.044	1.157
*alkutuot.	368	186	183	189	200
* jalostus	207	207	244	254	306
* palvelut	813	745	726	589	643
* tuntematon		28	7	12	8

(Lähde Tilastokeskus)

Kunnan toiminnan kehittämistavoitteet

Suunnitelmakaudella tavoitteena on ottaa käyttöön tasapainoisen onnistumisen ajattelu- ja toimintamalli, jonka tarkoituksena on saattaa kunnan kehittämisen painopistealueet keskinäiseen tasapainoon. Toiminnan näkökulmien pohjalta lyhyen tähtäimen tavoitteet ja painopistealueet asetetaan hallintokunnittain vuosittain talousarvion valmistelun ja hyväksymisen yhteydessä.

VISIO	Tervola on monipuolisia palveluja tarjoava noin 3.500 asukkaan turvallinen ja viihtyisä Kemi-Tornio alueen maaseutukunta. Myönteisten mahdollisuuksien Tervola tunnetaan virkeänä kulttuuripitäjänä, uuden maaseutupolitiikan ja monialaisen yritystoiminnan suunnan näyttäjänä.
TOIMINTA-AJATUS	Hyvinvoinnin lisääminen tervolalaisen kulttuuriperinteen pohjalta maaseutu-elämän myönteisiä mahdollisuuksia vahvistamalla.
TOIMINTASTRATEGIA	Luoda kunnalle iloisen ja virkeän kulttuuripitäjän imago. Luoda hyvät edellytykset kannattavalle yritystoiminnalle ja tukea perusteellisuutta ja maataloutta palvelevien yritysten syntymistä Tervolaan. Tukea yritystoiminnassa luovaa, pienimuotoista käsityötaitoon perustuvaa erilaista pitkälle erikoistunutta tuotantoa. Tehdä Tervolasta uuden maaseutupolitiikan suunnannäyttäjän. Pyrkiä hyödyntämään ohikulkevaa matkailijavirtaa. Luoda virikkeellinen ja viihtyisä elinympäristö.

PAINOPISTEALUEET 2012

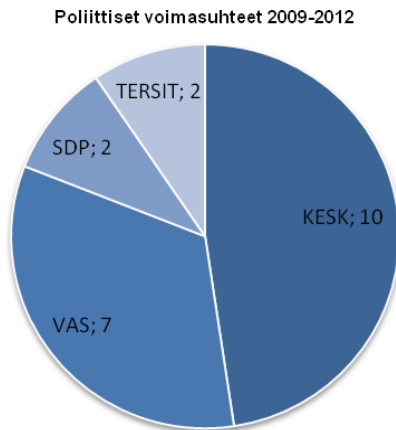
NÄKÖKULMA	
RESURSSIT JA TALOUS	Oikein mitoitettut resurssit suhteessa toiminnallisiin tavoitteisiin. Tasapainoinen talous
ASIAKAS JA VAIKUTTAVUUS	Hyvä palveluiden saatavuus ja riittävyys Viihtyisä ja turvallinen ympäristö Menestyvät yritykset ja positiivinen työpaikkakehitys Myönteinen Tervola-kuva ja identiteetti
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY	Osaava, itseään kehittävä, työhönsä sitoutunut ja riittävä henkilöstö Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus Hyvä työilmapiiri ja työssä jaksaminen Hyvä johtaminen
PROSESSIT JA RAKENTEET	Kuntalaisten osallistumista edistävä organisaatio Sisäinen yhteistyö palvelutuotannossa ja toimiva organisaatiorenne Monipuolinen seutukunnallinen yhteistyö Tehokkaat prosessit

3 OLENNAISET TAPAHTUMAT KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

3.1 Kunnan hallinto

Kunnanvaltuusto

Lokakuussa 2008 käydyissä kunnallisvaaleissa kunnanvaltuustoon valittiin 21 valtuutettua. Valtuutettujen määrä vuoden 2000 kunnallisvaaleissa aleni 21:een kunnan väestömäärän ollessa alle 4.000. Kunnanvaltuuston voimasuhteet toimikaudella 2009 - 2012 muodostuivat seuraavaksi:

Kunnanvaltuuston varsinaiset jäsenet kertomusvuonna

Nimi	ammatti	ryhmä
Alatalo Markku	sähkötekniikko	KESK
Antinkaapo Hannu	peltiseppä,rak.alan yr	SDP
Davidila Teija	perhepäivähoitaja	VAS
Ekorre Maija-Liisa	erikoissairaanh/kätilö	VAS
Heikkinen Arja	toimistos sihteeri	KESK
Jurva Pirjo	lomas sihteeri	KESK
Kaarninen Sari	maanviljelijä	KESK
Kariniemi Juha	rehtori	TERSIT
Keränen Pertti	sähköasentaja	VAS
Kiimalainen Erkki	eläkeläinen	VAS
Kössö Maire	tietotekn.ins (amk)	KESK
Lampela Juhani	maanviljelijä	KESK
Maikkunen Jouko	muurari	VAS
Salminen Hanna	tradenomi	VAS
Starck Ritva	km. käsityönohjaaja	KESK
Tammela Anu	maaseutuyrittäjä	TERSIT
Tauriainen Matti	huolto/korjausmies	VAS
Tepsa Jani	lentok.huoltomies	SDP
Vaajoensuu Matti	maatalousyrittäjä	KESK
Vaara Jussi	yrittäjä	KESK
Ylimartimo Aatto	maanviljelijä	KESK

Ryhmittymien ensimmäiset ja toiset varajäsenet

Nimi	ammatti	ryhmä
Nyyssönen Juha	yrittäjä	VAS
Pesonen Hanna	kasv. yo/merkonomi	KESK
Hepoaho Heikki	arkkitehti, opettaja	TERSIT
Kyngäs Alpo	maatalouslomitaja	VAS
Pullola Paula	sairaanh/osastonh	KESK

Järvinen Reino tullitarkastaja TERSIT

Puheenjohtajana vuonna 2012 toimi sähköasentaja Pertti Keränen, I varapuheenjohtajana maanviljelijä Aatto Ylimartimo ja II varapuheenjohtajana sähkötekniikko Markku Alatalo.

Kunnanvaltuusto kokoontui vuonna 2012 seitsemän kertaa, joissa valtuusto käsitteli 111 asiaa. Vuonna 2012 tärkeimpiä päätöksiä olivat:

Kokous 26.1.2012:

- 3 § Kunnanvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien vaali kalenterivuodeksi 2011
- 8 § Teknisen johtajan valinta

Kokous 12.4.2012:

- 15 § Välíkujan alueen asemakaavan muutos
- 16 § Viia-Kiviaho –alueen asemakaavan muutos ja laajennus
- 18 § Sivistysjohtajan viran tehtävien hoito 31.7.2015 saakka
- 20 § Kouluverkon rakenne ja minimioppilasmäärä
- 21 § Lausuntopyyntö kunnallishallinnon rakenne –työryhmän selvityksestä sekä kuntauudistukseen liittyvistä muista uudistuksista

Kokous 14.6.2012:

- 32 § Tervolan kunnan henkilöstötilinpäätös
- 38 § Tervolan kunnan tilinpäätös vuodelta 2011
- 45 § Kunnan omistaman rakennuspaikan luovutus-perusteet Tervolan kirkonkylän asemakaava-alueella korttelissa 94
- 46 § Tornion, Keminmaan ja Tornion ympäristönsuojelumääräykset
- 47 § Kemin, Keminmaan ja Tervolan kumppanuussopimus lääkäri- ja vastaanottopalvelujen järjestämisessä
- 50 § Lainajärjestelyt kunnan ja kunnan kokonaan omistamien tytäryhtiöiden välillä

Kokous 20.9.2012:

- 61 § Kolpeneen palvelukeskuksen ky:n yhtymähallituksen esitys kuntayhtymän toimimisesta itsenäisenä vapaaehtoisena kuntayhtymänä toistaiseksi

Kokous 8.11.2012:

- 80 § Digipolis Oy:n osakkeen hankinta
- 81 § Perämeren Jätehuolto Oy:n ympäristöluvan edellyttämä vakuus
- 82 § Aseman teollisuushallin kiinteistön myynti
- 87 § Kunnan tuloveroprosentin sekä kiinteistöveroprosenttien määrääminen vuodelle 2013-03-08
- 88 § Tervolan kunnan rakennusjärjestyksen uudistaminen

Kokous 13.12.2012

- 99 § Sopimusluonnos Isohaaran kalateiden ylläpidosta ja käyttökustannusten jaosta

- 103 § Sivistystoimen päävastuualueen hallinnon järjestäminen 1.1.2013 alkaen
- 105 § Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappian pääomajärjestelyjä koskevan sopimuksen hyväksyminen
- 106 § Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappian perussopimuksen muuttaminen
- 109 § Vuoden 2013 talousarvion ja vuosien 2014-2015 taloussuunnitelman hyväksyminen

Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto valitsi kunnanhallituksen jäsenet toimikaudeksi 2011 - 2012. Kertomusvuonna kokoonpano oli seuraava:

Varsinaiset jäsenet

Nimi	ammatti	ryhmä
Antinkaapo Hannu	peltiseppä,rak.alan yr	SDP
Kiimalainen Erkki	eläkeläinen	VAS
Kössö Maire	tietotekn.ins (amk)	KESK
Lampela Juhani	maanviljelijä	KESK
Portti Inkeri	koulunkäynnin ohj.	VAS
Tammela Anu	maaseutuyrittäjä	TERSIT
Vaara Jussi	yrittäjä	KESK

Varajäsenet

Davidila Teija	perhepäivähoitaja	VAS
Haapakoski Heikki	eläkeläinen	KESK
Kariniemi Juha	rehtori	TERSIT
Kola Mariaana	tuntiopettaja	VAS
Pesonen Hanna	kasv. yo/merkonomi	KESK
Ryynänen Martti	eläkeläinen	KESK
Tepsa Jani	lentok.huoltomies	SDP

Puheenjohtajana toimi yrittäjä Jussi Vaara ja varapuheenjohtajana eläkeläinen Erkki Kiimalainen.

Kunnanhallituksen esittelijänä toimi kunnanjohtaja Mika Simoska. Sihteerinä toimi hallintojohtaja Marjatta Vaajoensuu.

Kunnanvaltuuston asettamat toimielimet

Kunnan luottamushenkilöorganisaation muodostavat kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen lisäksi tarkastuslautakunta ja seuraavat päävastuualueilla toimivat lauta- ja johtokunnat:

- Hallintopalvelujen ja kehittämistoimen päävastuualue
1. keskusvaalilautakunta
 2. maaseutulautakunta

- Teknisen toimen päävastuualue
3. tekninen lautakunta

- Sivistystoimen päävastuualue
4. koulutuslautakunta
 5. vapaa-ajanlautakunta
 6. peruskoulujen ja lukion johtokunnat

Sosiaali- ja terveydenhuollon päävastuualue

7. sosiaali- ja terveyslautakunta

Viranhaltijaorganisaatio

Kunnan henkilöstön päävastuualueisiin pohjautuva osastojako on seuraava:

- * tekninen osasto
- * sivistysosasto
- * sosiaali- ja terveysosasto

Hallintopalvelujen ja kehittämistoimen päävastuualueella osastojen toimintaa avustaa kunnanjohtajan johdolla toimiva palveluysikkö.

Kunnanhallituksen määrääminä osastopäällikköinä toimivat vuonna 2012

- * tekninen osasto tekninen johtaja Veikko Kähkölä 1.1.2012-18.3.2012 ja Ari Kurth 19.3.2012-31.12.2012
- * sivistysosasto sivistysjohtaja Juha Kariniemi 1.1.-29.2.2012 ja Tarja Leinonen 12.3.-31.12.2012
- * sosiaali- ja terveysosasto johtava lääkäri Jouko Autio ja henkilöstöasioiden osalta vastaava hammaslääkäri Anitta Tauriainen.

Yhteensopivista tehtäväkokonaisuuksista on osastojen ja palveluysikön puitteissa muodostettu vastuualueita.

Kunnanjohtaja, osastojen päälliköt, sosiaalijohtaja ja hallintojohtaja muodostivat kunnan johtoryhmän.

Kunnanvaltuusto on määritellyt 6.4.2006 § 22 tilivelvoisiksi seuraavat luottamushenkilöt ja kunnan palveluksessa olevat viranhaltijat:

kaikkien toimielinten jäsenet (lukuun ottamatta valtuusto)

kaikkien toimielinten esittelijät
kunnanjohtaja
osastopäälliköt
hallintojohtaja
maaseutupäällikkö
edunvalvoja
(kunnaninsinööri) tekninen johtaja
rakennustarkastaja
sosiaalijohtaja
johtava lääkäri
kunnaneläinlääkäri
(kansalaisopiston rehtori) sivistysjohtaja
vapaa-aikasihteerit

3.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Maailmantalouden kasvu hidastui vuoden 2011 loppupuolella ja kasvun hitaan vaiheen on ennustettu jatkuvan ainakin vuoden 2013 alkupuolelle. Kasvun hidastumisen taustalla ovat hallitusten elvytystoimien päättyminen, julkisten talouksien vakauttamistarpeet sekä yksityisen kysynnän vähäisyys. Kasvun painopiste on edelleen kehittyvissä talouksissa. Euroalueen kehitys on heikkoa.

Suomessa talouden näkymät heikkenivät loppuvuodesta ja taloustilanne Suomessa jatkuu epävarmana. Kansainvälisen kysynnän heikkous ja viennin rakennemuutos alentavat Suomen vientiä ja Suomen markkinaosuus maailman tuonnista jatkaa laskuaan. Kulutuksen kasvun edellytykset ovat heikentyneet. Vuonna 2013 kotitalouksien velkaantumisen ennustetaan jatkuvan käytettävissä olevia tuloja nopeammin. Yksityiset investoinnit alenevat ja varsinkin talonrakennusinvestointien näkymät ovat heikot.

Työllisten määrä on jatkanut kasvuaan huolimatta talouskasvun supistumisesta. Vuoden 2012 heikon taloudellisen kehityksen ennakoidaan heijastuvan työllisyyden heikkenemisenä vuoden 2013 puolella.

Heikentyneet kasvunäkymät heijastuvat julkisen talouden rahoitusasemaan. Julkisyhteisöjen menoaste sekä veroaste kohoavat vuonna 2013. Työttömyyden lisääntymisestä ja väestön ikääntymisestä aiheutuvat menot nostavat menoja, veroastetta nostavat veronkorotukset. Valtion sopeuttamistoimet kohentavat erityisesti valtiotalouden asemaa, mutta silti valtiotalouden ennustetaan pysyvän alijäämäisenä. Verotuloarviota on alennettu, koska keskeisten veropohjien arvioidaan kasvavan arvioitua hitaammin.

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2012 tilinpäätösten ennakkotietojen mukaan kuntatalous on arvioituakin heikompi. Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli lähes kaksinkertainen määrä vuoteen 2011 verrattuna. Kuntien verotulojen kasvu hidastui edellisvuodesta eikä toimintatulojen, verotulojen ja valtionosuuksien kasvu riittänyt kattamaan kuntien toimintamenojen kasvua. Kuntien lainakannan kasvu oli merkittävää, kuntasektorin yhteenlaskettu lanakanta kasvoi lähes 14 miljardiin euroon. Kuntien investoinnit kasvoivat myös huomattavasti. Valtionosuudet kasvoivat vuonna 2012 nimellisesti 5,3 prosenttia valtionosuusleikkauksista huolimatta. Valtionosuuksien kasvua selittävät kuntien veromenetysten kompensointi valtionosuuksia lisäämällä sekä vuonna 2012 tehty kustannustenjakotarkistus ja indeksitarkistus.

Kuntatalous vaatii lähivuosina merkittäviä sopeuttamistoimia, jotta kuntien palvelut voidaan rahoittaa kohtuullisella veroasteella koko maassa ja kuntien velkaantumisen pidettyä hallinnassa. Kuntaliiton Kuntatalouden sopeutusohjelmassa 2014 - 2017 esitetään talouskasvua ja työllisyyttä edistäviä toimenpiteitä sekä mm. suhdanneluonteista elvytystä.

Kemi-Tornio talousalueen kehitys

Kemi-Tornio talousalueen kuntien kehitystä kuvaavia lukuja:

Asukasluku

	2009	2010	2011	2012
Kemi	22 580	22 537	22 399	22 257
Keminmaa	8 606	8 573	8 572	8 585
Simo	3 496	3 489	3 441	3 429
Tervola	3 462	3 444	3 387	3 339
Tornio	22 426	22 513	22 545	22 489
Yhteensä	60 570	60 556	60 344	60 099

Kemi-Tornio alueen väkimäärä väheni vuonna 2012 yhteensä 245 henkilöllä eli 0,41 prosentilla. Väestö väheni koko Kemi-Tornio alueella lukuun ottamatta Keminmaata, jossa asukasluku kasvoi hieman.

Työttömien %-osuus työvoimasta keskimäärin

(Lähde Työ- ja elinkeinoministeriö: Työttömyystietoja ELY-keskuksittain ja kunnittain keskimäärin vuonna 2012)

	2009	2010	2011	2012
Kemi	15,9	15,4	14,3	14,5
Keminmaa	12,5	11,2	10,0	10,4
Simo	13,7	12,7	12,2	11,9
Tervola	13,5	11,9	11,0	12,7
Tornio	13,6	12,4	11,6	12,0
Meri-Lappi	14,3	13,3	12,4	12,7

Työpaikat

(Lähde Tilastokeskus - Työssäkäyntitilastot)

	2007	2008	2009	2010
Kemi	10 306	10 133	9319	9669
Keminmaa	2 483	2 488	2316	2449
Simo	694	678	667	663
Tervola	1 080	1 160	1044	1157
Tornio	9 072	9 351	9061	9202
Yhteensä	23 635	23 810	22 407	23 140

Huoltosuhte

(Lähde Lapin liitto/Tilastot)

	2008	2009	2010	2011*
Kemi	1,67	1,87	1,80	1,81
Keminmaa	1,42	1,52	1,45	1,44
Simo	1,80	1,93	1,87	1,83
Tervola	1,98	2,06	1,98	1,93
Tornio	1,47	1,54	1,52	1,55
Kemi-Tornio	1,58	1,70	1,65	1,66

* ennakkotieto

3.3 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Tervolan kunnan väkimäärä väheni 48 henkilöllä (1,4 prosentilla) vuonna 2012. Väestön määrä on vähentynyt 2000 -luvulla 614 henkilöä. Ennakkotietojen mukaan väestön määrä on vuoden 2013 tammikuussa vähentynyt vuoden vaihteesta 2012-2013 kahdella henkilöllä. Väestön määrän kehitys aiheuttaa uhkakuvia kunnan kehittämislle ja talouden hoidolle. Muutto-liike on vähentänyt työikäistä väestöä vinouttaen ikärakennetta. Asukasmäärän väheneminen sekä väestön ikääntyminen merkitsevät haasteita varsinkin sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisessä.

Vuonna 2012 Tervolan työllisyystilanne hieman huonompi edellisvuoteen verrattuna. Koko vuoden keskimääräinen työttömyysaste oli 12,7 %, kun se vuonna 2011 oli 11 %. Vuoden 2013 tammikuussa työttömyysaste on ollut 13,9 %.

Kunnan palveluksessa olevien määrä on 2000 -luvulla noussut merkittävästi, vaikkakin aivan viime vuosina henkilöstön määrä on jonkin verran vähentynyt. Henkilöstömäärän kasvu johtuu Tervolan kunnan hoitaman maatalousyrittäjien lomituspalvelualueen laajentumisesta.

Tervolan kunta on mukana Tornion kaupungin sekä Kemian ja Tervolan kuntien ympäristöpalvelujen yhteistoiminta-alueessa. Yhteistoiminta-alue hoitaa ympäristönsuojelun, ympäristöterveydenhuollon ja rakennusvalvonnan palvelut yhteistoiminta-alueella. Palvelujen järjestämisestä ja hallinnosta vastaa Tornion kaupungin seudullinen ympäristölautakunta.

Tervola toimii ns. isäntäkuntana yliseutukunnallisella maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Tervolan lisäksi Kemi, Kemianmaa, Simo, Tornio, Rovaniemi ja Ranua.

Kunnassa toteutetaan ruoka- ja siivouspalvelun organisaatiouudistus, johon liittyen vuoden 2012 alussa teknisen toimen päävastuualueella aloitti toimintansa tukipalvelukeskus. Tukipalvelukeskukseen siirtyivät ensimmäisessä vaiheessa sosiaali- ja terveystoimen keskuskeittiön henkilöstö, toiminta ja talous. Vuoden

2013 alusta tukipalvelukeskus on laajentunut sivistystoimen ruoka- ja siivouspalveluilla, päiväkodin ruoka- ja siivouspalvelulla sekä kunnanviraston siivouspalvelulla. Kolmannessa vaiheessa tukipalvelukeskukseen on tarkoitus siirtyä sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistönhoidon liittyvät siivouspalvelut. Tavoitteena on, että organisaatiouudistus olisi kokonaisuudessaan valmis vuoden 2013 loppuun mennessä.

Tilinpäätösvoiton lopulla kunnanvaltuusto päätti sivistystoimen hallinnon järjestämisestä 1.1.2013 alkaen siten, että vapaa-ajanlautakunta lakkautettiin ja lautakunnan tehtävät siirrettiin koulutuslautakunnalle. Samassa yhteydessä koulutuslautakunnan nimi muutettiin sivistyslautakunnaksi.

Vuonna 2012 kunnan taloudenhoito toteutui huomattavasti talousarviossa ennakoitua paremmin. Tilinpäätöksen mukainen vuosikate oli 2,9 milj. euroa ja tilikauden tulos 2,07 milj. euroa. Kunnan lainakanta samoin kuin suhteellinen velkaantuneisuus pieneni. Vuonna 2012 kunnan maksuvalmius parani huomattavasti. Vuoden vaihteessa 2012 - 2013 kunnan taseessa on ylijäämää 7,8 milj. euroa.

Kunnan toiminnan kulut kokonaisuutena kasvoivat vuonna 2012 edellisvuodesta 1,5 milj. euroa (5,4 %). Henkilöstömenojen kasvu oli 4,6 %. Palvelujen ostoissa kustannukset nousivat 5,9 %.

Kunnan rahoitusaseman turvaamiseksi kunnanvaltuusto nosti kunnallisveroprosentin vuodelle 2008 19,50:een. Kiinteistöveroprosentteja korotettiin vuodelle 2010. Vuonna 2012 kunta sai verotuloja 10,6 milj. euroa. Verotulot nousivat edellisvuodesta 2,3 %. Kunnallisveron tuotto kasvoi 3,7 % ja kiinteistöveron tuotto 3,9 %. Valtionosuudet kasvoivat 8,8 %.

Vuoden 2013 talousarvio on vuosikatteen osalta 1 milj. euroa positiivinen. Tilikauden tulokseksi on ennakoitu 12.100 euroa. Kuluvan vuoden talousarvion toteutumiseen vaikuttaa ennen kaikkea verotulokehitys sekä kustannuskehitys palvelujen ostoissa.

3.4 Kunnan henkilöstö

Tervolan kunnan palveluksessa oli tilivuoden lopussa palkattua henkilöstöä yhteensä 398 henkilöä, näistä 288 henkilöä (72,4 %) oli vakinaisessa palvelussuhteessa. Henkilöstön kokonaismäärä väheni 20:llä edellisvuoteen verrattuna.

Vuonna 2012 palkkoja maksettiin 12,9 milj. euroa.

Henkilöstökulut kokonaisuudessaan olivat 16,9 milj. euroa, missä on 4,6 % kasvua edellisvuoteen verrattuna.

Lisätietoja henkilöstöstä on liiteosassa.

Kunnassa laaditaan erillinen henkilöstötilinpäätös.

3.5 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan toiminnan kehittämistavoitteiden toteuttamiselle epävarmuustekijöitä luo väestön määrän kehitys, joka koko 2000-luvun on ollut negatiivinen.

Ikärakenteen muutoksesta johtuva palvelutarpeiden kysynnän kasvu asettaa erityisiä vaatimuksia palvelujen järjestämiselle ja toimintojen kehittämislle.

Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus mm. sosiaali- ja terveystoimen tehtäviin sekä projektitehtäviin on entistä haasteellisempaa, mikä voi aiheuttaa merkittäviä toiminnallisia riskejä. Kuntapalveluiden lisääntyminen ja palveluja koskevien säädösten tarkentuminen ovat johtaneet erityisosaamisen keskittymiseen avainhenkilöille ja organisaation haavoittuvuuden lisääntymiseen.

Tietojärjestelmien keskittäminen sekä palveluiden siirtäminen entistä enemmän tietoverkkoihin aiheuttaa

erityishaasteita tietojärjestelmien toimivuudelle sekä entistä suurempaa riippuvuutta ulkopuolisista toimijoista.

Taloudelliset riskit koskevat yleistä talouskehitystä ja verotulojen kasvun kääntymistä negatiiviseksi. Kuntien rahoituskanavien vähentyessä ja kuntien lainoituksen keskittyessä yksien tarjoajien käsiin, vähenee kilpailu kuntien luototuksesta. Riskejä liittyy myös kunnan velkaantumiseen lähivuosina. Mikäli kunnan suunnitellut investoinnit joudutaan rahoittamaan pääosin velkarakalla, lisääntyy kunnan lainamäärä ja lainanhoitokustannukset merkittävästi lyhyellä aikavälillä. Tämä aiheuttaa merkittävän rahoituksellisen riskin. Myös uusien velvoitteiden säätäminen kunnille ilman, että valtio korvaa kokonaan niistä aiheutuvat kustannukset aiheuttaa taloudellisia riskejä. Uhkakuvia luo myös mahdolliset muutokset valtion rahoituksessa.

3.6 Ympäristötekijät

Tervolan sijainti suurten kuntakeskusten (Rovaniemi, Tornio, Kemi) läheisyydessä on erinomainen. Tervolan maisemaa hallitsevat Kemijoki ja lukuisat vaarat. Tervolassa on kaunis luonto, monipuolinen kasvusto ja hyvä veden laatu.

Yleisten laitosten jakaman talousveden fysikaalinen ja mikrobiologinen laatu on hyvä ja voimassa olevien vaatimusten mukainen. Yleisen vesijohdon piiriin kuuluu noin 90 % ja yleisen viemärin piiriin noin 30 % kunnan talouksista. Tervola on mukana seudullisessa jätehuollossa yhdessä Kemin, Tornion, Keminmaan ja Ylitornion kanssa.

Kuntakeskuksessa on kaukolämpöverkosto ja biopolttoainetta käyttävä lämpölaite. Lämpölaite käyttää lähialueelta tulevia polttoainelajeja. Kaukolämpöver-

kostoa laajennetaan vuosittain. Kunnan kiinteistöjen osalta pyritään energiamäärän pienentämiseen ja vaihteittain siirtymään uusiutuvia energialähteitä käyttäviin ratkaisuihin.

Merkittävän ympäristöön vaikuttavan tekijän muodostaa Kemijoki Oy:n omistamat Ossauskosken ja Taivalkosken voimalaitokset. Voimalaitosten tehonnoston myötä vedenpinnan vaihtelut ovat kasvaneet, mikä aiheuttaa lisääntyvää tarvetta veneenlaskupaikkojen, uimarantojen ja muiden yleisten alueiden kunnostamiseen sekä rantojen suojaukseen.

Tervolan ensimmäinen tuulivoimapuistoa koskeva yleiskaava valmistui 2011. Kymmenen tuulivoimalaitoksen rakentaminen käynnistyi vuonna 2012.

4 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä noudatetaan, päätökset perustuvat riittävään ja luotettavaan tietoon ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisen valvonnan toimivuudesta koko kunnan tasolla vastaa kunnanhallitus ja sen toteuttamis- ja valvontavastuu on kunnanjohtajalla ja kunnanvaltuuston määräämillä tilivelvollisilla. Osastopäälliköt vastaavat, että päävastuualueiden sisäinen valvonta on järjestetty yleisten ohjeiden pohjalta ja että valvonta on riittävää. Kunnanhallitus valvoo myös sitä, että konserniyhteisöjen valvonta on järjestetty.

Sisäisen valvonnan järjestämisessä noudatetaan kunnanhallituksen 13.11.2006 hyväksymää sisäisen valvonnan ohjetta. Ohjetta tullaan päivittämään vuoden 2013 aikana riskien tunnistamisen ja hallinnan kehittämiseksi sekä valvontatoimien yhtenäistämiseksi.

Alla olevassa selonteossa tarkastellaan sisäisen valvonnan järjestämistä valvonnan eri kohdealueiden näkökulmasta. Selonteko on laadittu lautakuntien toimittamien arviointien pohjalta.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Toiminnan laillisuus ja hyvän hallintotavan noudattaminen varmistetaan lainsäädäntöä tarkentavilla kunnan sisäisillä toimintaohjeilla ja suosituksilla, uusien työntekijöiden perehdytyksellä sekä kiinnittämällä huomiota esteellisyyksiin asioiden käsittelyn ja päätöksenteon kaikilla tasoilla. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole havaittu puutteita päättyneen tilikauden aikana.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotavuus

Tulosalueiden toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan kunnanvaltuustolle ja lautakunnille säännöllisin väliajoin. Myös kuntakonsernin merkittävimmät tytäryhteisöt raportoivat kunnanvaltuustolle säännöllisesti. Raportoinnissa on keskitytty taloudellisten tavoitteiden seurantaan. Taloussuunnittelukaudella kehitetään myös strategisten tavoitteiden toteutumisen ja toiminnan vaikuttavuuden seurantaa. Tulostavastuun noudattamisessa ei ole havaittu olennaisia puutteita päättyneen tilikauden aikana. Poikkeamia talousarvioon käsitellään tilinpäätöksen kohdassa talousarvion toteutuminen.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnassa on kiinnitetty erityistä huomiota niin sanottujen vaarallisten tehtävähdistelmien tunnistamiseen ja niiden poistamiseen sekä henkilöiden pääsyn rajoittamiseen eri tiedostoihin ja aineistoihin. Kunnan riskien kartoituksen ajantasaistaminen on käynnissä työympäristöriskien osalta.

Maaseutulautakunnan riskienhallinta perustuu Mavin antamaan hallinnolliseen ohjeeseen 25.5.2007 ja komission asetukseen 885/2006. Näissä määräyksissä vaaditut suunnitelmat käsitellään vuosittain maaseutulautakunnassa. Kyseisissä suunnitelmissa on varauduttu erilaisiin maataloushallintoon liittyviin riskeihin.

Hallintopalvelujen ja kehittämistoimen päävastuualueella suurimmat riskit kohdistuvat henkilöstövoimavaroihin ja tietojärjestelmiin. Riskeihin on varauduttu varahenkilöjärjestelmillä, tietojärjestelmien dokumentoinnilla ja tietohallinnon yhteistyöllä.

Teknisen toimen riskienhallinta on järjestetty toimintayksikkökohtaisesti ja se perustuu selvityksiin, suunnitelmiin ja määräaikaisiin tarkastuksiin sekä niiden jatkuvaan ylläpitoon. Kiinteistökohtaiset vakuutukset tarkistetaan vuosittain ja täydennetään muutostilanteissa. Merkittävimpiin riskeihin on varauduttu varajärjestelmillä, muun muassa kaukolämmön toimituksissa kiinteistöjen varapolttoaineilla. Poikkeusoloissa sähköenergian saannin turvaaminen kunnan kiinteistöissä on vähäistä, minkä vuoksi aggregaattien yhteishankintaa selvitetään. Kemijoen säännöstelyn ja tulvien aiheuttamat riskit ranta-alueen kiinteistöille on tiedostettu, ja yhteistoiminnalla haetaan keinoja riskien hallitsemiseen. Lisäksi teknisessä toimessa on havaittu, että pienenevät henkilöstövoimavarat ovat riski hallinnon jatkuvuudelle. Merkittäviä ympäristöriskejä ei ole havaittu.

Sivistystoimessa on tunnistettu henkilöstön suuri merkitys palvelutuotannon laadussa ja vaikuttavuudessa ja tämän resurssin käyttö onkin tarkoin harkittua. Henkilöstökrytoinnissa noudatetaan lainsäädäntöä, hallinto- ja johtosääntöä, virka- ja työehtosopimuksia sekä kunnanhallituksen antamia ohjeita.

Sosiaali- ja terveystoimen yksiköissä on tehty riskien kartoitus, joka on käyty henkilöstön kanssa läpi.

Konserniyhteisöjen riskienhallintaan liittyen yhteisöjen johdon on etukäteen neuvoteltava kunnan johdon kanssa periaatteellisista ja merkittävistä asioista, jotka koskevat muun muassa toimialamuutoksia sekä taloudellisesti tai periaatteellisesti laajakantoisia toiminnan muutoksia tai muuta yhteisön toimintaedellytyksiin ja palvelukykyyn olennaisesti vaikuttavaa toimintaa. Kunnan johdon harkinnan mukaan konserniyhteisöjen tulee etukäteen hankkia kunnanhallituksen kannanotto periaatteellisiin ja konsernin kannalta merkittäviin asioihin.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuksien kartoitus tehdään vuosittain. Kunnan vakuutukset on kilpailutuksen tuloksena keskitetty tällä hetkellä vakuutusyhtiö Pohjolaan. Uudet kohteet vakuutetaan välittömästi.

Hankinnoissa noudatetaan julkisista hankinnoista annettua lainsäädäntöä, Kuntaliiton yleisiä hankintaohjeita.

ta sekä kunnanhallituksen antamia hankintaohjeita. Hankinnoissa huomioidaan sekä taloudelliset tekijät että tarkoituksenmukaisuus. Johtosäännöissä on määriteltä hankintavaltuudet, joita noudatetaan hankintapäätösten yhteydessä.

Tulevaisuudessa haasteita voivat aiheuttaa kunnan varsinaisesta käytöstä poistuneet rakennukset, joiden ylläpitoon/peruskorjaukseen ei riitä taloudellisia resursseja.

Sopimustoiminta

Edellisen vuoden selonteossa todettiin, että kunnanhallitus on ohjeistanut hallintokuntien luetteloimaan ja tarvittaessa ajantasaistamaan sopimuksensa ja sitoumuksensa. Sopimustoiminnan valvontaa tullaan kehittämään taloussuunnittelukaudella.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäinen tarkastus tapahtuu kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan alaisuudessa ja vastuulla. Eri päävastuualueilla suoritetaan kunkin oman toimialan viranomaisten toimesta sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa tukevia tarkastuksia.

Maa- ja metsätalousministeriön ja ELY-keskusten määräämät tilintarkastusyhtiöt tarkastavat vuosittain kuntia, joiden maataloushallinnosta Tervolan kunta vastaa. Näiden tarkastusten yhteydessä ei ole havaittu puutteita toiminnassa.

Lapin aluehallintovirasto on suorittanut toimintavuonna valvonta-asiana palvelukoti Pihakulleron ja vanhainkoti Kotikulleron osalta hoitohenkilömitoitukset ja yöaikaisen hoidon järjestelyn tarkastuksen. Mitoitusten ja yöaikaisesta turvallisuudesta huolehtimisen todettiin olevan riittävällä tasolla. Lisäksi aluehallintovirasto suoritti kotipalvelussa syyskuussa 2012 tarkastuskäynnin, jossa käytiin läpi työsuojelun organisoima työpaikan työoloja kartoittava Valmeri-kysely.

5 KOKONAISTALOUDEN TARKASTELU

Kokonaistalouden kehitystä tarkastellaan päättyneen tilikauden ja sitä edeltäneiden kahden tilikauden tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen sekä näi-

den laskelmien perusteella laskettujen tunnuslukujen avulla. Laskelmiin on sisällytetty vain kunnan ulkoiset erät ja ne esitetään tuhansina euroina.

5.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma

	2012 (1 000 euroa)	2011 (1 000 euroa)	2010 (1 000 euroa)
Toimintatuotot	8 769	8 847	8 794
Toimintakulut	-28 775	-27 295	-26 798
Toimintakate	-20 006	-18 449	-18 004
Verotulot	10 615	10 379	10 465
Valtionosuudet	11 954	10 982	10 609
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	176	184	170
Muut rahoitustuotot	410	489	538
Korkokulut	-104	-127	-128
Muut rahoituskulut	-108	-144	-121
Vuosikate	2 937	3 315	3 529
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-931	-908	-981
Tilikauden tulos	2 006	2 407	2 549
Poistoeron muutos	-307	57	57
Varausten muutos	370		-1 520
Tilikauden ylijäämä	2 069	2 464	1 085

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2012	2011	2010
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	30,5	32,4	32,8
Vuosikate/Poistot, %	315,4	365,2	359,9
Vuosikate, €/asukas	880	979	1 025
Asukasmäärä	3 339	3 387	3 444

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 x Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 x Vuosikate / Poistot

Asukaskohtainen vuosikate euroina

= Vuosikate / asukasluku

Tilikauden tuloksen analysointi

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa, jonka tehtävänä on osoittaa tuottojen riittävyys palvelujen tuottamisesta aiheutuneisiin kuluihin.

Tilikauden 2012 toimintatuotot olivat 8,77 milj. euroa, joka on 0,08 milj. euroa (-0,9 prosenttia) edellistä tilikautta vähemmän. Muutos johtui pääosin tukien ja avustusten sekä muiden toimintatuottojen lievistä laskusta. Toimintakulut olivat 28,78 milj. euroa, joka on 1,48 milj. euroa (5,4 prosenttia) edellistä tilikautta enemmän. Kasvu vuoteen 2011 oli lähes kaikissa

toimintakululajeissa: henkilöstökulut kasvoivat 0,75 milj. euroa (4,6 prosenttia), palvelujen ostot 0,51 milj. euroa (5,9 prosenttia), aineet, tarvikkeet ja tavarat 0,10 milj. euroa (6,2 prosenttia) sekä avustukset 0,12 milj. euroa (15,7 prosenttia).

Toimintakatteeksi muodostui -20,01 milj. euroa, joka on 1,56 milj. euroa (-8,4 prosenttia) edellistä tilikautta pienempi. Tämä näkyy maksurahoituksen osuutta kuvaavan tunnusluvun (toimintatuotot/toimintakulut, %) arvон lievästi heikentymisenä 30,5 prosenttiin. Kuntien keskimääräinen toimintatuottojen osuus toi-

mintakuluista on 24–25 prosenttia (Tilastokeskus). Kuntakohtaisia eroja selittävät muun muassa kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen ja oppilaitosten ylläpitäminen. Toimintakate osoittaa, kuinka paljon käyttötulouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Verotuloja kertyi 10,61 milj. euroa, joka merkitsee 0,24 milj. euron (2,3 prosenttia) kasvua vuoteen 2011. Valtionosuuksien määrä oli 11,95 milj. euroa, joka on 0,97 milj. euroa (8,8 prosenttia) edellisvuotta enemmän. Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä 0,38 milj. euroa pysyen lähellä edellisten tilikausien tasoa.

Vuosikate oli 2,94 milj. euroa eli 0,38 milj. euroa (-11,4 prosenttia) pienempi kuin edellisellä tilikaudella. Näin ollen investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin käytettävissä oleva rahoitus pieneni. Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa kunnan tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletuksen mukaan tulorahoitus on riittävä, mikäli vuosikate on vähintään siitä vähennettävien suunnitelman mukaisten poistojen suuruinen. Tervolan kunnan vuosikatteen osuus poistoista oli 315,4 prosenttia eli selvästi yli 100 prosentin kriittisen arvon. Tunnusluvun tulkinnassa on kuitenkin huomiotava, että kunnan poistotaso alittaa keskimääräisen vuotuisen investointitason, mikä merkitsee tulorahoituksen tarpeen kasvua tulevaisuudessa.

Asukaskohdainen vuosikate oli 880 euroa. Kuntakohtainen tavoitearvo tälle tunnusluvulle saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä, jolloin Tervolan kunnan tavoitearvoksi muodostuu noin 468 euroa. Asukaskohtaisen vuosikatteen toteuma ylitti selvästi tavoitetason, mikä kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden olevan hyvä.

Tilikauden tulos muodostuu tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotuksesta ja lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tervolan kunnan tilikauden 2012 tulos oli 2,01 milj. euroa, joka on 0,40 milj. euroa (-16,7 prosenttia) edellisvuotta pienempi, mutta edelleen selvästi ylijäämäinen. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsitteilyeriä. Tilikaudella 2012 on purettu koulukeskuksen ympäristön kehittämishanketta varten tehty 0,37 milj. euron investointivaraus ja kirjattu vastaavan suuruinen poistoeron lisäys. Poistoeroa on purettu yhteensä 0,06 milj. euroa samassa suhteessa kuin käytettyihin investointivarausliittävistä hankkeista on kirjattu suunnitelman mukaisia poistoja. Näiden kirjausten avulla käytettyjen investointivarausten vaikutusta jaetaan useammalle tilikaudelle. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 2,07 milj. euroa.

5.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma

	2012 (1 000 euroa)	2011 (1 000 euroa)	2010 (1 000 euroa)
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	2 937	3 315	3 529
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-1 489	-1 721	-2 627
Rahoitusosuudet investointimenoihin	314	34	0
Pys. vast. hyödykkeiden luovutustulot	5	143	11
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 767	1 771	913
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-600	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	151	85	82
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	650
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-661	-802	-974
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutokset	-9	17	-7
Vaihto-omaisuuden muutos	17	-32	0
Saamisten muutos	-215	-148	537
Korottomien velkojen muutos	781	302	-15
Rahoituksen rahavirta	-537	-579	272
Rahavarojen muutos	1 231	1 192	1 185
Rahavarat tilikauden alussa	3 507	2 316	1 131
Rahavarat tilikauden lopussa	4 738	3 507	2 316

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2012	2011	2010
Investointien tulorahoitus, %	250,0	196,5	134,3
Pääomamenojen tulorahoitus, %	128,5	137,9	100,3
Lainanhoitokate	4,0	3,7	3,3
Kassan riittävyys, pv	54,5	42,5	27,6
Asukasmäärä	3 339	3 387	3 444

Investointien tulorahoitus prosentteina

= 100 x Vuosikate / Investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulorahoitus prosentteina

= 100 x Vuosikate / (Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyh.)

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyh.)

Kassan riittävyys päivinä

= 365 pv x Kassavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

(Kassasta maksut: toimintakulut, rahoituskulut, inv.menot, antolainojen lis., pitkäaik. lainojen lyh.)

Rahoituslaskelman analysointi

Toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa, jonka tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyys ja se, miten investoinnit, sijoitukset ja lainojen lyhennykset on tulorahoituksen lisäksi muutoin rahoitettu.

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana käyttötalouden avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun. Tervolan kunnan toiminnan rahavirta oli päättyneellä tilikaudella vertailuvuosien tavoin tuloslaskelman osoittaman vuosikatteen mukainen, sillä tilikaudella ei ole kirjattu satunnaisia eriä eivätkä toimintatuotot ja -kulut sisällä rahoituslaskelman muihin rahavirtoihin kuuluvia eriä. Näin ollen toiminnan rahavirran muutos edellisiin tilikausiin selittyy vuosikatteen heikentymisellä.

Investointien rahavirta osoittaa, kuinka paljon kunta on käyttänyt rahavaroja palvelutuotannon edellytysten järjestämiseksi ja tulevien rahavirtojen kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä. Tervolan kunnan investointien omahankintameno oli päättyneellä tilikaudella 1,18 milj. euroa, mikä tarkoittaa, että investointeihin on käytetty rahavaroja vertailuvuosia vähemmän. Investointien tulorahoitusosuus oli 250,0 prosenttia eli edelleen selvästi yli sadan prosentin, mikä kertoo, että investointeihin ei ole tarvittu pääomarahoitusta. Pääomamenojen tulorahoitusosuus oli 128,5 prosenttia, mikä kertoo, että tulorahoitus on riittänyt investointien omahankintamenoihin, antolainojen nettolisäykseen ja lainojen lyhennyksiin. Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä oli 1,77 milj. euroa.

Rahoituksen rahavirta osoittaa antolainojen ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien,

vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutoksen tilikaudella. Tervolan kunnan rahoituksen rahavirta oli 0,54 milj. euroa negatiivinen. Rahavirran negatiivisuus johtuu pitkäaikaisten lainojen lyhennyksistä ja antolainasaamisten lisäyksistä. Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävydestä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokykyä pidetään hyvänä, kun tunnusluvun arvo on yli 2. Tervolan kunnan lainanhoitokate vahvistui päättyneellä tilikaudella entisestään ollen 4,0.

Rahavarojen muutos muodostuu toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirroista yhteensä ja vastaa taseesta laskettua rahavarojen muutosta. Tervolan kunnan rahavarojen muutos tilikaudella 2012 oli 1,23 milj. euroa positiivinen. Muutosta selittää erityisesti tilikauden ylijäämäinen vuosikate. Kassan riittävyys päivinä oli 54,5, mikä on edellisvuosia parempi ja kertoo verrattain hyvästä maksuvalmiudesta. Tunnusluku ilmaisee, kuinka monen päivän kassasta maksuihin tilikauden lopun rahavarat riittäisivät.

5.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase

	2012	2011	2010
	(1 000 euroa)	(1 000 euroa)	(1 000 euroa)
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT	20 966	20 278	19 726
Aineettomat hyödykkeet	44	2	8
Aineelliset hyödykkeet	13 354	13 245	12 693
Maa- ja vesialueet	1 075	1 040	1 013
Rakennukset	10 044	10 643	6 873
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 588	1 260	1 158
Koneet ja kalusto	194	230	238
Muut aineelliset hyödykkeet	21	21	21
Ennakkomaksut ja keskener. hank.	431	50	3 389
Sijoitukset	7 568	7 031	7 026
Osakkeet ja osuudet	3 777	3 689	3 599
Muut lainasaamiset	3 791	3 342	3 427
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	31	34	52
Valtion toimeksiannot	10	15	34
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0	0	0
Muut toimeksiantojen varat	20	18	18
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 352	4 923	3 551
Vaihto-omaisuus	32	49	17
Saamiset	1 582	1 367	1 219
Pitkäaikaiset saamiset	38	35	35
Lyhytaikaiset saamiset	1 544	1 332	1 184
Rahat ja pankkisaamiset	4 738	3 507	2 316
VASTAAVAA YHTEENSÄ	27 348	25 235	23 329
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	16 476	14 407	11 944
Peruspääoma	8 651	8 651	8 651
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 757	3 293	2 208
Tilikauden yli-/alijäämä	2 069	2 464	1 085
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	2 057	2 120	2 176
Poistoero	907	600	656
Vapaaehtoiset varaukset	1 150	1 520	1 520
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	64	77	78
Valtion toimeksiannot	6	12	31
Lahjoitusrahastojen pääomat	2	2	1
Muut toimeksiantojen pääomat	56	62	46
VIERAS PÄÄOMA	8 751	8 631	9 132
Pitkäaikainen	4 093	4 679	5 347
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 610	2 214	2 869
Lainat julkisyhteisöiltä	1 481	1 486	1 493
Muut velat	1 002	979	985
Lyhytaikainen	4 658	3 952	3 785
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	604	655	794
Lainat julkisyhteisöiltä	5	6	8
Saadut ennakot	28	0	31
Ostovelat	1 209	846	694
Muut velat	455	424	333
Siirtovelat	2 358	2 020	1 925
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	27 348	25 235	23 329

TASEEN TUNNUSLUVUT	2012	2011	2010
Omavaraisuusaste, %	67,8	65,5	60,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	27,8	28,6	30,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1.000 €	7 826	5 757	3 293
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 343	1 700	956
Lainakanta 31.12., 1.000 €	3 700	4 362	5 164
Lainakanta 31.12. €/asukas	1 108	1 288	1 499
Lainasaamiset 31.12., 1.000 €	3 791	3 342	3 427
Asukasmäärä	3 339	3 387	3 444

Omavaraisuusaste prosentteina

= 100 x (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus prosentteina

= 100 x (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Asukaskohtainen lainakanta euroina

= Lainakanta / asukasluku

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja Muut lainasaamiset

Taseen analysointi

Taseen tehtävänä on kuvata kunnan tilinpäätöspäivän mukaista rahoituksen rakennetta. Rahoitusasemassa tilikauden aikana tapahtuneet muutokset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Tervolan kunnan taseen loppusumma 31.12.2012 oli 27,35 milj. euroa. Taseen loppusumma kasvoi 2,11 milj. eurolla (8,4 prosenttia) edellisestä tilinpäätöspäivästä. Taseen vastaavissa esitettävien omaisuuserien muutokset johtuivat pääosin sijoituksiin kuuluvien muiden lainasaamisten sekä rahojen ja pankkisäämisten kasvusta. Taseen vastattavissa esitettävien pääomaerien muutokset johtuivat pääosin oman pääoman kasvusta tilikauden ylijäämäisen tuloksen myötä. Lisäksi pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä pieneni lainojen lyhennysten johdosta, mutta lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä kasvoi lähinnä korottomien ostovelkojen ja siirtovelkojen kasvun myötä.

Omavaraisuusasteella mitataan kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Kuntien omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään 70 prosenttia. 50 prosentin tai sen alittava omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävää velkarasitetta. Vuosina 2010 ja 2011 kaikkien kuntien omavaraisuusasteen keskiarvo sijoittui 64 ja 65 prosentin väliin (Tilastokeskus). Tervolan kunnan omavaraisuusaste tilikauden 2012 päättyessä oli 67,8 prosenttia vahvistuen edellisvuosista. Viime vuosina parantunut omavaraisuusaste on seurausta tilikausien ylijäämäisten tulosten vahvistamasta omasta pääomasta.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon

kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valti-onosuuksista. Vuosina 2010 ja 2011 kaikkien kuntien suhteellisen velkaantuneisuuden keskiarvo oli noin 45 prosenttia (Tilastokeskus). Tervolan kunnan suhteellinen velkaantuneisuus tilikauden 2012 päättyessä oli 27,8 prosenttia pienentyen edellisvuosista. Tämä tarkoittaa, että kunnan mahdollisuudet selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella ovat parantuneet.

Lainakanta kuvaa kunnan korollisen vieraan pääoman määrää. Tervolan kunnan lainakanta tilikauden 2012 päättyessä oli 3,70 milj. euroa. Asukaskohtaiseksi lainamääräksi muodostui 1110 euroa, joka on 178 euroa (-13,8 prosenttia) edellisen tilinpäätöspäivän tilannetta vähemmän. Lainasaamisilla tarkoitetaan taseen pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. Tervolan kunnan lainasaamiset tilikauden 2012 päättyessä olivat 3,79 milj. euroa. Lainasaamiset ovat lisääntyneet tilikauden aikana 0,45 milj. eurolla (13,4 prosenttia).

5.4 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulot ja -menot -laskelma on koottu tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain kunnan ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Laskelman tehtävänä on kuvata rahan käyttöä ja rahan lähteitä tilikauden aikana. Kokonaistuloilla tarkoitetaan varsinaisen toiminnan tuottoja, investointituloja sekä rahoitustoiminnan rahan lähteitä. Kokonaismenoilla tarkoitetaan varsinaisen toiminnan kuluja, investointimenoja sekä rahoitustoiminnan rahan käyttö-

jä. Kokonaistulojen ja -menojen erotus vastaa rahoituslaskelman muiden maksuvalmiuden muutosten ja rahavarojen muutosten yhteenlaskettua summaa.

Tervolan kunnan tilikauden 2012 kokonaistulot olivat 32,39 milj. euroa ja kokonaismenot 31,74 milj. euroa. Kokonaistulojen ja -menojen erotus oli 0,66 milj. euroa.

Kokonaistulot ja -menot -laskelma

TULOT	2012		MENOT	2012	
	1 000 euroa	%		1 000 euroa	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	8 769	27,1	Toimintakulut	28 775	90,7
Verotulot	10 615	32,8	Korkokulut	104	0,3
Valtionosuudet	11 954	36,9	Muut rahoituskulut	108	0,3
Korkotulot	176	0,5			
Muut rahoitustuotot	410	1,3			
Investoinnit			Investoinnit		
Rah.osuudet investointeihin	314	1,0	Investointimenot	1 489	4,7
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	5	0,0			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten väh.	151	0,5	Antolainasaamisten lis.	600	1,9
Pitkäaikaisten lainojen lis.	0	0,0	Pitkäaikaisten lainojen väh.	661	2,1
Kokonaistulot yhteensä	32 394	100,0	Kokonaismenot yhteensä	31 737	100,0

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot

657

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset

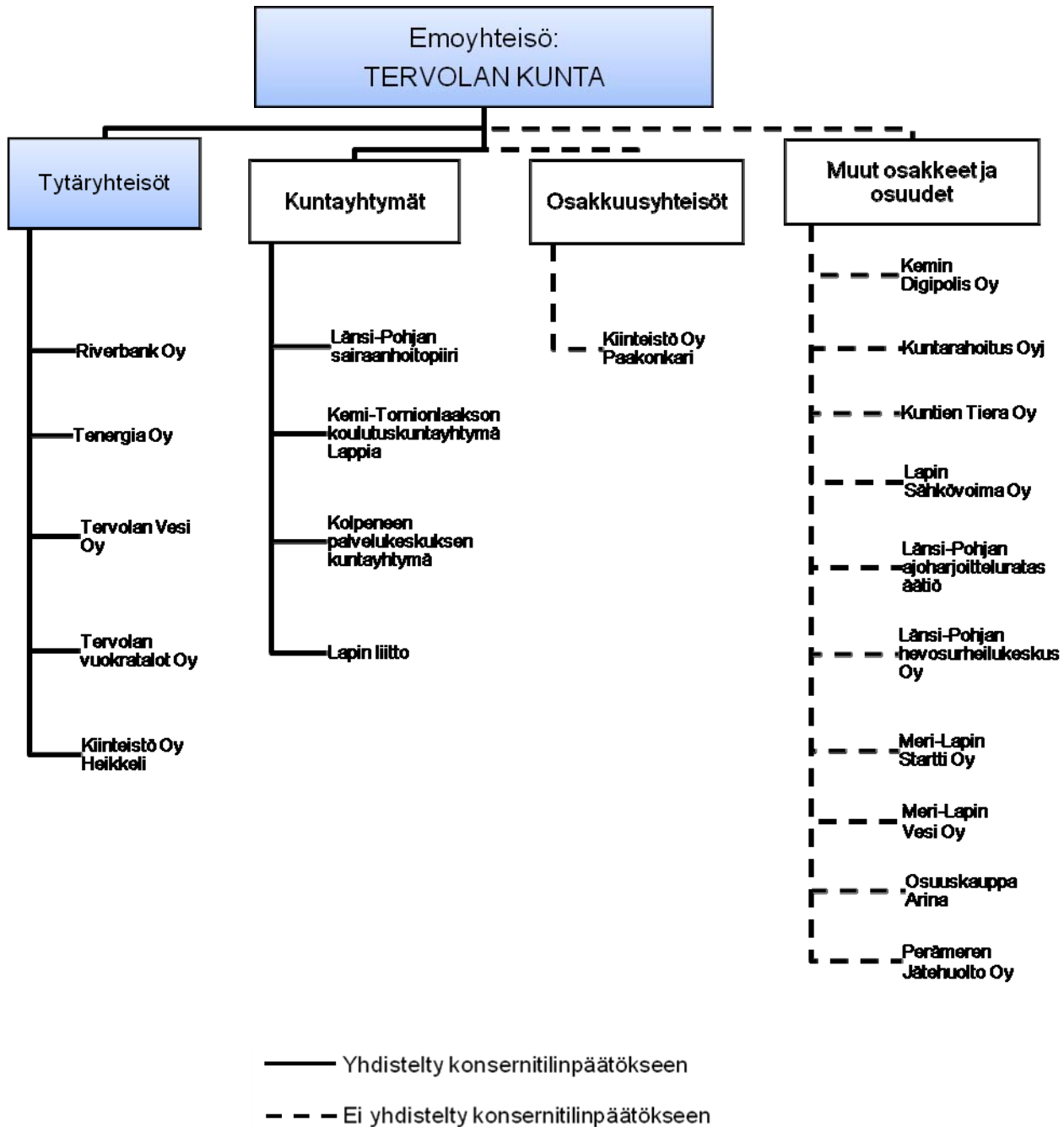
657

6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

6.1 Tervola-konserni ja konsernitilinpäätökseen yhdistellyt yhteisöt

Tervola-konserniin kuuluu emoyhteisö ja viisi tytäryhteisöä, joista yhtä lukuun ottamatta emoyhteisöllä on täysi 100 prosentin omistusosuus. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhteisöjen lisäksi ne neljä kuntayhtymää, joissa Tervolan kunta on jäsenenä. Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty konsernin ainoan osakkuusyhteisön tilinpäätöstietoja. Tästä an-

netaan lisätietoja konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa. Kunnan tytäryhteisöt ja konsernitilinpäätökseen yhdistellyt kuntayhtymät sekä kunnan osakkuusyhteisö on esitetty alla olevassa kuvassa kunnan omistussuukseen. Lisäksi kuvassa on lueteltu muut yhteisöt, joista kunta omistaa osakkeita tai osuuksia

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus ja asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kunnanvaltuusto on Tervola-konsernin toiminnan ylin ohjaaja, joka hyväksyy toiminnan yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet. Kunnanhallitus johtaa, seuraa ja valvoo Tervola-konsernin taloutta ja toimintaa.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 30.12.2003. Konserniohje ajantasaistetaan vuoden 2013 aikana.

Merkittävimpien kuntakonsernin tytäryhteisöjen tavoitteet sisältyvät kunnanvaltuuston vuosittain hyväksymään taloussuunnitelma- ja talousarvioasiakirjaan.

Osakkuusyhteisöjen ohjauksesta vastaa kunnanhallitus. Kukin hallintokunta huolehtii toimialaansa kuuluvan yhteisön toiminnan seuraamisesta.

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tulee raportoida toiminnastaan kirjallisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kunnanhallitus ja -valtuusto käsittelevät raportit.

Kunnanhallitus ja -valtuusto käsittelevät erikseen kunnan kokonaan omistamien osakeyhtiöiden tilinpäätökset.

KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Konsernijohtolle asetetut tavoitteet	Tunnusluvut ja mittarit		Selite poikkeamista
	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Annetaan selvitys konsernijohtolle konserniohjeessa ja talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta			
Raportointivelvoite merkittävistä tytäryhteisöistä	4	4	
Tenergia Oy			
Taloustavoitteet			
Toimintatuotot/Toimintakulut %	160 %	136 %	
Käyttökate %	20 %	9 %	
Toiminnan laajuutta koskevat tavoitteet			
Etäluettava sähkömittari per asunto	50 %	55 %	
Tervolan Vuokratilat Oy			
Taloustavoitteet			
Toimintatuotot/Toimintakulut %	191 %	167 %	
Käyttökate %	47 %	40 %	
Toiminnan laajuutta koskevat tavoitteet			
Käyttöaste	98 %	98 %	
Korjauskustannukset vuokratuloista	4 %	9 %	
Jonotusaika asuntoon	< 1,5 kk	< 1,5 kk	
Peruskorjaus	1 kiinteistö/ vuosi	ei ole toteutunut	tulorahoitus ei ollut riittävä
Tervolan Vesi Oy			
Taloustavoitteet			
Toimintatuotot/Toimintakulut %	139 %	145 %	
Käyttökate %	28 %	27 %	
Riverbank Oy			
Taloustavoitteet			
Toimintatuotot/Toimintakulut %	100 %	97 %	
Käyttökate %	0 %	-2,9 %	
Toiminnan laajuutta koskevat tavoitteet			
Uusia yrityksiä/uusia työpaikkoja	10 yritystä 10 työpaik.	17 yritystä n. 17 työpaik.	

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tervolan kuntakonsernin merkittävimmät yhteisöt ovat Tervolan kunta, kunnan kokonaan omistamat osakeyhtiöt Riverbank Oy, Tenergia Oy, Tervolan Vesi Oy ja Tervolan Vuokratalot Oy sekä Kiinteistö Oy Heikkeli.

Kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti Riverbank Oy on muutettu tuotteiden kehittä- ja markkinointiyri-tyksestä kunnan elinkeinojen kehittämis-yhtiöksi, jonka kanssa kunta on solminut palvelusopimuksen. Palvelusopimus on ajantasaistettu vuosiksi 2013 - 2014. Kunnan kokonaan omistamien yhtiöiden yhtiöjärjestyk-

6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnanhallitus valvoo, että konserniyhteisöjen valvonta on järjestetty.

Konsernivalvonnan järjestämistä on selostettu myös toimintakertomuksen sisäisen valvonnan järjestämistä koskevassa kohdassa.

Kunnanjohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus osallistua kunnan määräämisvallassa olevan tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksiin. Tilivuonna kunnanjohtaja on osallistunut kunnan kokonaan omistamien yhtiöiden hallitusten kokouksiin. Kunnanjohtaja on pyydettyäessä informoinut kunnanhallitusta konserniyhteisöjen toiminnasta ja taloudesta.

6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Kuntakonsernimääritelmä: Kuntakonserni on määritelty kuntalain 16 a §:ssä. Konserni-käsitteellä kuvataan kunta-alalla kunnan tai kuntayhtymän määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamaa kokonaisuutta. Määritelmä vastaa kirjanpitolain tarkoittamaa konsernia.

Konsernitase

Konsernisuhde perustuu Kirjanpitolain 1:5.1 §:n ja saman luvun 6 §:n mukaan määräysvaltaan toisessa yrityksessä.

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, joissa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Kunnalla on määräämisvalta muussa yhteisössä, kun sillä on

- enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä; tai

set on yhdenmukaistettu, soveltuvin osin tavoitteena on mahdollisimman yhdenmukainen ja selkeä rakenne.

Tervolan kunta tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut kunnan kokonaan omistamille osakeyhtiöille.

Vuonna 2012 jatkettiin selvitystä kaukolämpötoiminnan, energiayhtiön ja vesiyhtiön sekä vuokratalojen yhteistoiminnasta.

Kunnanjohtaja toimii Riverbank Oy:n toimitusjohtajana.

Kunnan edustajia tytäryhteisöissä on tarvittaessa ohjeistettu omistajapolitiikan linjauksista.

Konsernivalvonnassa ei tilikaudella ole havaittu puutteita.

Tytäryhteisöjen raportointivelvoitetta tullaan muuttamaan niin, että jatkossa kunnan kokonaan omistamien yhtiöiden on raportoitava toiminnastaan ja taloudestaan neljännesvuosittain. Käytännössä yhtiöt ovat jo toimineetkin näin.

- yhtiöjärjestyksen, yhtiösopimuksen, yhdistyksen, säätiön tai niihin verrattavien sääntöjen nojalla oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen jäsenistä taikka enemmistö sellaisen toimielimen jäsenistä, jotka nimittää hallitus; tai
- sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava määräämisvalta.

Emoyhteisö

Konsernitilinpäätöksen laativa kunta on kuntakonsernin emoyhteisö.

Tytäryhteisö

Kunnan tytäryhteisöllä tarkoitetaan niitä osakeyhtiöitä, yhdistyksiä ja muita yhteisöjä sekä säätiöitä, joissa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta. Määräämisvalta arvioidaan tosiasiallisten olosuhteiden perusteella.

Kunnan konsernitaseeseen on kuntakonserniin kuuluvina tytäryhteisöinä yhdistetty (omistusosuus)

* Tervolan Vuokratalot Oy (100 %)

* Kiinteistö Oy Heikkeli (52,67 %)

* Riverbank Oy (100 %)

* Tenergia Oy (100 %)

* Tervolan Vesi Oy (100 %)

Kuntayhtymä

Kuntayhtymä yhdistetään aina kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, mikä on kunnan osuus yhtiön varoista ja veloitteista ja siitä, miten kunnan äänivaltaa on sopimuksilla rajoitettu.

Kuntayhtymistä konsernitaseessa ovat mukana

- * Lapin liitto (1,69 %)
- * Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä (3,08394 %)
- * Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia (4,16 %)
- * Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (6,7741 %)

Osakkuusyhteisö

Kuntakonsernin taloudelliseen asemaan saattaa olennaisesti vaikuttaa myös osakeyhtiö, yhdistys, muu yhteisö tai säätiö, jossa konserniyhteisöllä yksin tai yhdessä muiden samaan konserniin kuuluvien konserniyhteisöjen kanssa on merkittävä omistusosuus ja huomattava vaikutusvalta (osakkuusyhteisö). Osakkuusyhteisö merkitään konsernitaseeseen vain sen hankintamenona osakkeissa ja osuuksissa sekä lisätietoina liitetiedoissa.

Osakkuusyhteisöitä omistusosuus (20-50 %)

- * Kiinteistö Oy Paakonkari

Muut osakkeet ja osakkuudet

- * Länsi-Pohjan Hevosurheilukeskus Oy
- * Lapin Sähkövoima Oy
- * Kuntarahoitus Oyj
- * Meri-Lapin Startti Oy

- * Meri-Lapin Vesi Oy
- * Perämeren Jätehuolto Oy
- * Länsi-Pohjan ajoharjoitteluratasäätiö
- * OK Arina
- * Kuntien Tiera Oy
- * Kemin Digipolis Oy

Konsernitilinpäätöksen sisältö

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen on sisällytettävä konsernituloslaskelma, konsernitase ja konsernin rahoituslaskelma myös edelliseltä tilikaudelta. Konsernitilinpäätöstä ensimmäistä kertaa laadittaessa vertailutietoa ei tarvitse esittää.

Konsernitilinpäätöksessä lasketaan yhteen konserniyhteisöjen yksittäiset tilinpäätökset vähentäen samalla yhteisöjen keskinäiset kirjanpitotapahtumat niin, että konsernitilinpäätökseen jäävät vain konserniyhteisöjen ulkopuolelle kohdistuvat kirjanpitotapahtumat. Tämä suoritetaan laskemalla yhteen konserniyhteisöjen tilinpäätökset ja samalla eliminoimalla yhtiöiden keskinäiset sisäiset liiketapahtumat.

Konserniyhteisöillä on tavallisesti keskinäisiä saamia ja velkoja. Kun tytäryhteisön tase yhdistetään kokonaisuudessaan emoyhtiön taseeseen, joudutaan keskinäiset saamiset ja velat eliminoimaan keskenään. Näin konsernitase osoittaa vain konsernin ulkopuoliset saamiset ja velat.

Konsernitilinpäätöksen tunnusluvut**KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**

	2012	2011	2010
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	52,68	54,82	54,86
Vuosikate/Poistot, %	206,49	245,80	249,53
Vuosikate, €/asukas	1 194,61	1 348,64	1 310,38

KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2012	2011	2010
Investointien tulo-rahoitus, %	174,62	200,22	135,97
Lainanhoitokate	2,48	3,08	2,62
Kassan riittävyys, pv	49,00	44,00	30,00

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2012	2011	2010
Omavaraisuusaste, %	50	44	32
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	43,95	44,73	46,54
Lainakanta 31.12., 1.000 €	12 750	13 247	14 155
Lainakanta 31.12. €/asukas	3 818	3 911	4 108

KONSERNIN HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	2012	2011	2010
Kunnan ja tytäryhteisöjen palveluksessa olevien henkilöiden lukumäärä 31.12.	412	434	435

7 KUNNANHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELEMISEKSI

Esitys tilikauden tuloksen käsittelymiseksi

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tilikauden tulos 2.005.981,65 €
- taseeseen sisältyvä 370.000 euron investointivaraus Koulukeskuksen ympäristön kehittämishanketta varten puretaan tuloslaskelmaan varusten vähennyksenä
- tuloslaskelmaan kirjataan investointivaruksen suuruinen poistoeron lisäys ja vastatilinä taseen poistoero

- taseen poistoeroa puretaan tuloslaskelmaan poistoeron vähennyksenä samassa suhteessa kuin kehittämishankkeen hankintamenosta tehdään suunnitelman mukaisia poistoja (vuodelta 2012 yhden kuukauden poistot)
- aikaisempien investointihankkeiden poistoeron vähennystä kirjataan 56.593,89 euroa ja uutta 6.166,67 euroa
- tilikauden ylijäämäksi muodostuu 2.068.742,21 euroa

Kunnan taseessa oman pääoman edellisten tilikausien yli-/alijäämätilin saldo on 5.756.791,72 euroa ylijäämän puolella.

Kunnanhallitus esittää, että vuoden 2012 ylijäämä siirretään tilikauden yli-/alijäämän tilille. Edellisten vuosien tilikausien ylijäämäksi muodostuu 7.825.533,93 euroa.

Toimenpiteet talouden pitämiseksi tasapainossa

Kunnan talousarviota koskevassa 65 §:ssä on määräys, että taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (*toimenpideohjelma*), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (*alijäämän kattamisvelvollisuus*).

Vuoden 2012 tilinpäätös osoittaa kunnan talouden olevan tasapainossa. Voimassa olevan taloussuunnitelman mukaisesti kunnan talous on vuonna 2013 12.100 euroa ylijäämäinen. Taloussuunnittelu vuonna 2014 talous olisi kääntymässä 307.400 euroa alijäämäiseksi. Vuonna 2015 alijäämää muodostuisi 288.400 euroa.

Tervolan kunnan talous on suuresti riippuvainen valtion rahoituksesta eikä talous kestä merkittäviä ennakkoimattomia menoja ilman, että niiden kattamiseksi löytyy lisätuloja.

Jotta tasapainoinen talouskehitys voidaan turvata jatkossakin, tulee kunnanvaltuuston tarkastella kriittisesti kunnan toimintoja. Kunnanhallitus esittää seuraavia toimenpiteitä talouden pitämiseksi tasapainossa:

- Talouden tasapainottaminen edellyttää tulojen ja menojen pitämistä tasapainossa. Tämä edellyttää entistä tiiviimpää yhteistyötä kunnan eri hallinnonaloilta, toimielimiltä, luottamushenkilöiltä ja kunnan henkilöstöltä. Vuoden 2013 aikana käynnistetään tuottavuusohjelman valmistelu.
- Tulorahoituksen osalta tulee tarkastella sekä kunnallisvero- että kiinteistöveroprosentteja. Verotuksen lähtökohtana tulee olla kunnan kilpailukyyn säilyttäminen suhteessa seutukuntaan sekä naapurikuntiin. Palveluista perittäviä maksuja korotetaan kustannustason nousua vastaavasti.
- Investointien määrä pidetään kunnan kantokyvyn mukaisena ja investointeja kohdennetaan entistä tarkemmin.
- Yhteistyötä naapurikuntien kanssa syvennetään. Uusia, ennakkoluulottomia, nykyiset hyvät palvelut turvaavia rakenteellisia ja toiminnallisia ratkaisuja tehdään siten, että ratkaisuista on sekä toiminnallista että taloudellista hyötyä kuntalaisille ja kunnalle.
- Resursseja suunnataan entistä enemmän elinkeinon edistämiseen, yritystoiminnan kehittämiseen sekä työllisyyden lisäämiseen.

II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN**8 KÄYTTÖTALouden JA TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN****TALOUSARVION TALOUSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN**

Talouden tavoite	Mittari	Alkuper. TA 2012	TP 2012	Toteutu- minen
* Maksurahoituksen osuus toimintakuluista	Toimintatuotot / toimintakulut, %	≥ 28%	30 %	<i>Toteutunut</i>
* Verorahoituksen tarve toimintakulujen kattamiseksi	Asukaskohtainen toimintakate	≥ -6179 euroa/asukas	-5992 euroa/asukas	<i>Toteutunut</i>
* Verotulojen kasvu	Verotulojen muutos edelliseen vuoteen	≥ 1,5%	2,3 %	<i>Toteutunut</i>
* Verotulojen osuus tulorahoituksesta	Verotulot / (Toim.tuotot+Verot+Vos), %	≤ 34%	34 %	<i>Toteutunut</i>
* Valtionosuuksien osuus tulorahoituksesta	Valtionosuudet / (Toim.tuotot+Verot+Vos), %	≤ 39%	38 %	<i>Toteutunut</i>
* Tulorahoituksen riittävyys juoksevien menojen kattamiseen	Vuosikate	≥ 1,4 milj. euroa	2,9 milj. euroa	<i>Toteutunut</i>
* Tulorahoituksen riittävyys lainojen hoitamiseen	Lainanhoitokate	≥ 1,3	4,0	<i>Toteutunut</i>
* Korollisen vieraan pääoman määrä	Asukaskohtainen lainakanta	≤ 1307 euroa/asukas	1108 euroa/asukas	<i>Toteutunut</i>

STRATEGINEN JOHTO Sisältää kunnanvaltuuston kokoustoiminnan ja seminaarit

TOIMINTA-AJATUS Hyvinvoinnin lisääminen tervolalaisen kulttuuriperinteen pohjalta maaseutuelämän myönteisiä mahdollisuuksia vahvistamalla. Hyvätasoiset kunnalliset palvelut turvataan ylläpitämällä vakaata talouspohjaa

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2012	TOTEUTUMA 2012
VAIKUTTAVUUS	Myönteinen Tervola-kuva ja vahva identiteetti Positiivinen väestökehitys Toimiva ja monipuolinen elinkeinorakenne	Julkisuuskuva Määritellyt veto-voimatekijät Mahdollistava ja elinkeinoelämä-lähtöinen päätöksenteko	Myönteinen uutisointi Tervolasta Väkiluku Elinkeino rakenne Työpaikkojen määrä	Myönteisten uutisten osuus 75 % Väkiluku 3450 Yritysten määrä kasvaa Työpaikkojen määrä kasvaa	Ei mitattu Väkiluku 3339 Uusia yrityksiä 10 Työpaikkojen määrä kasvanut
PROSESSIT JA RAKENTEET	Toimiva palvelurakenne Kuntalaisten osallisuutta edistävä päätöksenteko	Tarkoituksen mukainen organisaatio Monipuolinen yhteistyö Tiedottaminen Avoin päätöksentekokulttuuri	Nettokustannukset/asukas Äänestysprosentti	Nettokustannusten muutos/asukas alle Lapin keskiarvon Yhteistyö naapurikuntien kanssa syvenee Äänestysprosentti kasvaa	Ei toteutunut Yhteistyö mm. maaseutuhallinnossa, ympäristö-terv.huollossa, seutuopistossa syventynyt Kunnallisvaalien äänestysprosentti 65,5 (2008 68,8 %)
TALOUS JA VOIMAVARAT	Tasapainonen talous Verotulojen kasvu	Menojen kasvu alle tulojen kasvun Laitosinvestointien kannattavuus Positiivinen väestökehitys Positiivinen yrityskehitys	Menojen kasvu Investointien rahoitus Veroprocentti Verotulojen kasvu/asukas	Toimintatuotot/toimintamenot vähint. 28 % Menojen kasvu alle Lapin keskiarvon Omarahoitusosuus vähintään 50 % Veroprocentit alle Lapin keskiarvon Verotulot säilyvät väh. ed. vuoden taso	Toimintatuotot/toimintamenot 30,5 % Ei toteutunut Toteutui, uutta lainaa ei nostettu Tulovero% 19,5 (ka. 20,03 %), yleinen kiint.vero 0,95 (ka. 1,1), vak. as. kiint.vero 0,5 (ka. 0,44) Verotulojen kasvu 2,3 % edellisvuodesta
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY	Ammattitaitoisen työvoiman saavuus Hyvä strateginen johtaminen	Hyvä työnantaja-toiminta Kantavat strategiset linjaukset	Kelpoisuusehdot täyttävät hakijat avoimiin työpaikkoihin Henkilöstön vaihtuvuus-%	Kaikkiin avoimiin työpaikkoihin kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita Suurin osa vaihtuvuudesta eläköitymisen kautta	Vakinaiset työpaikat täytetty kelpoisuusehdot täyttävillä hakijoilla Suurin osa vaihtuvuudesta eläköitymisen kautta

Strateginen johto

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-11 600		-11600	-12 273	673
Palvelujen ostot	-10 500		-10 500	-7 719	-2 781
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-800		-800	-1 115	315
Avustukset	-200		-200	-100	-100
	-23 100		-23 100	-21 208	-1 892
TOIMINTAKATE	-23 100		-23 100	-21 208	-1 892
TILIKAUDEN TULOS	-23 100		-23 100	-21 208	-1 892

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-23 100		-23 100	-21 253	-1 847
TOIMINTAKATE	-23 100		-23 100	-21 253	-1 847
LASKENNALLISET ERÄT				-629	629
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-23 100		-23 100	-21 883	-1 217

KUNNANVALTUUSTO, TULOSALUEET YHTEENSÄ

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-23 100		-23 100	-21 208	-1 892
TOIMINTAKATE	-23 100		-23 100	-21 208	-1 892

KUNNANHALLITUS Sisältää yleisjohdon, henkilöstön, elinkeinojen kehittämisen ja julkisen liikenteen tulosalueet.

TOIMINTA-AJATUS Kunnan väestöpohjan kasvattaminen toimeentulomahdollisuuksia luomalla aktiivisen elinkeino-, työllisyys- ja maapolitiikan avulla sekä hyvälaatuisten kunnallisten palvelujen edelleen kehittäminen ammattitaitoisen ja hyvinvoivan henkilöstön avulla tasapainoinen talouskehitys turvaten.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2012	TOTEUTUMA 2012
VAIKUTTAVUUS	Riittävät palvelut kuntalaisten saavutettavissa	Resurssien oikea kohdentaminen	Nettomenot/asukas	Kustannukset alle Lapin keskiarvon	Käyttötalouden nettokustannukset 276 euroa yli Lapin ka:n v. 2011
	Toimiva ja monipuolinen elinkeinorakenne	Mahdollistava ja elinkeinoelämälähtöinen päätöksenteko	Työttömyysaste	Työttömyysaste 13 %, kunnan työllistämät 23 hlöä	Työttömyysaste 12,7 %, kunnan työllistämät 16 hlöä
	Monipuolinen ja laajasti käytetty elinkeinopalvelu	Yritysoasaaminen	Asiakaspalaute Yritysten ja työpaikkojen määrän muutos	Yritysten määrä kasvaa kymmenellä, työpaikkojen määrä kasvaa	Toiminnan muutos saadun palautteen pohjalta Uusia yrityksiä 10 Yritysten ja työpaikkojen määrä kasvanut
	Haja-asutusalueilla asumisen mahdollistaminen	Palveluiden joustava saatavuus	Asiointireittien lukumäärä	Asiointikuljetusta laajennetaan kysynnän mukaan	Asiointikuljetusta laajennettu Ylipaakkolan suuntaan
PROSESSIT JA RAKENTEET	Toimiva palvelurakenne	Monipuolinen yhteistyö	Yhteistyöhankkeet	Yhteistoimintamahdollisuuksien selvittäminen naapurikuntien kanssa	Maaseutuhallinto Ympäristöterveydenhuolto Seutuopisto TK-kumppanuussopimus
	Kuntalaisten osallisuutta edistävä avoin päätöksentekokulttuuri	Oikea-aikainen ja ajantasainen tiedottaminen	Kuntalaispalautteet	Selvitykset palveluiden organisoinnista Palautejärjestelmän kehittäminen Viestintäohjeen päivittäminen Kunnan kotisivujen uusiminen	Selvitykset ruoka- ja siivouspalveluista sekä yhtiöiden yhteistoiminnasta Sivistystoimen organisaatiouudistus ASPA-yhteistyö Palautejärjestelmän kehittäminen siirtynyt Viestintäohje otettu käyttöön Kunnan kotisivujen uusiminen aloitettu
	Selkeä johtamisjärjestelmä	Hyvät perehdyttämisen Organisaatio-tuntemus	Perehdytystoimet Henkilöstökoulutus	Henkilöstökoulutukseen osallistuminen 90 %	Yhteistä henkilöstökoulutusta ei järjestetty
	Kattava runkoliikenneverkko ja asiointiliikenteen tarjonta	Aikataulujen yhteensovittaminen	Odotusajat	Eri palvelumuotojen yhteistoiminnan kehittäminen	Linjaliikennettä täydennetty asiointikuljetuksilla

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2012	TOTEUTUMA 2012
	Yrittäjyyden yleisten edellytysten kehittäminen	Yrityskäyttöön sopivat toimitilat Vapaat teollisuus- ja liiketontit	Vuokrausaste Vapaat tontit Yhteistyö yrittäjien kanssa	Vuokra-aste 85% Kaavoitettuja, vapaita houkuttelevia tontteja tarjolla Yrittäjätapaamiset 2 krt	Vuokra-aste 90% Kaavoitettuja, vapaita tontteja tarjolla Yrittäjätapaamiset/ kehittämistilaisuu- det 5 kpl
TALOUS JA VOIMAVARAT	Tasapainoinen talous	Palveluiden järkevä hinnoittelu Palvelujen järjestäminen tehokkaasti ja taloudellisesti	Palvelun hinta/ todellinen kustannus Tilinpäätös	Omatuotanto- kustannusten selvittäminen aloitettu Yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen naapurikuntien kanssa Talousarvion toteutuma	Palvelujen omatuotantokustannusten selvittäminen aloitettu Seudullinen liikennejärjestelmä Vuosikate yli ennakoidun, tilikauden tulos positiivinen
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY	Osaava ja ammattitaitoinen oppiva henkilöstö Hyvinvoiva, työkykyinen henkilöstö	Hyvä työnantajatoiminta Kannustava työilmapiiri Työmotivaatio	Ajanmukainen koulutus ja riittävä täydennyskoulutus Työilmapiirikyselyn tulos Kehityskeskustelujen suoritus-%	Koulutussuunnitelmien laadinnan jatkaminen Työilmapiiriä kehitäviä toimia jatketaan Kehityskeskustelut 100 %	Laadintaa jatkettu Työilmapiirikyselyn tuloksia tarkasteltu Kehityskeskustelujen määrä pysynyt samana

KUNNANHALLITUKSEN ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Kunnan taloudenhoito toteutui hyvin

- hallintokunnat pystyneet noudattamaan hyvin talousarviota
- verotulokehitys positiivinen
- kunnan velan määrä laski, maksuvalmius parani oleellisesti

Kuntastrategiatyötä jatkettiin.

Uusi palvelujen yhteistyömuoto (erityisryhmien asumispalvelut) ASPAn kanssa aloitettiin.

Kaavat

- Paakkola – Ylipaakkola oyk-käynnistys
- Kaisajoen ja Siltatien asemakaavojen käynnistys
- Viian kaava valmistui

Henkilöstö

- henkilöstön vaihtuvuus vähäistä, ammattitaitoista työvoimaa saatu, tietyistä ammattihenkilöistä (sote) pu- laa
- jatkuva muutos kuormittaa

Yleisjohto

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	132 500		132 500	166 584	-34 084
Maksutuotot	14 300		14 300	13 574	726
Tuet ja avustukset	185 200		185 200	178 765	6 435
	332 000		332 000	358 923	-26 923
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-983 750		-983 750	-947 959	-35 791
Palvelujen ostot	-682 300		-682 300	-696 543	14 243
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 650		-32 650	-36 133	3 483
Avustukset	-47 900		-47 900	-25 070	-22 830
Muut toimintakulut	-7 400		-7 400	-7 225	-175
	-1 754 000		-1 754 000	-1 712 930	-41 070
TOIMINTAKATE	-1 422 000		-1 422 000	-1 354 008	-67 992
TILIKAUDEN TULOS	-1 429 200		-1 429 200	-1 362 672	-66 528
<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	362 000		362 000	392 473	-30 473
TOIMINTAKULUT	-1 756 000		-1 756 000	-1 715 234	-40 766
TOIMINTAKATE	-1 394 000		-1 394 000	-1 322 761	-71 239
Poistot ja arvonalentumiset	-7 200		-7 200	-8 665	1 465
LASKENNALLISET ERÄT				178 882	-178 882
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 401 200		-1 401 200	-1 152 544	-248 656

Henkilöstö

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	2 000		2 000	2 796	-796
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	30 000		30 000	38 083	-8 083
Muut toimintatuotot	1 000		1 000	1 635	-635
	33 000		33 000	42 514	-9 514
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-115 700		-115 700	-85 801	-29 899
Palvelujen ostot	-65 100		-65 100	-32 456	-32 644
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 400		-5 400	-11 871	6 471
Muut toimintakulut				-442	442
	-186 200		-186 200	-130 570	-55 630
TOIMINTAKATE	-153 200		-153 200	-88 057	-65 143
TILIKAUDEN TULOS	-153 900		-153 900	-88 792	-65 108
<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	33 000		33 000	42 514	-9 514
TOIMINTAKULUT	-259 200		-259 200	-201 712	-57 488
TOIMINTAKATE	-226 200		-226 200	-159 198	-67 002
Poistot ja arvonalentumiset	-700		-700	-735	35
LASKENNALLISET ERÄT				69 952	-69 952
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-226 900		-226 900	-89 981	-136 919

Elinkeinojen kehittäminen

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	13 500		13 500	15 770	-2 270
Maksutuotot	19 500		19 500	22 635	-3 135
Tuet ja avustukset	69 000		69 000	172 917	-103 917
Muut toimintatuotot					
	102 000		102 000	211 322	-109 322
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-199 100		-199 100	-206 877	7 777
Palvelujen ostot	-436 900		-436 900	-278 774	-158 126
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46 300		-46 300	-12 706	-33 594
Avustukset	-31 000		-31 000	-31 734	734
Muut toimintakulut	-2 600		-2 600	-1 116	-1 484
	-715 900		-715 900	-531 207	-184 693
TOIMINTAKATE	-613 900		-613 900	-319 885	-294 015
TILIKAUDEN TULOS	-613 900		-613 900	-319 885	-294 015

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	103 000		103 000	212 487	-109 487
TOIMINTAKULUT	-720 900		-720 900	-538 852	-182 048
TOIMINTAKATE	-617 900		-617 900	-326 365	-291 535
LASKENNALLISET ERÄT				-50 702	50 702
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-617 900		-617 900	-377 067	-240 833

Julkinen liikenne

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Tuet ja avustukset	4 000		4 000	5 620	-1 620
	4 000		4 000	5 620	-1 620
TOIMINTAKULUT					
Palvelujen ostot	-46 800		-46 800	-32 281	-14 519
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 200		-1 200		-1 200
	-48 000		-48 000	-32 281	-15 719
TOIMINTAKATE	-44 000		-44 000	-26 661	-17 339
TILIKAUDEN TULOS	-44 000		-44 000	-26 661	-17 339

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	4 000		4 000	5 620	-1 620
TOIMINTAKULUT	-48 000		-48 000	-32 281	-15 719
TOIMINTAKATE	-44 000		-44 000	-26 661	-17 339
LASKENNALLISET ERÄT				-3 038	3 038
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-44 000		-44 000	-29 699	-14 301

KUNNANHALLITUS, TULOSALUEET YHTEENSÄ

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	471 000		471 000	618 378	-147 378
TOIMINTAKULUT	-2 704 100		-2 704 100	-2 406 988	-297 112
TOIMINTAKATE	-2 233 100		-2 233 100	-1 788 610	-444 490

TARKASTUSTOIMI

Tarkastustoimi sisältää kunnan tilien ja hallinnon tarkastuksen sekä koko kuntakonsernin tilintarkastuksen yhteensovittamisen. Tulosalueen toimintamenot syntyvät tarkastuslautakunnan kokoustoiminnasta ml. koulutus ja JHTT -tilintarkastajan tekemästä varsinaisesta tarkastustyöstä.

Kuntalain hallinnon ja talouden tarkastusta koskevien säännösten mukaan hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat valtuuston päätettävät asiat valmistelee kunnanhallituksen sijasta tarkastuslautakunta, johon kuuluu viisi jäsentä. Tervolassa tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Lautakunnan jäsenistä vähintään yksi valitaan valtuutetuista tai varavaltuutetuista. Vuosien 2009 - 2012 tilien ja hallinnon tarkastusyhteisönä toimi Pohjolan tilintarkastustoimisto Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana JHTT -tilintarkastaja Rauno Lohi.

Tarkastustoiminnalla varmistetaan kunnan hallinnon ja taloudenhoidon laillisuus ja tuloksellisuus, sisäisen valvonnan toimivuus, kirjanpidon ja muun laskentatoimen sekä tilinpäätöksen ja keskeisen talous- ja tulosinformaation oikeellisuus ja riittävyys sekä varat ja velat.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunnan työ on painottunut kunnan toimintojen seuraamiseen, perehtymiseen toimialoihin ja vierailuihin työpisteissä. Tarkastuslautakunnan työ on vakiintumassa toimialojen toiminnallisten tavoitteiden ja talouden seurantaan. Lautakunnan kokousten yhteydessä on kirjallisen aineiston tarkastelun lisäksi kuultu ao. viranhaltijoita ja työntekijöitä sekä luottamushenkilöitä. Toiminnallisten tavoitteiden määrittely ja toteutumisen seuranta on noussut etusijalle tarkastustyössä ja kokoustoiminnassa. Lautakunta on lisäksi kuullut kuntakonsernin toimihenkilöitä ja hallintoa.

Tilintarkastusyhteisö suoritti kertomusvuonna valtionosuuden perusteeksi annettujen tietojen tarkastuksen.

Eriyistä huomiota kiinnitettiin sivistystoimialan tietojen

ilmoittamiseen. Tarkastushavaintona todetaan, että tilastokeskukselle annetut tiedot kunnan taloudesta ja toiminnasta perustuvat tilinpäätökseen ja sisäiseen laskentaan ja että tilastokeskuksen ohjeita tilastoinnissa on noudatettu.

Vuonna 2012 tilintarkastusyhteisö teki hankintojen tarkastuksen. Tarkastuksen perusteella kunnan hankinnat olivat hyvin hoidettuja.

Tilintarkastusyhteisö antoi kertomusvuonna hallinnon tarkastusta koskevan tarkastusmuistion. Tarkastuksen tavoitteena oli selvittää hyvän hallinnon toteutumista ja hallinnon keskeisten sääntöjen lainmukaisuutta kunnassa. Tarkastus suoritettiin perehtymällä kunnanvaltuuston hyväksymään hallintosääntöön. Tarkastusmuistioon on mm. kirjattu, että hallintosääntö täyttää kuntalain 50 §:n mukaiset minimivaatimukset ja että Tervolan valtuusto ohjaa toimintaa hallintosäännön avulla.

Lautakunta antaa kunnanvaltuustolle erillisen arviointikertomuksen ja tilintarkastaja tilintarkastuskertomuksen.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tarkastustoiminnan tavoitteeksi asetettiin, että tilintarkastuksen kustannukset eivät ylitä vastaavan kokoisten kuntien kustannuksia euroa/asukas. Tavoitteeksi asetettiin tarkastuskustannukset/asukas, joiden tuli olla enintään 5,10 euroa.

Yleisestä sitovuudesta vuoden 2012 talousarviossa on määräys, jonka mukaan käyttötalousosan määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia valtuustoon nähden bruttomääräisinä.

Toteutuneet kustannukset vuonna 2012 olivat 17.130 euroa ja 5,13 euroa/asukas.

Tarkastuslautakunta piti tilinpäätösvoimalla 8 kokousta.

Tarkastustoimi

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-2 700		-2 700	-2 385	-315
Palvelujen ostot	-14 900		-14 900	-14 672	-228
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100		-100	-74	-26
	-17 700		-17 700	-17 130	-570
TOIMINTAKATE	-17 700		-17 700	-17 130	-570
TILIKAUDEN TULOS	-17 700		-17 700	-17 130	-570

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-17 700		-17 700	-17 131	-569
TOIMINTAKATE	-17 700		-17 700	-17 131	-569
LASKENNALLISET ERÄT				-3 191	3 191
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-17 700		-17 700	-20 323	2 623

TARKASTUSLAUTAKUNTA, TULOSALUEET YHTEENSÄ

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-17 700		-17 700	-17 130	-570
TOIMINTAKATE	-17 700		-17 700	-17 130	-570

KESKUSVAALI-LAUTAKUNTA Sisältää valtiollisten, EU- ja kunnallisvaalien järjestämisen.

TOIMINTA-AJATUS Vaalien järjestäminen keskusvaalilautakunnan, yhden vaalilautakunnan ja yhden vaalitoimikunnan avulla. Kunta muodostaa yhden äänestysalueen.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2012	TOTEUTUMA 2012
VAIKUTTAVUUS	Demokratian toteutuminen poliittisen järjestelmän kautta Ennako-äänestyksen aktivointi	Äänestys-aktiivisuus Tiedotus Vaalikuljetus	Äänestysprosentti	Mahdollisimman korkea äänestysprosentti, joka ylittää v. 2006 tasavallan presidentin vaalien äänestysprosentin (72,4 %) ja kunnallisvaalien äänestysprosentin (68,8 %)	EI TOTEUTUNUT Presidentinvaali, 1. kierros: 71,6 % 2. kierros: 57,2 % (Suomessa asuvat) Kunnallisvaalit: 65,5 %.
PROSESSIT JA RAKENTEET	Ennako-äänestyksen järjestäminen Laitos- ja koti-äänestyksen järjestäminen Vaalipäivän äänestyksen järjestäminen	Tiedottaminen äänestysmahdollisuuksista	Ennakoäänestys-% Äänestäjien lukumäärä Äänestysprosentti	Mahdollisimman korkea ennako-äänestys-%, runsas koti- ja laitosäänestys ja vilkas vaalipäivän äänestys	<u>Ennakoäänestys:</u> Presidentinvaali: 44,8 % ja 40,0 %. Kunn.vaali: 37,9 %. <u>Koti- ja laitosään.</u> Presidentinvaali, 56 ja 50 kpl Kunn.vaali: 43 kpl. <u>Vaalipäivän ään.</u> Presidentinvaali: 26,8 % ja 17,3 %. Kunn.vaali: 28,1 %.
TALOUS JA VOIMAVARAT	Ennakoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestäminen annetuilla talousresursseilla	Vaalien järjestäminen taloudellisesti ja kattavasti	Kokonaiskustannukset vaalien toimittamisesta.	Valtion korvaus kattaa 50 % äänestyskuluista	TOTEUTUNUT Kattoi 58 % Tasavallan presidentin vaalien äänestyskuluista
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY (henkilöstö)	Motivoituneet ja ammattitaitoiset vaalitoimitsijat ja aktiiviset luottamushenkilöt	Koulutus	Koulutukseen osallistujat	Koulutukseen osallistuminen	TOTEUTUNUT Sihteeri ja vaalitoimitsijat osallistuivat OM:n harjoituksiin. Puheenjohtaja, sihteerit ja atk-tuki osallistuivat OM:n koulutukseen Rovaniemellä

KESKUSVAALILAUTAKUNNAN ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Vuoden 2012 aikana järjestettiin suunnitelman mukaisesti kahdet vaalit ennakoäänestyksineen. Vaalikuljetuksia lisättiin aikaisemmista vuosista; käytössä oli 7 reittiä kutsutaksijona. Lisäksi kuljetusta järjestettiin reittien ulkopuolelta, kun tarvitsijoita oli yli 3 henkilöä. Kuljetus järjestettiin yhtenä ennakoäänestyspäivänä sekä varsinaisena vaalipäivänä.

Ilmoituksia vaaleista julkaistiin Jokiposti-seutulehdessä, lisäksi kunnan kiinteistöissä mm. kirjastossa ja terveyskeskuksessa sekä paikallisten kauppaliikkeiden ilmoitustauluilla. Kotiäänestyksen mahdollisuudesta tiedotettiin kuulutuksin, kirjeitse sekä vanhushuollon henkilöstön kautta.

Mainituista toimenpiteistä huolimatta äänestysaktiivisuudessa ei saavutettu täysin tavoiteltua tasoa. Talouden ja henkilöstön osaamisen kehittämisen osalta vuosi toteutui kuitenkin suunnitelman mukaisesti.

Vaalit

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Tuet ja avustukset	5 000		5 000	10 165	-5 165
	5 000		5 000	10 165	-5 165
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-17 800		-17 800	-25 477	7 677
Palvelujen ostot	-4 500		-4 500	-4 378	-122
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 100		-2 100	-598	-1 502
Muut toimintakulut					
	-24 400		-24 400	-30 453	6 053
TOIMINTAKATE	-19 400		-19 400	-20 288	888
TILIKAUDEN TULOS	-19 400		-19 400	-20 288	888

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	5 000		5 000	10 165	-5 165
TOIMINTAKULUT	-24 400		-24 400	-30 822	6 422
TOIMINTAKATE	-19 400		-19 400	-20 657	1 257
LASKENNALLISET ERÄT				-465	465
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-19 400		-19 400	-21 122	1 722

KESKUSVAALILAUTAKUNTA, TULOSALUEET YHTEENSÄ

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	5 000		5 000	10 165	-5 165
TOIMINTAKULUT	-24 400		-24 400	-30 453	6 053
TOIMINTAKATE	-19 400		-19 400	-20 288	888

**MAASEUTU-
LAUTAKUNTA**

Sisältää maaseutulautakunnan ja maataloustukihallinnon toiminnan yhteistoiminta-alueella sekä lomatoiminnan hallinnon sekä lomituspalvelut paikallisyksikön alueella.
Yhteistoiminta-alue käsittää Simon, Keminmaan, Tervolan ja Ranuan kunnat sekä Tornion, Kemin ja Rovaniemen kaupungit.
Paikallisyksikön alue käsittää Keminmaan, Ranuan, Simon ja Tervolan kunnat sekä Kemin ja Rovaniemen kaupungit.

TOIMINTA-AJATUS

Maaseutuelinkeinot antaa maaseutuyrittäjille monipuolisia ja laadukkaita palveluja.
Tervolan kunnan hallinnoima lomituspalveluyksikkö on arvostettu ja luotettava lomituspalvelujen tuottaja.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2012	TOTEUTUMA 2012
VAIKUTTAVUUS	Asiakaskeskeinen toiminta Rakenteellinen kehittyminen Vahva perusmaatalous koko yhteistoiminta-alueella	Riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö Tiedottaminen Vahvan ammattitaidon omaava henkilöstö ja luotettavat suhteet sidosryhmiin	Lomituspäivien määrä Asiakaspalaute Vuosilomapäivät järjestetään lomavuoden aikana Aikataulujen mukaiset maksutukset ja maatalojen kehittyminen	18 700 Tehokas ja ajantasainen tiedottaminen Siirtyviä vuosilomapäiviä enintään 10 % Yhteistoiminta-alueen laadukas toiminta	18782 Toteutui Siiretty 13,7 % Toteutui
PROSESSIT JA RAKENTEET	Lomituspalvelujen korkea laatu Lainmukaisuus	Toimiva, tarkoituksenmukainen tehtävienjako Mobiilijärjestelmän käytön lisääminen Riittävä henkilöstö	Asiakaspalaute Tarkastukset, maksatus, päätökset, kuulemiset, takaisinperinnät, sitoumukset	Osaamiskartoituksen hyödyntäminen Tilakohtainen perehdytys 50 % lomittajista käyttää Yhteistoiminta-alueen toimivuus	Toteutui osittain Perehdytyspäiviä 57 72 % käyttää Toteutui
TALOUS JA VOIMAVARAT	Kustannustehokkuus Ilman ennakkoasenteita tapahtuva toimintamallien haku	Toiminta- ja talussuunnitelman sisäistäminen Lainmukaisuus	Tilinpäätös Tilinpäätös	Talous tasapainossa Uusien tehokkaiden toimintamallien omaksuminen	Toteutui Toteutui
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY (henkilöstö)	Osaamistarpeiden ennakointi ja kohdentaminen Tiedon lisääminen	Tarkoituksenmukainen täydennyskoulutus Toimivat sidosryhmäsuhteet	Osaamisen ylläpitäminen Asiakaspalaute	Henkilökohtaiset tavoitteet Edelläkävijä, esimerkin antaja	Toteutui osittain Toteutui osittain

MAASEUTULAUTAKUNNAN ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Tervolan kunnan hallinnoima yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa koko laajuudessaan 1.4.2011. Alueeseen kuuluvat Kemin, Rovaniemen ja Tornion kaupungit sekä Keminmaan, Ranuan, Simon ja Tervolan kunnat. Yhteensä tällä alueella on n. 700 tuenhakijaa. Yhteistoiminta-alueen tuenhakijoiden määrä on vähentynyt 5 %. Täällä suurten hallintoyksiköiden perustamisella turvataan EU-lainsäädännön vaatimusten täyttyminen sekä pyritään kehittämään maaseutuhallinnon tehtävien hoitoa kunnissa. Riittävän suurilla yksiköillä saadaan turvattua EU:n vaatimien tehtävien, hakemusten käsittelyn, sitoumuskäsittelyn ja maksajaviranomais- sekä takaisinperintätehtävien eriyttäminen.

Yhteistoiminta-alueen päätoimipiste on Tervolan maataloustoimisto ja sivutoimipisteet Simossa, Torniossa, Ranualla ja Rovaniemellä. Tervolan kunnan kautta maksetut EU- ja kansalliset tuet maksettiin ajallaan kaikille tuenhakijoille. Viljelijöiltä/asiakkailta saadun palautteen mukaan yhteistoiminta-alueen toimintaan on oltu tyytyväisiä.

Lomituspalvelut

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena hyvin. Liki kaikkiin lomituspyyntöihin pystyttiin osoittamaan lomittaja. Tilakohtaisia palvelusuunnitelmia ei tehty suunnitellun mukaisesti. Vuosilomalomitus ja sijaisapulomitus toteutuivat lain mukaisesti. Maksutuotot kertyivät talousarviossa ennakoitua paremmin.

Vuoden 2012 aikana vakituisten lomittajien määrä väheni kuudella. Vuoden aikana ostettiin palveluja ulkopuolisilta palveluntuottajilta ennakoitua enemmän. Lomittajien täydennyskoulutuksessa painopisteenä oli ammatillinen koulutus, myös työhyvinvointiin kiinnitettiin huomiota. Vuoden aikana lomitettiin 18782 lomituspäivää, lisäystä vuoteen 2011 oli 4 pv. Lomaan oikeutettuja yrittäjiä paikallisyksikön alueella oli 305, vähennystä vuoteen 2011 oli 14.

Maaseutuelinkeinot

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- viomuutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	237 000		237 000	237 773	-773
Maksutuotot	301 200		301 200	267 821	33 379
Tuet ja avustukset				59	-59
	538 200		538 200	505 652	32 548
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-443 100		-443 100	-440 188	-2 912
Palvelujen ostot	-27 300		-27 300	-21 171	-6 129
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 800		-19 800	-12 132	-7 668
Avustukset	-22 000		-22 000	-19 091	-2 909
Muut toimintakulut	-9 100		-9 100	-6 839	-2 261
	-521 300		-521 300	-499 421	-21 879
TOIMINTAKATE	16 900		16 900	6 231	10 669
TILIKAUDEN TULOS	16 600		16 600	5 887	10 713

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- viomuutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	538 200		538 200	505 652	32 548
TOIMINTAKULUT	-526 300		-526 300	-505 658	-20 642
TOIMINTAKATE	11 900		11 900	-6	11 906
Poistot ja arvonalentumiset	-300		-300	-343	43
LASKENNALLISET ERÄT				-94 085	94 085
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	11 600		11 600	-94 435	106 035

Lomatoimi

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	4 220 000		4 220 000	4 397 852	-177 852
Maksutuotot	532 000		532 000	612 297	-80 297
Tuet ja avustukset	12 000		12 000	20 464	-8 464
Muut toimintatuotot	2 000		2 000		2 000
	4 766 000		4 766 000	5 030 613	-264 613
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-3 930 000		-3 930 000	-4 025 061	95 061
Palvelujen ostot	-617 000		-617 000	-694 216	77 216
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 000		-29 000	-23 411	-5 589
Avustukset	-190 000		-190 000	-247 871	57 871
Muut toimintakulut				-19 011	19 011
	-4 766 000		-4 766 000	-5 009 570	243 570
TOIMINTAKATE	0			21 043	-21 043
TILIKAUDEN TULOS	0			21 043	-21 043

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	4 766 000		4 766 000	5 030 613	-264 613
TOIMINTAKULUT	-4 771 000		-4 771 000	-5 014 056	243 056
TOIMINTAKATE	-5 000		-5 000	16 557	-21 556
LASKENNALLISET ERÄT				-16 557	16 557
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5 000		-5 000	0	- 5 000

MAASEUTULAUTAKUNTA, TULOSALUEET YHTEENSÄ

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	5 304 200		5 304 200	5 536 265	-232 065
TOIMINTAKULUT	-5 287 300		-5 287 300	-5 508 991	221 691
TOIMINTAKATE	16 900		16 900	27 274	-10 374

TEKNINEN LAUTAKUNTA Teknisen toimen päävastuualue sisältää teknisen johdon, yleisten alueiden, kiinteistöjen, asumisen, lämpökeskuksen, kaavoitus ja ympäristö sekä tukipalvelukeskus tulosalueet.

TOIMINTA-AJATUS Tekninen toimi huolehtii kunnan rakennetun ympäristön toimivuudesta, ympäristön tarkoituksenmukaisesta käytöstä, edistää rakentamista, toimivan yhdyskuntarakenteen kehittymistä, terveellisen ja turvallisen ja asuin- ja elinympäristön muodostumista sekä huolehtii kunnan keskitetystä ruokahuollosta.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2012	TOTEUTUMA 2012
VAIKUTTAVUUS	<p>Laadukkaat ja laaja-alaiset ja kustannustehokkaat tekniset palvelut</p> <p>Laadukkaat ja riittävät rakentamismahdollisuudet asunto- ja teollisuustuotannolle</p> <p>Hyvä rakennetun ympäristön tila</p> <p>Toimiva kunnan keskitetty ruoka- ja siivouspalvelut</p>	<p>Palvelujen laatutaso</p> <p>Kustannustietous</p> <p>Tonttitarjonta</p> <p>Kaavoitus</p> <p>Valvonnan ja ohjauksen laatu</p> <p>Ruoka- ja siivouspalvelujen organisaatiomuutos</p>	<p>Laatumääritelmät</p> <p>Kustannustehokkuus</p> <p>Vapaiden tonttien määrä</p> <p>Maan hankinta ja kaavoitushankkeet</p> <p>Ruoka- ja siivouspalvelujen organisaatiomuutos</p>	<p>Laatutasomäärittelytulosyksiköille ja investointikohteille.</p> <p>Kustannustehokkuusluvut koko päävastuualueelle</p> <p>Vapaita teollisuustontteja 10 ha ja asuntotontteja 30 kpl</p> <p>Kaavoituksia vireillä 4 hanketta</p> <p>Ympäristöhankkeita suunnittelussa 8</p> <p>Valmius siivouspalvelujen muutokseen 2013 alusta lukien</p>	<p>Tiet ja kadut</p> <p>Kaukolämpö</p> <p>Investoinnit</p> <p>Kiinteistöille €/m²</p> <p>Kaukolämmölle €/MWh</p> <p>Vapaita teollisuustontteja 16 ha ja asuntotontteja 72 kpl</p> <p>Vireillä 5 kaavoitushanketta</p> <p>Suunnittelussa: Puupuisto 2 Keskustie Välikuja Keskusurheilukenttä Kiviaho Kirkonkylän latu-ura</p> <p>Valmius olemassa</p>
PROSESSIT JA RAKENTEET	<p>Oikein mitoitettut ja kohdennettut resurssit</p> <p>Kustannusvastaavuus</p> <p>Muutokset organisaatiossa</p>	<p>Selkeä ja tehokas hallintojärjestelmä ja toimintojen johtaminen</p> <p>Kustannusten kohdistuvuus</p> <p>Muutosprosessien hallinta</p>	<p>Palvelutarjonta</p> <p>Kustannustehokkuus</p>	<p>Kunnan omaa palvelutarjontaa täydentävät liiketoimintayksiköt ja ostopalveluina hankittava palvelutarjonta</p> <p>Ruoka- ja siivouspalvelujen organisaatiomuutos</p>	<p>Omien ja ostopalveluiden tasapaino:</p> <p>Ostopalveluina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rakentaminen - polttoainehuolto - konetyöt - erikoisammattityöt <p>Kolmivaiheisen muutoksen vaihe 2 toteutunut</p>
TALOUS JA VOIMAVARAT	<p>Palveluiden ja toimintojen oikea taksarakenne ja tasapainoinen talous</p>	<p>Ajantasainen taksarakenne</p>	<p>Taksojen tarkistukset</p>	<p>Kaikki taksat ajantasalle</p>	<p>Taksat ajantasaisina</p>

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2012	TOTEUTUMA 2012
TALOUS JA VOIMAVARAT	Toimintojen ylläpidon kustannustehokkuus	Kustannuksia alentava peruskorjaustoiminta ja ylläpito	Kustannustaso	Toimintojen tasapainoinen talous	Tasapaino
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY (henkilöstö)	Mielekäs työ Oikein mitoitettut vastuut	Selkeä organisaatio Yhteistyökyky Kannustava työyhteisö	Tyytyväisyys	Tyytyväisyys 70%	Tyytyväisyysmittaus suorittamatta

TEKNISEN LAUTAKUNNAN ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

- Tekninen toimi saavutti pääosin asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.
- Toimintatuotot alittuivat 47.556,80 € ja toimintakulut ylittyivät 122.286,12 €, toimintakate huononi 169.842,92 €.
- Tuottojen alittuminen johtui pääasiassa kaukolämmön myyntituottojen ja kiinteistöjen vuokratulojen alenemisesta
- Kulujen ylittymisen johtui mm. yleisten alueiden kunnossapitokustannuksista, kiinteistöjen lämmitys- ja sähkökustannuksista sekä lämpökeskuksen kunnossapitokustannuksista
- Toimintatapojen muutosten ja kilpailutuksen kautta on haettu edelleen tehokkuutta ja kustannussäästöjä.
- Hastinrinteelle rakennutettiin kaksi omakotitaloa. Kustannukset yhteensä n. 414.000 €
- Koulukeskuksen ympäristön kehittämishankkeen puitteissa tehtiin teknurmi- ja hiekkakentät; nettokust. ylittivät n. 25.800 €:lla
- Koulukeskukselle rakennettiin hissi; kustannukset alittuivat n. 9.600 €:lla
- Mattisen koulun liikuntasali korjattiin ja vesikattoa uusittiin; kustannukset alittuivat n. 28.900 €:lla
- Kaisajoen koulun vanhan osan ikkunat ja vesikatto uusittiin; kustannukset alittuivat n. 18.900 €:lla
- Kirkonkylän kuntorata/latu-uran suunnittelu käynnistyi
- Keskusurheilukentän huoltorakennusta laajennettiin ja kaukalo/tennistenttää kunnostettiin; kustannukset alittuivat n. 30.600 €:lla
- Kaavateitä peruskorjattiin ja päällystettiin n. 78 000 €:lla
- Keskustien taajamajärjestelyjen suunnittelutyö jatkui Lapin ELY-keskuksen kanssa
- Ruokahuollon ja siivouspalveluiden uudelleen organisointityö jatkui
- Rakennusjärjestyksen uudistamistyö saatiin päätökseen
- Kaukolämpötuotanto v. 2012 oli n. 10 000 MWh
- Kaavoituksessa käynnistyi mm. Paakkola-Ylipaakkola osa-alueen yleiskaavan tarkistaminen sekä Kaisajoen ja Siltatie-Lossinrannan asemakaavojen laatiminen

Tekninen johto

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	26 000		26 000	30 106	-4 106
Maksutuotot				315	-315
	26 000		26 000	30 421	-4 421
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-179 400		-179 400	-187 930	8 530
Palvelujen ostot	-10 800		-10 800	-10 212	-588
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 000		-5 000	-2 034	-2 966
Muut toimintakulut	-5 000		-5 000	-5 290	290
	-200 200		-200 200	-205 466	5 266
TOIMINTAKATE	-174 200		-174 200	-175 045	845
TILIKAUDEN TULOS	-174 900		-174 900	-176 174	1 274

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	26 000		26 000	30 421	-4 421
TOIMINTAKULUT	-202 200		-202 200	-207 629	5 429
TOIMINTAKATE	-176 200		-176 200	-177 208	1 008
Poistot ja arvonalentumiset	-700		-700	-1 129	429
LASKENNALLISET ERÄT				-6 454	6 454
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-176 900		-176 900	-184 791	7 891

Yleiset alueet

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot			300	300	
Maksutuotot	300		300	300	
	300		300	300	
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-50 000		-50 000	-51 681	1 681
Palvelujen ostot	-90 700		-90 700	-132 351	41 651
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 000		-32 000	-41 563	9 563
Avustukset	-17 600		-17 600	-12 227	-5 373
Muut toimintakulut					
	-190 300		-190 300	-237 822	47 522
TOIMINTAKATE	-190 000		-190 000	-237 522	47 522
TILIKAUDEN TULOS	-324 600		-324 600	-418 063	93 463

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	300		300	300	
TOIMINTAKULUT	-190 300		-190 300	-237 822	47 522
TOIMINTAKATE	-190 000		-190 000	-237 522	47 522
Poistot ja arvonalentumiset	-134 600		-134 600	-180 541	45 941
LASKENNALLISET ERÄT				-40 904	40 904
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-324 600		-324 600	-458 967	134 367

Kiinteistöt

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	33 900		33 900	26 615	7 285
Maksutuotot	300		300	6 147	-5 847
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot	599 800		599 800	550 194	49 606
	634 000		634 000	582 957	51 043
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-340 000		-340 000	-304 955	-35 045
Palvelujen ostot	-265 500		-265 500	-251 996	-13 504
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-396 000		-396 000	-499 453	103 453
Muut toimintakulut	-70 000		-70 000	-55 301	-14 699
	-1 071 500		-1 071 500	-1 111 705	40 205
TOIMINTAKATE	-437 500		-437 500	-528 748	91 248
TILIKAUDEN TULOS	-989 200		-989 200	-975 867	-13 333

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	636 000		636 000	587 311	48 689
TOIMINTAKULUT	-1 295 500		-1 295 500	-1 322 180	26 680
TOIMINTAKATE	-659 500		-659 500	-734 868	75 368
Poistot ja arvonalentumiset	-551 700		-551 700	-447 118	-104 582
LASKENNALLISET ERÄT				12 526	-12 526
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 211 200		-1 211 200	-1 169 461	-41 739

Lämpökeskus

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	250 000		250 000	232 750	17 250
	250 000		250 000	232 750	17 250
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-28 000		-28 000	-28 765	765
Palvelujen ostot	-17 400		-17 400	-48 632	31 232
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-264 600		-264 600	-284 676	20 076
	-310 000		-310 000	-362 073	52 073
TOIMINTAKATE	-60 000		-60 000	-129 324	69 324
TILIKAUDEN TULOS	-154 600		-154 600	-235 239	80 639

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	474 000		474 000	443 224	30 776
TOIMINTAKULUT	-310 000		-310 000	-362 073	52 073
TOIMINTAKATE	164 000		164 000	81 151	82 849
Poistot ja arvonalentumiset	-94 600		-94 600	-105 915	11 315
LASKENNALLISET ERÄT				-34 632	34 632
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	69 400		69 400	-59 396	128 796

Kaavoitus ja ympäristö

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-4 300		-4 300	-810	-3 490
Palvelujen ostot	-113 000		-113 000	-105 654	-7 346
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 000		-3 000	-20	-2 980
Muut toimintakulut	-200		-200		-200
	-120 500		-120 500	-106 484	-14 016
TOIMINTAKATE	-120 500		-120 500	-106 484	-14 016
TILIKAUDEN TULOS	-123 100		-123 100	-116 905	-6 195

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-120 500		-120 500	-106 484	-14 016
TOIMINTAKATE	-120 500		-120 500	-106 484	-14 016
Poistot ja arvonalentumiset	-2 600		-2 600	-10 421	7 821
LASKENNALLISET ERÄT				-6 560	6 560
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-123 100		-123 100	-123 465	365

Tukipalvelukeskus

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	15 000		15 000	31 195	-16 195
Muut toimintatuotot				121	-121
	15 000		15 000	31 316	-16 316
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-323 800		-323 800	-330 131	6 331
Palvelujen ostot	-43 000		-43 000	-9 770	-33 230
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-250 200		-250 200	-268 207	18 007
Muut toimintakulut	-800		-800	-928	128
	-617 800		-617 800	-609 036	-8 764
TOIMINTAKATE	-602 800		-602 800	-577 720	-25 080
TILIKAUDEN TULOS	-619 200		-619 200	-594 145	-25 055

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	16 000		16 000	31 885	-15 885
TOIMINTAKULUT	-617 800		-617 800	-609 088	-8 712
TOIMINTAKATE	-601 800		-601 800	-577 203	-24 597
Poistot ja arvonalentumiset	-16 400		-16 400	-16 426	26
LASKENNALLISET ERÄT				490 271	-490 271
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-618 200		-618 200	-103 357	-514 843

TEKNINEN LAUTAKUNTA, TULOSALUEET YHTEENSÄ

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	925 300		925 300	877 743	47 557
TOIMINTAKULUT	-2 510 300		-2 510 300	-2 632 586	122 286
TOIMINTAKATE	-1 585 000		-1 585 000	-1 754 843	169 843

**KOULUTUS-
LAUTAKUNTA** Sisältää sivistystoimen johdon, peruskoulutuksen, toisen asteen koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja kirjaston tulosalueet

TOIMINTA-AJATUS Koulutuslautakunta tarjoaa kuntalaisille myönteisiä mahdollisuuksia monipuoliseen itsensä kehittämiseen ylläpitämällä ja kehittämällä koulutus- ja kirjastopalveluja sekä viihtyvyyttä.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2012	TOTEUTUMA 2012
VAIKUTTAVUUS	viihtyisä ja turvallinen työ- ja toimintaympäristö	riskien tunnistaminen ja minimointi turvallinen ja osallistava ilmapiiri	vahinkoilmoitusten, uhkaavien tilanteiden ja valitusten määrä kehityskeskustelujen laatu	tapaturmia, uhkaavia tilanteita alle v. 2010 tason	toteutui osittain, ei uhkaavia tilanteita tapaturmia 2012 5 2011 7 2010 3
PROSESSIT JA RAKENTEET	sisäinen yhteistyö palvelutuotannossa tehokkaat prosessit	yhteinen käsitys tavoitteista sisäinen verkosto henkilöstön ammatillisuus ja osaaminen		sisäisen yhteistyön tavat, tavoiteasettelu koulutuslautakunnan strategiatyön syventäminen prosessien tunnistaminen ja kuvaaminen	ei toteutunut, sivistystoimen johdon henkilövaihdosten vuoksi näiden tavoitteiden toteuttamista täytyi siirtää
TALOUS JA VOIMAVARAT	tasapainoinen talous	kokonais-taloudellisuus	talousarvion toteutuma	talousarviossa pysyminen	toteutui, ei ylityksiä, tuotot arvioitu liian pieniksi
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY	osaava, itseään kehittävä, työhönsä sitoutunut ja riittävä henkilöstö hyvä työilmapiiri ja työssä jaksaminen hyvä johtaminen	toimiva kehityskeskustelu, rekrytointi hyvä terveys (fyysinen ja psyykinen) johtamisen yhdenvertaisuus	kehityskeskustelut koko henkilöstön kanssa terveysprosentti	kehityskeskusteluun osallistuminen 100 %, tarvekartoitus työyhteisötaidot, avoimuus ja terveyden tukeminen esimieskoulutukseen osallistuminen 100 %, johtamistaidon koulutus n. 40 %	ei toteutunut, osallistuminen 70 % toteutui osittain, rekrytoinnin tarvekartoitus käynnissä toteutui, ei kuitenkaan varsinaisesti mitattu toteutui osittain, esimieskoulutusta ei järjestetty, Jet-koulutuksen suoritti 30 % esimiehistä

KOULUTUSLAUTAKUNNAN ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Koulutuslautakunta onnistui toteuttamaan asettamansa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet melko hyvin.

Strategiatyön ja prosessien tunnistamisen kehittämistavoitteet eivät toimintavuonna edenneet johtuen ensisijaisesti sivistystoimen johdossa tapahtuneesta viranhaltijavaihdoksesta.

Perusopetus toteutui opetussuunnitelmien mukaisesti. Toimintavuoden aikana tehtiin perusopetusverkossa rakenteellisia muutoksia: Koivun ja Lehmikummun koulut lakkasivat ja Kaisajoen koulun oppilaiden esiopetus siirrettiin Lapinniementä omaan lähikouluun. Lakkautettujen koulujen oppilaiden kotiutuminen uusiin kouluihin sujui hyvin.

Iltapäivätoimintaa järjestettiin koko toimintavuoden ajan Kirkonkylällä ja syksystä alkaen myös Louella.

Tervolan lukio saavutti lukuvuosisuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Lukiokoulutukseen hakeutui peruskoulun päättäneistä nuorista 44 %. Lukiossa oli 52 opiskelijaa. Tulevana tavoitteena on oppimisympäristöjen kehittäminen lukion tulevaisuuden tarpeisiin.

Kirjasto on Tervolassa tärkeä toimija ja saa asiakkailta kiittävää palautetta. Toimintavuoden aikana kirjastoon rekrytoitiin kaksi uutta työntekijää.

Sivistystoimen johto

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Maksutuotot	17 500		17 500	16 463	1 037
	17 500		17 500	16 463	1 037
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-76 010		-76 010	-83 879	7 869
Palvelujen ostot	-11 190		-11 190	-6 916	-4 274
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 000		-2 000	-1 358	-642
Avustukset				-75	75
Muut toimintakulut					
	-89 200		-89 200	-92 228	3 028
TOIMINTAKATE	-71 700		-71 700	-75 765	4 065
TILIKAUDEN TULOS	-72 000		-72 000	-77 934	5 934

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	17 500		17 500	16 463	1 037
TOIMINTAKULUT	-90 200		-90 200	-92 546	2 346
TOIMINTAKATE	-72 700		-72 700	-76 082	3 382
Poistot ja arvonalentumiset	-300		-300	-2 170	1 870
LASKENNALLISET ERÄT				-3 323	3 323
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-73 000		-73 000	-81 575	8 575

Peruskoulutus

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot				46 104	-46 104
Maksutuotot				13 140	-13 140
Tuet ja avustukset				1 993	-1 993
Muut toimintatuotot					
				61 237	-61 237
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-2 816 253		-2 816 253	-2 837 302	21 049
Palvelujen ostot	-507 400		-507 400	-423 846	-83 554
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-251 597		-251 597	-144 627	-106 970
Muut toimintakulut	-40 250		-40 250	-9 522	-30 728
	-3 615 500		-3 615 500	-3 415 297	-200 203
TOIMINTAKATE	-3 615 500		-3 615 500	-3 354 060	-261 440
TILIKAUDEN TULOS	-3 628 100		-3 628 100	-3 439 278	-188 822

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				61 237	-61 237
TOIMINTAKULUT	-3 615 500		-3 615 500	-3 416 203	-199 297
TOIMINTAKATE	-3 615 500		-3 615 500	-3 354 965	-260 535
Poistot ja arvonalentumiset	-12 600		-12 600	-85 218	72 618
LASKENNALLISET ERÄT				-550 363	550 363
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 628 100		-3 628 100	-3 990 546	362 446

Toisenasteen koulutus

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot				240	-240
Maksutuotot	7 500		7 500	4 860	2 640
Tuet ja avustukset	7 500		7 500	16 616	-9 116
	15 000		15 000	21 716	-6 716
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-452 200		-452 200	-418 300	-33 900
Palvelujen ostot	-28 300		-28 300	-31 523	3 223
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 400		-17 400	-6 613	-10 787
Muut toimintakulut	-4 000		-4 000	-1 992	-2 008
	-501 900		-501 900	-458 428	-43 472
TOIMINTAKATE	-486 900		-486 900	-436 712	-50 188
TILIKAUDEN TULOS	-486 900		-486 900	-436 865	-50 035

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	15 000		15 000	21 716	-6 716
TOIMINTAKULUT	-501 900		-501 900	-458 601	-43 299
TOIMINTAKATE	-486 900		-486 900	-436 885	-50 015
Poistot ja arvonalentumiset				-153	153
LASKENNALLISET ERÄT				-72 579	72 579
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-486 900		-486 900	-509 617	22 717

Aikuiskoulutus

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Maksutuotot				20	-20
				20	-20
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut				-2 561	2 561
Palvelujen ostot	-161 800	-42 970	-204 770	-177 919	-26 851
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-152	152
	-161 800	-42 970	-204 770	-180 632	-24 138
TOIMINTAKATE	-161 800	-42 970	-204 770	-180 612	-24 158
TILIKAUDEN TULOS	-161 800	-42 970	-204 770	-180 612	-24 158

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				20	-20
TOIMINTAKULUT	-161 800	-42 970	-204 770	-180 632	-24 138
TOIMINTAKATE	-161 800	-42 970	-204 770	-180 612	-24 158
LASKENNALLISET ERÄT				-35	35
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-161 800	-42 970	-204 770	-180 647	-24 123

Kirjasto

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Maksutuotot	2 900		2 900	3 479	-579
	2 900		2 900	3 479	-579
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-144 000		-144 000	-138 615	-5 385
Palvelujen ostot	-18 100		-18 100	-11 116	-6 984
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-40 600		-40 600	-41 186	586
	-202 700		-202 700	-190 917	-11 783
TOIMINTAKATE	-199 800		-199 800	-187 438	-12 362
TILIKAUDEN TULOS	-203 500		-203 500	-191 997	-11 503

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	2 900		2 900	3 479	-579
TOIMINTAKULUT	-203 700		-203 700	-192 154	-11 546
TOIMINTAKATE	-200 800		-200 800	-188 675	-12 125
Poistot ja arvonalentumiset	-3 700		-3 700	-4 558	858
LASKENNALLISET ERÄT				-26 253	26 253
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-204 500		-204 500	-219 487	14 987

KOULUTUSLAUTAKUNTA, TULOSALUEET YHTEENSÄ

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	35 400		35 400	102 915	-67 515
TOIMINTAKULUT	-4 571 100	-42 970	-4 614 070	-4 337 502	-276 568
TOIMINTAKATE	-4 535 700	-42 970	-4 578 670	-4 234 587	-344 083

**VAPAA-AJAN
LAUTAKUNTA**

Sisältää liikunnan, nuorison ja kulttuurin tulosalueet

TOIMINTA-AJATUS

Vapaa-aikatoimi edistää kuntalaisten hyvinvointia ja viihtyvyyttä tarjoamalla monipuolisia vapaa-aikapalveluita ja osallistumismahdollisuuksia

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITTEET 2012	TOTEUTUMA 2012
VAIKUTTAVUUS	Monipuoliset vapaa-aikapalvelut edistävät kaikenikäisten kuntalaisten aktiivista ja osallistuvaa elämäntapaa Liikkumattomien aktivointi	Monipuolinen palvelutarjonta Kuntalaisten osallisuuden lisääminen Kohderyhmien tunnistaminen	Lasten ja nuorten kerhojärjestäjien lukumäärä Tapahtumien lukumäärä Toimintasuunnitelmat	Vähintään 10 kerhojärjestäjää Yli 20 tapahtumaa Lasten valtuustotoiminnan käynnistäminen Kohderyhmien selvitystyö	Toteutui, 15 lasten/nuorten kerhojärjestäjää Toteutui, 30 tapahtumaa, retkeä ja kurssia Ei toteutunut, sen sijaan nuorisovaltuusto toimi edelleen aktiivisesti Toteutui osittain, selvitystyö kesken
PROSESSIT JA RAKENTEET	Vapaa-aikapalveluiden tuottaminen monialaisen yhteistyön avulla Liikuntapaikat ja ulkoilureitit ovat turvallisia ja viihtyisiä	Toimivat yhteistyöverkostot Laadukas kunnossapito	Verkostotoimijoiden kokoontumiset lkm Liikuntapaikkojen kunnossapitosuunnitelmat	Vähintään yksi verkostotoimijoiden kokoontuminen Kunnossapitosuunnitelmien tekeminen	Toteutui, useita kahdenkeskisiä verkostotapaamisia Toteutui osittain, keskeiset liikuntapaikkakortit valmiina, työstäminen jatkuu edelleen
TALOUS JA VOIMAVARAT	Toiminta on tarkoituksenmukaista ja taloudellista	Kokonais- taloudellisuus	Vapaa-aikatoimen toteutuma €	€/asukas	Vapaa-aikatoimen nettomenot 75 €/as
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY	Osaava ja motivoitunut henkilöstö	Innostava työilmapiiri	Kehityskeskustelujen laatu	Kehityskeskustelutyökalun edelleen kehittäminen Henkilökohtaiset tuloskortit alulle	Ei toteutunut, tehtyjen virkajärjestelyjen vuoksi kehityskeskustelujen ja tuloskorttien kehittäminen ei edennyt

VAPAA-AJANLAUTAKUNNAN ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Vapaa-ajanlautakunta onnistui toteuttamaan asettamansa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet melko hyvin. Erilaisia tapahtumia ja aktiviteetteja järjestettiin yli minimitalvoitteen. Verkostoyhteistyön avulla ja toimijoita tuke- malla saatiin edelleen lisää toiminta- ja tapahtumatarjontaa kuntalaisille.

Vapaa-ajanlautakunta ylläpiti edellisvuosien tapaan merkittävän määrän liikuntapaikkoja ja virkistysalueita eri puolilla kuntaa. Kunnossapidon laadun kehittämistyötä jatkettiin työstämällä edelleen liikuntapaikkakortteja kun- nossapidon työkaluiksi.

Vapaa-aikatoimi antoi oman aktiivisen panoksensa tekonurmi/hiekkakentän, keskusurheilukentän ja kirkonkylän kuntorataladun suunnittelutyöhön ja hankkeiden eteenpäin viemiseen.

Henkilöstöresurssi pieneni vapaa-aikatoimessa tilapäisesti sivistystoimessa tehtyjen virkajärjestelyjen seurauk- sena. Syksyllä tilanne tasapainottui, kun vapaa-ajanlautakunta palkkasi hankerahoituksella vapaa-aikaohjaajan. Tällä ratkaisulla saatiin käynnistettyä myös etsivä nuorisotyö Tervolassa.

Liikunta

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot				240	-240
Maksutuotot				240	-240
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-81 300		-81 300	-80 853	-447
Palvelujen ostot	-81 300		-81 300	-76 369	-4 931
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 500		-11 500	-8 146	-3 354
Avustukset	-15 000		-15 000	-12 032	-2 969
Muut toimintakulut	-800		-800	-357	-443
	-189 900		-189 900	-177 757	-12 143
TOIMINTAKATE	-189 900		-189 900	-177 517	-12 383
TILIKAUDEN TULOS	-207 800		-207 800	-198 781	-9 019

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				240	-240
TOIMINTAKULUT	-190 900		-190 900	-178 543	-12 357
TOIMINTAKATE	-190 900		-190 900	-178 303	-12 597
Poistot ja arvonalentumiset	-17 900		-17 900	-21 264	3 364
LASKENNALLISET ERÄT				-26 428	26 428
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-208 800		-208 800	-225 994	17 194

Nuoriso

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot				60	-60
Maksutuotot	1 800		1 800	4 630	-2 830
Tuet ja avustukset				9 375	-9 375
Muut toimintatuotot	200		200	101	99
	2 000		2 000	14 166	-12 166
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-8 700		-8 700	-17 111	8 411
Palvelujen ostot	-9 200		-9 200	-10 185	985
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 400		-3 400	-3 028	-372
Avustukset	-8 400		-8 400	-8 866	466
Muut toimintakulut	-500		-500		-500
	-30 200		-30 200	-39 190	8 990
TOIMINTAKATE	-28 200		-28 200	-25 024	-3 176
TILIKAUDEN TULOS	-28 300		-28 300	-25 157	-3 143

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	2 000		2 000	14 166	-12 166
TOIMINTAKULUT	-30 200		-30 200	-39 190	8 990
TOIMINTAKATE	-28 200		-28 200	-25 024	-3 176
Poistot ja arvonalentumiset	-100		-100	-133	33
LASKENNALLISET ERÄT				-1 180	1 180
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-28 300		-28 300	-26 337	-1 963

Kulttuuri

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Maksutuotot	2 000		2 000	4 538	-2 538
	2 000		2 000	4 538	-2 538
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-2 500		-2 500	-477	-2 023
Palvelujen ostot	-45 100		-45 100	-42 053	-3 047
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 000		-2 000	-1 213	-787
Avustukset	-8 000		-8 000	-7 995	-5
Muut toimintakulut	-300		-300		-300
	-57 900		-57 900	-51 739	-6 161
TOIMINTAKATE	-55 900		-55 900	-47 201	-8 699
TILIKAUDEN TULOS	-55 900		-55 900	-47 201	-8 699

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	2 000		2 000	4 538	-2 538
TOIMINTAKULUT	-57 900		-57 900	-51 739	-6 161
TOIMINTAKATE	-55 900		-55 900	-47 201	-8 699
LASKENNALLISET ERÄT				-451	451
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-55 900		-55 900	-47 651	-8 249

VAPAA-AJANLAUTAKUNTA, TULOSALUEET YHTEENSÄ

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousar- viomuutokset	Muutettu talo- usarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	4 000		4 000	18 944	-14 944
TOIMINTAKULUT	-278 000		-278 000	-268 686	-9 314
TOIMINTAKATE	-274 000		-274 000	-249 742	-24 258

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA Tulosalue sisältää sosiaali- ja terveystoimen johdon, sosiaalipalvelut, perusturvan, ruokapalvelun, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon.

TOIMINTA-AJATUS Sosiaali- ja terveystoimi huolehtii kunnan peruspalveluiden toimivuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta ammattitaitoisen henkilöstön avulla tukien kuntalaisten omaehtoista selviytymistä.
Sosiaali- ja terveystoimi pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan tulevien vuosien palvelutarpeiden haasteisiin.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAINTEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITETASO 2012	TOTEUTUMA 2012
VAIKUTTAVUUS	Hyvät peruspalvelut	Palveluiden riittävyys, laadukkuus, saatavuus sekä toimivuus	Valtakunnalliset tunnusluvut	Yksilölliset erot Sairastavuuserot	Yksilölliset erot sairastavuuserot
	Avoimuus ja luotettavuus päätöksenteossa sekä palveluissa	Riittävä ja oikea-aikainen viestintä	Palveluesite	Palveluesiteen teko aktivoidaan	Palveluesite on tehty
	Lääkehuollon kehittäminen	Toiminnan laillisuus, päätösten oikeellisuus ja lainmukaisuus	Oikaisuvaatimukset ja muistutukset	Nykytaso	6
		Turvallinen lääkehoito	Lääkepoikkeamailmoitukset kpl Lääkekoulutuksen käyneet	<10 1	12 0,986
PROSESSIT JA RAKENTEET	Toimiva palvelurakenne	Tarkoituksenmukainen organisaatio	Tarvevakioidut terveydenhuollon ja vanhustenhuollon menot	Kuntavertailu 103	94 TOT 2010
TALOUS JA VOIMAVARAT	Voimavarojen oikeasuuntaaminen	Toiminta on tehokasta ja taloudellista	Menot/asukas	3 300 €	3 330 €
	Resurssien tarkoituksenmukainen kohdentaminen	Kustannustietoisuus	Tuotteistaminen	Sisäinen koulutus	Käynnistetty
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY (henkilöstö)	Motivoitunut ja osaava henkilöstö	Ammattitaitoisuus	Osaamiskartoitukset sekä koulutus- ja kehittämissuunnitelmat osaamistarpeiden suhteen	50 %	Ei mitattu
		Suosittelun mukaiset henkilömäärät/palvelu	Aluevalvontaviranomaisen suositukset	Nykyinen taso	Tarkistettu
	Hyvä strateginen johtaminen	Hyvä alais- ja esimiestyö	Kehittämisseskustelut	50 %	Ei mitattu

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNNAN ARVIO KOKONAISONNISTUMISESTA

Toimintavuoden tulos on hyvä. Budjetti alittui huolimatta erikoissairaanhoidon lisätalousarviosta 663755 €. Tulot ylittivät sosiaalipalveluissa, perusturvaan ja avustuksiin kotitalouksille meni arvioitua vähemmän. Perusterveydenhuolto pysyi talousarviossa, siellä ostopalvelumenot alittuivat arvioidusta. Lääkäripalveluja ei saatu ostettua riittävää määrää ja etenkin loppuvuonna lääkäriin ei päässyt toivotussa ajassa. Hoitotakuussa pysyttiin koko vuosi.

Sosiaali- ja terveystoimen johto

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-211 400		-211 400	-205 877	-5 523
Palvelujen ostot	-39 800		-39 800	-15 285	-24 515
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 900		-8 900	-4 421	-4 479
Muut toimintakulut					
	-260 100		-260 100	-225 582	-34 518
TOIMINTAKATE	-260 100		-260 100	-225 582	-34 518
TILIKAUDEN TULOS	-260 100		-260 100	-228 277	-31 823

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-261 100		-261 100	-228 446	-32 654
TOIMINTAKATE	-261 100		-261 100	-228 446	-32 654
Poistot ja arvonalentumiset				-2 695	2 695
LASKENNALLISET ERÄT				-6 938	6 938
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-261 100		-261 100	-238 078	-23 022

TUNNUSLUVUT, MITTARIT	TA2012	TP2012	POIKKEAMA	TP2011
Lautakunnan kokouksia	10	12	2	11
€/ kokous	1010	451,73	-558,27	440,04
€/ asukas	3,22	1,63	-1,59	1,43

Sosiaalipalvelut

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	16 500		16 500	59 015	-42 515
Maksutuotot	726 000		726 000	884 526	-158 526
Tuet ja avustukset	1 000		1 000		1 000
Muut toimintatuotot				2 565	-2 565
	743 500		743 500	946 106	-202 606
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-3 905 200		-3 905 200	-3 836 735	-68 465
Palvelujen ostot	-721 700		-721 700	-461 467	-260 233
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-155 200		-155 200	-91 435	-63 765
Avustukset	-289 200		-289 200	-182 004	-107 196
Muut toimintakulut				-1 687	1 687
	-5 071 300		-5 071 300	-4 573 328	-497 972
TOIMINTAKATE	-4 327 800		-4 327 800	-3 627 222	-700 578
TILIKAUDEN TULOS	-4 345 400		-4 345 400	-3 645 330	-700 070

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	743 500		743 500	946 158	-202 658
TOIMINTAKULUT	-5 075 300		-5 075 300	-4 575 909	-499 391
TOIMINTAKATE	-4 331 800		-4 331 800	-3 629 751	-702 049
Poistot ja arvonalentumiset	-17 600		-17 600	-18 108	508
LASKENNALLISET ERÄT				-409 807	409 807
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 349 400		-4 349 400	-4 057 665	-291 735

TUNNUSLUVUT, MITTARIT	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA	TP 2011
Lastenpäivähoito				
Kokopäivähoito	80	68	-12	84
Osapäivähoito	15	16	1	15
Hoitopäiviä yhteensä	15 000	13 030	-1 970	13 893
Hoitopäivän keskihinta €	67	69,52	3	65,33
Laitoshoito				
Vanhainkodissa 31.12.	24	25	1	24
Vanhainkotihoitopäivät/vuosi	8 700	8 541	-159	8 504
Vanhainkodin käyttöprosentti	100	97	-3	97
Hoitopäivän hinta	130,00	128,68	-1	126,06
Laitoshoidossa kehitysvammaisia 31.12.	0	0	0	1
Vammaisten laitoshoitopäivät/vuosi	0	32	32	365

Sosiaalipalvelut

TUNNUSLUVUT, MITTARIT	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA	TP 2011
Kotipalvelu				
Kodinhoitoapua saaneet lapsiperheet	10	9	-1	7
Muut kodinhoitoapua saaneet taloudet	140	118	-22	117
Tuntihinta	37,00	35,61	-1	36,26
Käyntihinta	17,2	15,69	-2	15,12
Vammaishuolto				
Vammaisetuuskien saajat/vuosi	50	59	9	57
€/asukas	50,23	39,52	-11	29,58
Asumispalvelut				
Asukkaat/vuosi	46	40	-6	38
Asumispalvelupäivät/vuosi	8 760	8 738	-22	8 472
€/asukas	270,38	245,69	-25	212,12
Sosiaalipalvelut kokonaisuudessaan	1 246,75	1 088,28	-158,47	1 036,12
Omaishoidon tuki				
Saajia vuoden aikana	45	33	-12	38
Kustannukset/saaja	4 800	4579,64	-220	4012,47

Perusturva

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot				150	-150
Tuet ja avustukset	42 000		42 000	68 460	-26 460
Muut toimintatuotot	3 000		3 000	11 026	-8 026
	45 000		45 000	79 635	-34 635
TOIMINTAKULUT					
Palvelujen ostot	-15 400		-15 400	-87	-15 313
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-27	27
Avustukset	-539 700		-539 700	-369 780	-169 920
	-555 100		-555 100	-369 893	-185 207
TOIMINTAKATE	-510 100		-510 100	-290 258	-219 842
TILIKAUDEN TULOS	-510 100		-510 100	-290 258	-219 842

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	45 000		45 000	79 635	-34 635
TOIMINTAKULUT	-555 100		-555 100	-369 893	-185 207
TOIMINTAKATE	-510 100		-510 100	-290 258	-219 842
LASKENNALLISET ERÄT				-203	203
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-510 100		-510 100	-290 461	-219 639

Perusturva

TUNNUSLUVUT, MITTARIT	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA	TP 2011
Lasten kotihoidontuki				
Tukea saaneet 31.12.	40	36	-4	33
€/asukas	55,17	54,59	-0,58	43,47
Toimeentulotuki				
Tukea saaneet perheet/vuosi	120	92	-28	88
€/asukas	107,72	56,38	-51,34	49,27

Perusterveydenhuolto

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	112 100		112 100	100 701	11 399
Maksutuotot	488 300		488 300	474 218	14 082
Tuet ja avustukset				4 186	-4 186
Muut toimintatuotot					
	600 400		600 400	579 105	21 295
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-2 658 100		-2 658 100	-2 640 310	-17 790
Palvelujen ostot	-1 086 000		-1 086 000	-827 061	-258 939
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-273 200		-273 200	-280 357	7 157
Avustukset	-300		-300		-300
Muut toimintakulut				-2 866	2 866
	-4 017 600		-4 017 600	-3 750 594	-267 006
TOIMINTAKATE	-3 417 200		-3 417 200	-3 171 490	-245 710
TILIKAUDEN TULOS	-3 434 600		-3 434 600	-3 197 372	-237 228

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	676 400		676 400	651 546	-24 854
TOIMINTAKULUT	-4 027 600		-4 027 600	-3 759 419	-268 181
TOIMINTAKATE	-3 351 200		-3 351 200	-3 107 873	-243 327
Poistot ja arvonalentumiset	-17 400		-17 400	-25 882	8 482
LASKENNALLISET ERÄT				-464 165	464 165
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 368 600		-3 368 600	-3 597 920	229 320

Perusterveydenhuolto

TUNNUSLUVUT, MITTARIT	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA	TP 2011
Perusterveydenhuolto				
Kansanterveystyön kust €/asukas	988	921	-67	875
Perusterveydenhuolto, avopalvelut				
Käyntejä vuodessa	20 000	17 747	-2 253	17 713
Käynnin hinta	91	103	12	93
€/asiakas, lääkärin vastaanotto	332	454	122	409
Vuodeosasto				
Hoitopäivät	8 200	8 476	276	8 075
Hoitopäivän hinta	147	149	2	146
Mielenterveystyö				
Kuntoutumiskoti, asukkaita	9	9		5
Kuntoutumiskoti, as.päivät	3 285	2 915	-370	1 634
Mielenterveysasema, käynnit	1 100	1 033	-67	927
Kust. €/asiakas		763	763	127
Kust. €/käynti	104	86	-18	104
Hammashuolto				
Asiakasmäärä	1 700	1 640	-60	1 700
Käynnit	5 400	4 611	-789	4 689
Käynnin hinta	75	81	6	75
Kustannukset/hoidettu asiakas	239	227	-12	229
Veteraanikuntoutus				
Laitoskuntoutuspäiviä	380	222	-158	265
Avohoitokäyntejä	600	386	-214	609

Erikoissairaanhoido

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT					
Palvelujen ostot	-4 094 900	-461 000	-4 555 900	-4 632 473	76 573
	-4 094 900	-461 000	-4 555 900	-4 632 473	76 573
TOIMINTAKATE	-4 094 900	-461 000	-4 555 900	-4 632 473	76 573
TILIKAUDEN TULOS	-4 094 900	-461 000	-4 555 900	-4 632 473	76 573

<i>Ulkoinen/Sisäinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-4 094 900	-461 000	-4 555 900	-4 632 473	76 573
TOIMINTAKATE	-4 094 900	-461 000	-4 555 900	-4 632 473	76 573
LASKENNALLISET ERÄT				-9 033	9 033
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 094 900	-461 000	-4 555 900	-4 641 506	85 606

Erikoissairaanhoido

TUNNUSLUVUT, MITTARIT	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA	TP 2011
Erikoissairaanhoido	4 239 165	4 632 473	393 308	4 025 301
Avopalvelut				
Käyntejä/vuosi	4 600	6 302	1 702	4 977
Osasto				
Hoitopäiviä/vuosi	4 300	2 992	-1 308	3 635

SOSIAALI-JA TERVEYSLAUTAKUNTA, TULOSALUEET YHTEENSÄ

<i>Ulkoinen</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 388 900		1 388 900	1 604 846	-215 946
TOIMINTAKULUT	-13 999 000	-461 000	-14 460 000	-13 551 871	-908 129
TOIMINTAKATE	-12 610 100	-461 000	-13 071 100	-11 947 025	-1 124 075

9 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

TULOSLASKELMA 2012	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Ulkoinen					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	5 058 500		5 058 500	5 347 949	-289 449
Maksutuotot	2 113 600		2 113 600	2 328 963	-215 363
Tuet ja avustukset	355 700		355 700	526 702	-171 002
Muut toimintatuotot	606 000		606 000	565 643	40 357
TOIMINTATUOTOT	8 133 800		8 133 800	8 769 257	-635 457
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-16 984 913		-16 984 913	-16 912 313	-72 600
Palvelujen ostot	-9 265 890	-503 970	-9 769 860	-9 057 124	-712 736
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 853 947		-1 853 947	-1 776 557	-77 390
Avustukset	-1 169 300		-1 169 300	-916 845	-252 455
Muut toimintakulut	-140 950		-140 950	-112 577	-28 373
TOIMINTAKULUT	-29 415 000	-503 970	-29 918 970	-28 775 416	-1 143 554
TOIMINTAKATE	-21 281 200	-503 970	-21 785 170	-20 006 159	-1 779 011
Verotulot	10 532 800		10 532 800	10 614 872	-82 072
Valtionosuudet	11 921 000		11 921 000	11 953 525	-32 525
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	156 000		156 000	176 109	-20 109
Muut rahoitustuotot	356 000		356 000	410 434	-54 434
Korkokulut	-122 000		-122 000	-103 800	-18 200
Muut rahoituskulut	-115 000		-115 000	-107 527	-7 473
Rahoitustuotot ja -kulut	275 000		275 000	375 217	-100 217
VUOSIKATE	1 447 600	-503 970	943 630	2 937 455	-1 993 825
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-878 400		-878 400	-931 474	53 074
Poistot ja arvonalentumiset	-878 400		-878 400	-931 474	53 074
TILIKAUDEN TULOS	569 200	-503 970	65 230	2 005 982	-1 940 752
Varausten ja rahastojen muutok					
Poistoeron muutos				-307 239	307 239
Varausten muutos				370 000	-370 000
Varausten ja rahastojen muutok				62 761	-62 761
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	569 200	-503 970	65 230	2 068 742	-2 003 512

Yllä olevassa taulukossa on esitetty talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen. Tuloslaskelmaosa sisältää käyttötalousosan tulosalueiden yhteenlasketujen tuottojen ja kulujen lisäksi käyttötalousosaan kohdistamattomat kunnan yhteiset tuotot ja kulut. Näitä tuloslaskelmaosassa seurattavia yhteisiä määrära-

hoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja -kulut sekä satunnaiset erät. Lisäksi tuloslaskelmaosassa seurataan suunnitelman mukaisia poistoja, joiden kirjaamisessa tulee noudattaa kunnanvaltuuston hyväksymää poistosuunnitelmaa.

Verotulot

Verotuloja kertyi 10 614 872 euroa, joka on 82 072 euroa (0,8 prosenttia) enemmän kuin talousarviossa oli ennakoitu. Kunnan tulovero ja kiinteistövero toteutuivat hieman talousarviota suurempina, kun taas osuus yhteisöveron tuotosta toteutui hieman arvioitua pienempänä. Verotulojen kertymä vastaa viime vuosien verotulojen kehitystä.

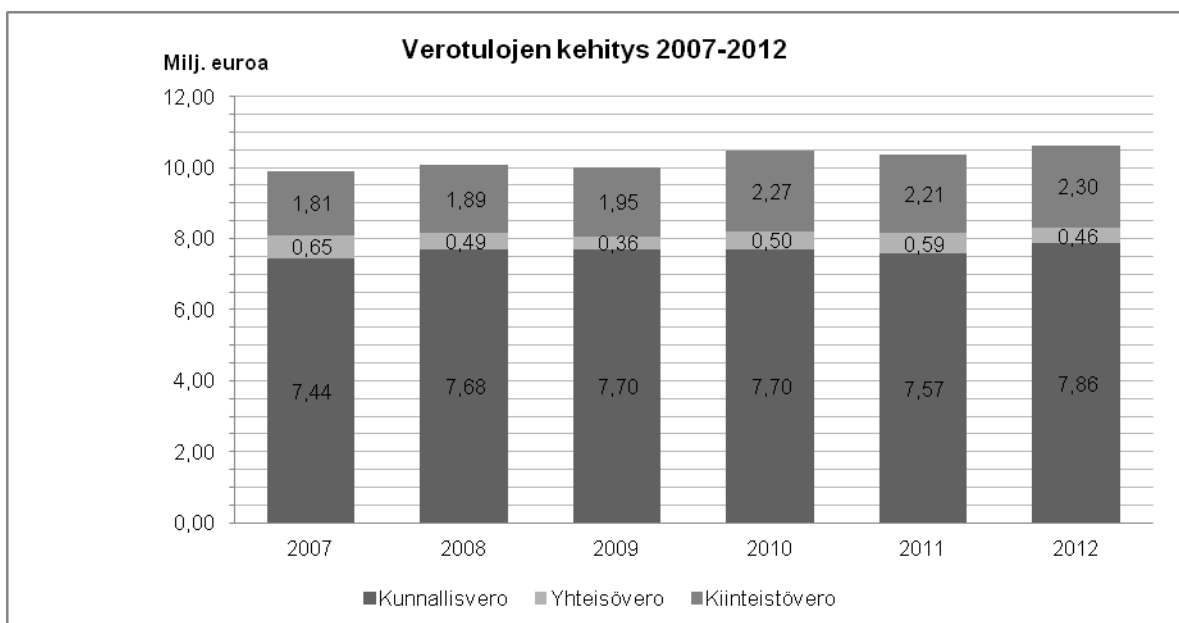
Vuonna 2012 Tervolan kunnan tuloveroprosentti oli 19,50. Yleinen kiinteistöveroprosentti oli 0,95, vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,50, muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,95, voimalaitosrakennusten kiinteistöveroprosentti 2,85 ja yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,25. Rakentamattomalle rakennuspaikalle ei ole määrätty erillistä veroprosenttia.

Verotulojen toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	7 740 600		7 740 600	7 856 117	115 517
Osuus yhteisöveron tuotosta	522 200		522 200	457 857	-64 343
Kiinteistövero	2 270 000		2 270 000	2 300 899	30 899
Yhteensä	10 532 800	0	10 532 800	10 614 872	82 072

Tuloveroprosentin ja verotettavien tulojen kehitys

Vero-vuosi	Tulovero-prosentti	Verotettavat tulot	Muutos-% Tervola	Muutos-% koko maa
2007	19,0	39 697 000	6,1	7,8
2008	19,5	40 827 012	2,8	6,3
2009	19,5	40 536 498	-0,7	0,9
2010	19,5	40 731 945	0,5	1,6
2011	19,5	42 571 853	4,5	4,8
2012	19,5			

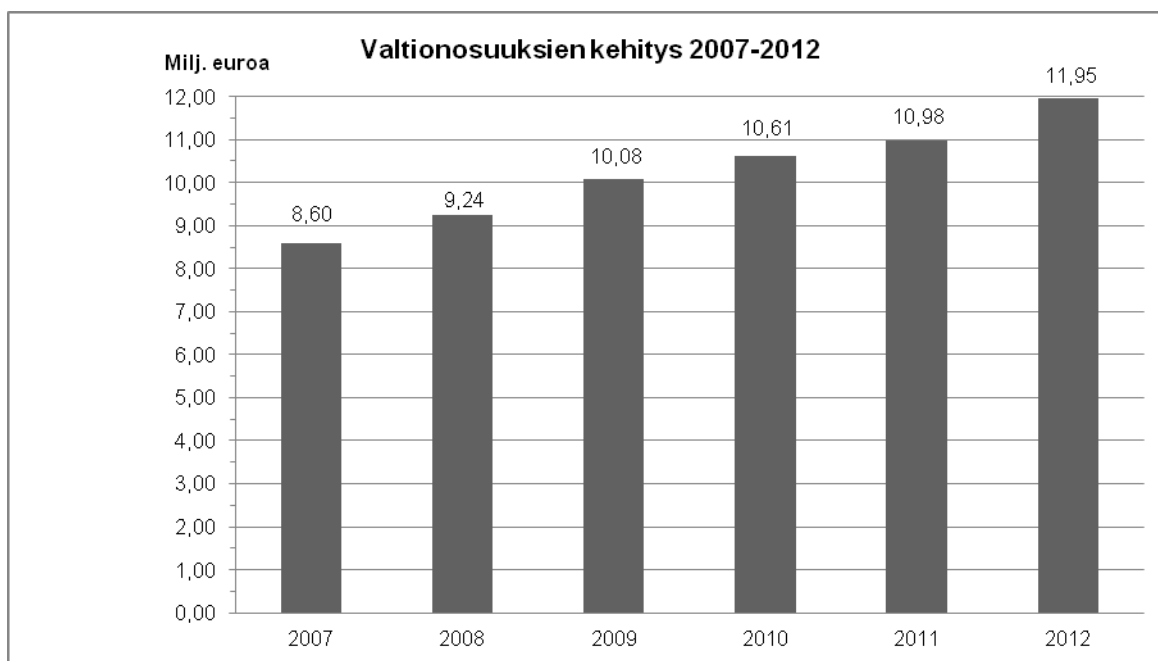
Valtionosuudet

Valtionosuuksia kertyi 11 953 525 euroa, joka on 32 525 euroa (0,3 prosenttia) enemmän kuin talousarviossa oli ennakoitu. Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja palvelutoiminnan kustannuksia

kasvattaviin olosuhdetekijöihin. Tervolan kunnan valtionosuuksien kehitys on ollut viime vuosina kasvusuuntainen.

Valtionosuuksien toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Peruspalvelujen valtion-			0	10 013 523	
Valtionosuuksien tasaus			0	2 355 936	
Opetus- ja kultt. muut valtionosuudet			0	-415 934	
Yhteensä	11 921 000	0	11 921 000	11 953 525	32 525

Rahoitustuotot ja -kulut

Sekä rahoitustuotot että -kulut toteutuivat talousarviota parempina. Rahoitustuottoja kertyi 586 543 euroa, joka ylittää talousarvion 74 543 eurolla (20,9 prosentilla). Korkotuottojen olennainen osa, 163 270 euroa, muodostui antolainoista perityistä koroista. Muiden rahoitustuottojen olennainen osa, 398 388 euroa, muodostui Lapin Sähkövoima Oy:n osakkeiden omistuksen perusteella tulevista tuotoista.

Rahoituskulut olivat 211 327 euroa, joka on 25 673 euroa (-22,3 prosenttia) talousarviota vähemmän. Korkokuluista 8 966 euroa oli Lapin Sähkövoima Oy:n lainan korkoja ja loput 94 834 euroa muiden lainojen korkoja. Muut rahoituskulut muodostuivat pääosin osakkuussähkön kuluista, jotka olivat 88 820 euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot

Suunnitelman mukaiset poistot on kirjattu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Tilikauden poistojen yhteenlaskettu määrä oli 931 474 euroa, joka on 53 074 euroa (6,0 prosenttia) talousarviossa ennakoitua enemmän.

Satunnaiset erät

Tuloslaskelmaan ei sisälly vuonna 2012 satunnaisia tuottoja eikä satunnaisia kuluja.

Tuloslaskelmaosan sitovuustaso

Kunnanvaltuusto on määritellyt vuoden 2012 talousarvion tuloslaskelmaosan sitovuustasoksi vuosikatteen.

Alkuperäisen talousarvion mukainen vuosikate oli 1 447 600 euroa. Kunnanvaltuuston hyväksymien erikoissairaanhoidon ja aikuiskoulutukseen kohdistettujen lisämäärärahojen jälkeen vuosikate heikkeni 943 630 euroon. Tilikauden vuosikatteeksi muodostui 2 937 455 euroa, joka on lähes 2,0 milj. euroa muutettua ja 1,5 milj. euroa alkuperäistä talousarviota suurempi.

Talousarviota parempi vuosikate johtuu pääosin arvioitua suurempina toteutuneista myynti- ja maksutuotoista sekä saaduista tuista ja avustuksista samalla, kun palvelujen ostot ja annetut avustukset toteutuivat arvioitua pienempinä. Tuottojen eroa talousarvioon selittävät erityisesti Elinkeinojen kehittämisen odotettua suuremmat tuet ja avustukset sekä Sosiaalipalvelujen odotettua suuremmat maksutuotot. Lisäksi Peruskoulutuksen tulosalue sai sellaisia korvauksia ja muita toimintatuottoja, joita ei ollut budjetoitu lainkaan. Palvelujen ostot toteutuivat talousarviota pienempinä erityisesti Elinkeinojen kehittämisen, Peruskoulutuksen, Sosiaalipalveluiden ja Perusterveydenhuollon tulosalueilla.

10 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN**INVESTOINNIT**

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	2 342 900	1 489 090	-853 810
Tulot	341 000	318 809	-22 191
Netto	2 001 900	1 170 281	-831 619

Investointeihin oli käytettävissä määrärahoja yhteensä 2,3 milj. euroa. Investointien menot olivat 1,5 milj. euroa.

Seuraavassa on esitetty toimielimittäin hankkeittain tai hankeryhmittäin valtuuston hyväksymien määrärahojen (varsinainen talousarvio ja lisämäärärahat) ja tuloarvioiden toteutuminen. Investointituloina esitetään rahoitusosuudet ja pysyvien vastaavien myynnit.

KUNNANHALLITUS**Maa- ja vesialueet**

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	90 000	41 939	-48 061
Tulot	36 000	4 884	-31 116
Netto	54 000	37 055	-16 945

Kiinteän omaisuuden menot koostuvat maan ostosta teollisuusalueen laajennusta varten, yhteisten alueiden hankinnasta kunnan omistukseen Palonperällä sekä Mattisen raviradan alueen ostosta. Kiinteän omaisuuden tulot kertyvät maan ja tonttien myynneistä.

Koneet ja kalusto

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	35 400	9 023	-26 377

Määrärahoilla hankittiin erilaista atk- ja toimistokalustoa. Taloushallinnon uuden palvelimen hankintakustannukset siirtyivät pääosin vuodelle 2013.

Osakkeet ja osuudet

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	887 500	88 036	-799 464

86.760 euroa käytettiin Lapin Sähkövoima Oy:n lainan lyhennyksiin ja 1.276 euroa Digipolis Oy:n osakkeen ostoon. Määrärahoissa oli varauduttu omakotitalojen rakentamiskustannuksiin ja asunto-osakkeiden hankintaan. Omakotitalojen rakentaminen aloitettiin vuonna 2012, kustannukset on kirjattu talonrakentamiseen. Osakkeiden osto siirtyi.

TEKNINEN LAUTAKUNTA**Rakennukset**

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	377 000	628 752	251 752
Tulot	200 000	203 925	3 925
Netto	177 000	424 827	247 827

Seuraavassa on talonrakennuksen määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuma hankkeittain:

Terveyskeskuksen peruskorjaus

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	40 000		-40 000
Tulot	200 000	203 925	3 925
Netto	-160 000	-203 925	-43 925

Valtionapu avoterveydenhuollon tilojen korjaushankkeeseen maksettiin kunnalle vuonna 2012. Avustuksen suuruus oli 203.925 euroa.

Omakotitalojen rakentaminen

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot		411 204	411 204

Omakotitalojen rakentamiseen oli määräraha toisaalla talousarviossa (sijoitukset).

Puukivillan pihan asfaltointi

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	30 000	23 385	-6 615

Virkaileijatalo 4 peruskorjaus

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	15 000		-15 000

Virkaileijatalo 3 peruskorjaus

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	15 000		-15 000

Urheilukentän huoltorakennuksen laajennus

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	92 000	66 600	-25 400

Kaisajoen koulun vesikatto

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	70 000	51 060	-18 940

Mattisen koulun vesikatto ja liikuntasali

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	80 000	51 099	-28 901

Koulukeskuksen hissi

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
	35 000	25 404	-9 596

Kiinteät rakenteet ja laitteet

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	744 000	585 678	-158 322
Tulot	105 000	110 000	5 000
Netto	639 000	475 678	-163 322

Hankkeittain julkisen käyttöomaisuuden rakentaminen toteutui seuraavasti:

Kaavateiden rakentaminen ja peruskorjaus

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	100 000	77 971	-22 029

Kirkonkylän kuntorata/latu-ura

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	25 000	11 276	-13 724

Törmävaaran latuvalaistuksen uusiminen

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	4 000		-4 000

Keskusurheilukentän peruskorjaus

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	20 000	20 144	144

Keskuskoulun ympäristön kehittäminen

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	350 000	380 793	30 793
Tulot	105 000	110 000	5 000
Netto	245 000	270 793	25 793

Keskustien korjaus

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	60 000	21 639	-38 361

Kemijokivarren osayleiskaava

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	60 000	16 532	-43 468

Kaukalo/tenniskenttäpohjan kunnostus

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	30 000	24 786	-5 214

Opaskartan uusiminen

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
	35 000		-35 000

Pohjakartan uusiminen

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	60 000	32 537	-27 463

Koneet ja kalusto

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Koneet ja kalusto, menot	15 000	4 452	-10 548
Teknisen osaston kalusto	10 000	4 452	-5 548
Tukipalvelukeskuksen kalusto	5 000		-5 000

KOULUTUSLAUTAKUNTA

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Koneet ja kalusto, menot	24 000	19 957	-4 043
Peruskoulujen ja lukion atk			
Menot	14 000	12 995	-1 005
Kirjaston kalusto, menot	5 000	3 593	-1 407
Muu kalusto, menot	5 000	3 369	-1 631

VAPAA-AJANLAUTAKUNTA**Koneet ja kalusto**

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Kalusto, menot	6 000	5 666	-334

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Koneet ja kalusto, menot	74 000	32 549	-41 451
Kotikulleron kalusto	7 000	6 340	-660
Uuden kehitysvamm. asuntolan hankinnat	25 000		-25 000
Muu sos.toimen kalusto	12 000		-12 000
Muu terveydenh. kalusto	30 000	26 209	-3 791

ENERGIAHUOLTO

Kaukolämpöverkon laajennus

	TA 2012	TP 2012	POIKKEAMA
Menot	90 000	73 036	-16 964
Tulot			0
Netto	90 000	73 036	-16 964

11 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

RAHOITUSLASKELMA 2012	Alku- peräinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Ulkoinen					
KASSAVIRTA/VARS.TNTA JA INVESTOINTI					
TULORAHOITUS					
VUOSIKATE	1 447 600	-503 970	943 630	2 937 455	-1 993 825
TULORAHOITUS	1 447 600	-503 970	943 630	2 937 455	-1 993 825
INVESTOINNIT					
KÄYTTÖMAISUUSINVESTOINNIT	-2 342 900		-2 342 900	-1 489 090	-853 810
RAHOITUSOSUJEDET INVESTOINTEIHIN	305 000		305 000	313 925	-8 925
KÄYTTÖMAISUUDEN MYYNTITULOT					
KÄYTTÖMAISUUDEN VARS.MYYNTI	36 000		36 000	4 884	31 116
KÄYTTÖMAISUUDEN MYYNTITULOT	36 000		36 000	4 884	31 116
INVESTOINNIT	-2 001 900		-2 001 900	-1 170 281	-831 619
KASSAVIRTA/VARS.TNTA JA INVESTOINNIT	-554 300	-503 970	-1 058 270	1 767 175	-2 825 445
RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET				-600 000	600 000
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	85 100		85 100	151 183	-66 083
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	85 100		85 100	-448 817	533 917
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYKSET	800 000		800 000		800 000
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-700 000		-700 000	-661 357	-38 643
LAINAKANNAN MUUTOKSET	100 000		100 000	-661 357	761 357
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				573 664	-573 664
RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA	185 100		185 100	-536 509	721 609
KASSAVAROJEN MUUTOS	-369 200	-503 970	-873 170	1 230 666	-2 103 836

Yllä olevassa taulukossa on esitetty talousarvion rahoitusosan toteutuminen. Rahoitusosan toteutumisesta osoitetaan, miten kunnan menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulo-rahoitus, investoinnit, anto- ja ottolaina sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Tilikauden rahavarojen muutos oli 1 230 666 euroa positiivinen, kun se alkuperäisessä talousarviossa jäi 369 200 euroa ja muutetussa talousarviossa 503 970 euroa negatiiviseksi. Rahavarojen lisääntyminen johtuu vuosikatteen toteutumisesta selvästi talousarviota suurempana (ks. tuloslaskelmaosan toteutuminen) ja investointien toteutumisesta talousarviota pienempinä (ks. investointiosan toteutuminen). Tämä näkyy rahoitusosassa 2 825 445 euroa talousarviota suurempana toiminnan ja investointien rahavirtana.

Rahoituksen rahavirta toteutui 721 609 euroa talousarviota heikompana. Tämä johtuu siitä, ettei kunnan tarvinnut nostaa lisää pitkäaikaista lainaa, vaikka siihen oli varauduttu talousarviossa 800 000 eurolla. Samalla kuitenkin pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin suunnitelman mukaisesti 661 357 eurolla. Kunnan rahavaroja sitoivat myös tytäryhtiöille Tenergia Oy:lle ja Tervolan Vesi Oy:lle molemmille annetut 300 000 euron lainat. Sitä vastoin muut maksuvalmiuden muutokset, joita ei huomioida talousarviossa, toteutuivat 573 664 euroa positiivisena. Tätä selittää erityisesti se, että ostovelat ja siirtovelat kasvoivat tilikauden aikana enemmän kuin mitä myyntisaamiset kasvoivat. Toisin sanoen korottomien velkojen lisääntyminen vapautti rahavaroja kunnan käyttöön enemmän kuin mitä saamisten lisääntyminen satoi rahavaroja.

12 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

Tervolan kunta Sitovuus = bruttomääräraha/-tuloarvio

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

ulkoinen	Määrärahat					Tuloarviot				
	Alakup. ta	Ta:n muu- tokset	Ta muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. ta	Ta:n muu- tokset	Ta muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA										
Kunnanvaltuusto										
Strateginen johto	23 100		23 100	21 208	-1 892					
Kunnanhallitus										
Yleisjohto	1 754 000		1 754 000	1 712 930	-41 070	332 000		332 000	358 923	26 923
Henkilöstö	186 200		186 200	130 570	-55 630	33 000		33 000	42 514	9 514
Elinkeinojen kehitt.	715 900		715 900	531 207	-184 693	102 000		102 000	211 322	109 322
Julkinen liikenne	44 000		48 000	32 281	-15 719	4 000		4 000	5 620	1 620
Tarkastuslautakunta										
Tarkastustoimi	17 700		17 700	17 130	-570					
Keskusvaalilautakunta										
Vaalit	24 400		24 400	30 453	6 053	5 000		5 000	10 165	5 165
Maaseutulautakunta										
Maaseutuelinkeinot	521 300		521 300	499 421	-21 879	538 200		538 200	505 652	-32 548
Lomatoimi	4 766 000		4 766 000	5 009 570	243 570	4 766 000		4 766 000	5 030 613	264 613
Tekninen lautakunta										
Tekninen johto	200 200		200 200	205 466	5 266	26 000		26 000	30 421	4 421
Yleiset alueet	190 300		190 300	237 822	47 522	300		300	300	0
Kiinteistöt	1 071 500		1 071 500	1 111 705	40 205	634 000		634 000	582 957	-51 043
Lämpökeskus	310 000		310 000	362 073	52 073	250 000		250 000	232 750	-17 250
Kaavoitus ja ymp	120 500		120 500	106 484	-14 016					
Tukipalvelukeskus	617 800		617 800	609 036	-8 764	15 000		15 000	31 316	16 316
Koulutuslautakunta										
Sivistystoimen johto	89 200		89 200	92 228	3 028	17 500		17 500	16 463	-1 037
Peruskoulutus	3 615 500		3 615 500	3 415 297	-200 203			0	61 237	61 237
Toisenasteen koulu	501 900		501 900	458 428	-43 472	15 000		15 000	21 716	6 716
Aikuiskoulutus	161 800	42 970	204 770	180 632	-24 138				20	20
Kirjasto	202 700		202 700	190 917	-11 783	2 900		2 900	3 479	579
Vapaa-ajanlautakunta										
Kulttuuri	57 900		57 900	51 739	-6 161	2 000		2 000	4 538	2 538
Liikunta	189 900		189 900	177 757	-12 143			0	240	240
Nuoriso	30 200		30 200	39 190	8 990	2 000		2 000	14 166	12 166
Sosiaali- ja terv.itk										
Sosiaali- ja terv.johto	260 100		260 100	225 582	-34 518					
Sosiaalipalvelut	5 071 300		5 071 300	4 573 328	-497 972	743 500		743 500	946 106	202 606
Perusturva	555 100		555 100	369 893	-185 207	45 000		45 000	79 635	34 635
Perusterveydenhuolto	4 017 600		4 017 600	3 750 594	-267 006	600 400		600 400	579 105	-21 295
Erikoissairaanhoido	4 094 900	461 000	4 555 900	4 632 473	76 573					
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						10 532 800		10 532 800	10 614 872	82 072
Valtionosuudet						11 921 000		11 921 000	11 953 525	32 525
Korkotuotot						156 000		156 000	176 109	20 109
Muut rahoitustuotot						356 000		356 000	410 434	54 434
Korkokulut	122 000		122 000	103 800	-18 200					
Muut rahoituskulut	115 000		115 000	107 527	-7 473					
INVESTOINTIOSA										
Investointi menot	2 342 900		2 342 900	1 489 090	-853 810					
Rahoitusosuudet						305 000		305 000	313 925	8 925
Käyttöom. myynti						36 000		36 000	4 884	-31 116
RAHOITUSOSA										
Antolainojen lis.			0	600 000	600 000					
Antolainojen väh.						85 100		85 100	151 183	66 083
Pitkää.lainojen lis						800 000		800 000	0	-800 000
Pitkää.lainojen väh	700 000		866 500	661 357	-205 143					
Vaikutus maksuvalm.						-369 200	-503 970	-873 170	1 230 666	2 103 836
YHTEENSÄ	32 690 900	503 970	33 365 370	31 737 188	-1 628 182	31 956 500	-503 970	31 452 530	33 624 856	2 172 326

III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

13 KUNNAN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

13.1 Tuloslaskelma

TUOSLASKELMA	Tilinpäätös 2012	Tilinpäätös 2011
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	5.347.948,72	5.325.478,34
Maksutuotot	2.328.962,72	2.350.829,21
Tuet ja avustukset	526.702,31	566.135,80
Muut toimintatuotot	565.642,93	604.160,09
TOIMINTATUOTOT	8.769.256,68	8.846.603,44
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut	-16.912.313,33	-16.163.656,35
Palvelujen ostot	-9.057.123,51	-8.552.029,82
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.776.557,37	-1.672.547,02
Avustukset	-916.844,61	-792.772,45
Muut toimintakulut	-112.577,09	-114.364,72
TOIMINTAKULUT	-28.775.415,91	-27.295.370,36
TOIMINTAKATE	-20.006.159,23	-18.448.766,92
Verotulot	10.614.872,18	10.379.088,19
Valtionosuudet	11.953.525,00	10.982.369,00
Korkotuotot	176.109,45	183.964,01
Muut rahoitustuotot	410.434,20	489.345,61
Korkokulut	-103.799,85	-127.042,58
Muut rahoituskulut	-107.526,51	-143.983,51
Rahoitustuotot ja -kulut	375.217,29	402.283,53
VUOSIKATE	2.937.455,24	3.314.973,80
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-931.473,59	-907.656,79
Poistot ja arvonalentumiset	-931.473,59	-907.656,79
TILIKAUDEN TULOS	2.005.981,65	2.407.317,01
Varausten ja rahastojen muutokset		
Poistoeron muutos	-307.239,44	56.593,89
Varausten muutos	370.000,00	
Varausten ja rahastojen muutokset	62.760,56	56.593,89
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	2.068.742,21	2.463.910,90

13.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	Tilinpäätös 2012	Tilinpäätös 2011
KASSAVIRTA/VARSINAINEN TOIMINTA JA INVESTOINNIT		
TULORAHOITUS		
VUOSIKATE	2.937.455,24	3.314.973,80
TULORAHOITUS	2.937.455,24	3.314.973,80
INVESTOINNIT		
KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINNIT	-1.489.089,63	-1.721.167,35
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	313.925,00	34.000,00
KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTITULOT		
KÄYTTÖOMAISUUDEN VARS.MYYNTITULO	4.884,00	205.751,19
KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTIVOITOT/-TAPPIO		-62.989,19
KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTITULOT	4.884,00	142.762,00
INVESTOINNIT	-1.170.280,63	-1.544.405,35
KASSAVIRTA/VARSINAINEN TOIMINTA JA INVESTOINNIT	1.767.174,61	1.770.568,45
RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET	-600.000,00	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	151.183,41	85.171,91
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	-448.816,59	85.171,91
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-661.356,61	-802.401,42
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-661.356,61	-802.401,42
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMA	-9.462,57	16.707,26
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	17.264,28	-32.366,07
PITKÄAIKAISTEN SAAMISTEN MUUTOS	-2.900,00	
LYHYTAIKAISTEN SAAMISTEN MUUTOS	-212.123,10	-147.810,24
KOROTT. PITKÄ- JA LYHYTAIK.VELKO	780.885,56	301.880,58
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	573.664,17	138.411,53
RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA	-536.509,03	-578.817,98
KASSAVAROJEN MUUTOS	1.230.665,58	1.191.750,47
KASSAVARAT 31.12.	4.737.937,50	3.507.271,92
KASSAVARAT 1.1.	3.507.271,92	2.315.521,45
KASSAVAROJEN MUUTOS	1.230.665,58	1.191.750,47

13.3 Tase

TASE	Tilivuosi 31.12.2012	Tilivuosi 31.12.2011
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	44.000,32	2.134,28
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1.075.396,85	1.040.489,73
Rakennukset	10.044.199,32	10.643.472,26
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1.588.237,33	1.260.123,15
Koneet ja kalusto	193.907,81	230.002,24
Muut aineelliset hyödykkeet	20.687,84	20.687,84
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Keskeneräiset hankinnat	431.348,55	50.097,69
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	431.348,55	50.097,69
Aineelliset hyödykkeet	13.353.777,70	13.244.872,91
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	1.052.178,60	1.052.178,60
Kuntayhtymäosuudet	1.469.250,43	1.469.250,43
Osakkeet ja osuudet osak.ja omist.yteisöt	15.115,05	15.115,05
Muut osakkeet ja osuudet	1.240.600,66	1.152.564,45
Osakkeet ja osuudet	3.777.144,74	3.689.108,53
Muut lainasaamiset	3.790.685,14	3.341.868,55
Sijoitukset	7.567.829,88	7.030.977,08
PYSYVÄT VASTAAVAT	20.965.607,90	20.277.984,27
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	10.487,76	15.465,87
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	266,37	16,87
Muut toimeksiantojen varat	19.751,16	18.469,07
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	30.505,29	33.951,81
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	31.913,39	49.177,67
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	37.972,28	35.072,28
Pitkäaikaiset saamiset	37.972,28	35.072,28
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	810.703,00	675.915,34
Lainasaamiset	204.325,01	148.980,01
Muut saamiset	528.688,19	506.697,75
Lyhytaikaiset saamiset	1.543.716,20	1.331.593,10
Saamiset	1.581.688,48	1.366.665,38
Rahat ja pankkisaamiset	4.737.937,50	3.507.271,92
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6.351.539,37	4.923.114,97
VASTAAVAA	27.347.652,56	25.235.051,05

TASE	Tilivuosi 31.12.2012	Tilivuosi 31.12.2011
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	8.650.692,41	8.650.692,41
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	5.756.791,72	3.292.880,82
Tilikauden yli-/alijäämä	2.068.742,21	2.463.910,90
OMA PÄÄOMA	16.476.226,34	14.407.484,13
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	906.801,67	599.562,23
Vapaaehtoiset varaukset	1.150.000,00	1.520.000,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2.056.801,67	2.119.562,23
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	5.678,59	12.289,91
Lahjoitusrahastojen pääomat	1.631,50	2.047,06
Muut toimeksiantojen pääomat	56.437,06	62.319,27
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	63.747,15	76.656,24
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1.609.602,00	2.213.812,60
Lainat julkisyhteisöiltä	1.481.228,52	1.486.334,14
Muut velat	1.001.884,31	978.884,31
Pitkäaikainen	4.092.714,83	4.679.031,05
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksille	604.211,58	655.341,58
Lainat julkisyhteisöiltä	5.105,63	6.016,02
Saadut ennakot	28.194,58	12,01
Ostovelat	1.208.512,08	846.277,65
Muut velat	454.624,06	424.352,12
Siirtovelat		
Siirtyvät korot	30.442,02	36.273,40
Lomapalkkajaksotus	1.968.679,24	1.722.972,83
Valtionosuusennakot	4.859,94	5.742,60
Muut siirtovelat	353.533,44	255.329,19
Siirtovelat	2.357.514,64	2.020.318,02
Lyhytaikainen	4.658.162,57	3.952.317,40
VIERAS PÄÄOMA	8.750.877,40	8.631.348,45
VASTATTAVAA	27.347.652,56	25.235.051,05

14 KONSERNILASKELMAT**14.1 Konsernin tuloslaskelma**

TULOSLASKELMA	Tilinpäätös 2012	Tilinpäätös 2011
Toimintatuotot	20 769 287,45	20 479 955,31
Toimintakulut	-39 422 793,64	-37 360 764,82
TOIMINTAKATE	-18 653 506,19	-16 880 809,51
Verotulot	10 614 837,60	10 378 998,19
Valtionosuudet	11 953 525,00	10 982 369,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	38 832,18	79 834,21
Muut rahoitustuotot	426 110,84	503 222,19
Korkokulut	-275 691,97	-336 556,73
Muut rahoituskulut	-115 308,47	-159 223,30
Rahoitustuotot ja -kulut	73 942,58	87 276,37
VUOSIKATE	3 988 798,99	4 567 834,05
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 931 699,70	-1 858 364,98
Poistot ja arvonalentumiset	-1 931 699,70	-1 858 364,98
Satunnaiset erät	23 089,79	5 718,58
TILIKAUDEN TULOS	2 080 189,08	2 715 187,65
Tilinpäätössiirrot	-79 084,48	-228 370,91
Vähemmistöosuudet	-217,30	-39,72
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	2 000 887,30	2 486 777,02

14.2 Konsernin rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	Tilinpäätös 2012	Tilinpäätös 2011
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 988 798,99	4 567 834,05
Satunnaiset erät	23 089,79	5 718,58
Toiminnan rahavirta	4 011 888,78	4 573 552,63
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 907 605,06	-2 461 030,61
Rahoitusosuudet investointimenoihin	354 449,32	34 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	7 093,94	142 762,00
Investointien rahavirta	-2 546 061,80	-2 284 268,61
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 465 826,98	2 289 284,02
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	85 171,91
Antolainauksen muutokset	0,00	85 171,91
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 092,45	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-507 182,66	-1 255 254,76
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-7 821,35	
Lainakannan muutokset	-496 911,56	-1 255 254,76
Oman pääoman muutokset	1 178,04	41 870,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-61 444,25	-72 124,35
Vaihto-omaisuuden muutos	-11 008,33	-18 969,16
Saamisten muutos	73 262,90	473 105,52
Korottomien velkojen muutos	343 840,65	-102 246,58
Muut maksuvalmiuden muutokset	344 650,97	279 765,43
Rahoituksen rahavirta	-151 082,55	-848 447,42
Rahavarojen muutos	1 314 744,43	1 440 836,60
Rahavarat 31.12.	5 792 082,64	4 477 338,21
Rahavarat 1.1.	-4 477 338,21	-3 036 501,61
Rahavarojen muutos	1 314 744,43	1 440 836,60

14.3 Konsernitase

TASE	Tilivuosi 31.12.2012	Tilivuosi 31.12.2011
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	431 539,69	495 902,86
Muut pitkävaikutteiset menot	106 740,43	68 566,91
Aineettomat hyödykkeet	538 280,12	564 469,77
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 220 852,79	1 185 945,67
Rakennukset	16 341 365,77	17 176 807,85
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 417 106,73	5 557 013,16
Koneet ja kalusto	612 642,73	687 200,36
Muut aineelliset hyödykkeet	57 036,22	71 211,04
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	599 346,42	84 261,97
Aineelliset hyödykkeet	25 248 350,66	24 762 440,05
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	15 115,15	15 115,15
Muut osakkeet ja osuudet	1 380 975,37	1 268 673,97
Muut lainasaamiset	587 534,86	72 449,07
Muut saamiset	9 698,31	9 796,26
Sijoitukset	1 993 323,69	1 366 034,45
PYSYVÄT VASTAAVAT	27 779 954,47	26 692 944,27
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	566 814,39	191 833,56
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	266,37	16,87
Muut toimeksiantojen varat	30 051,63	22 714,10
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	597 132,39	214 564,53
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	178 768,65	172 760,32
Valmiit tuotteet/tavarat	5 000,00	
Vaihto-omaisuus	183 768,65	172 760,32
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	158 414,92	183 973,42
Muut saamiset	41 031,17	88 735,57
Pitkäaikaiset saamiset	199 446,09	272 708,99
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 574 673,85	1 668 229,08
Lainasaamiset	204 475,07	149 078,15
Muut saamiset	659 064,56	632 201,03
Siirtosaamiset	240 857,31	226 471,27
Lyhytaikaiset saamiset	2 679 070,79	2 675 979,53
Saamiset	2 878 516,88	2 948 688,52
Rahat ja pankkisaamiset	5 792 082,64	4 477 338,21
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 854 368,17	7 598 787,05
VASTAAVAA	37 231 455,03	34 506 295,85

Tervolan kuntakonserni

TASE	Tilivuosi 31.12.2012	Tilivuosi 31.12.2011
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	8 955 347,63	8 954 900,48
Muut omat rahastot	322 607,45	321 876,56
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	3 364 070,57	928 395,03
Tilikauden yli-/alijäämä	2 000 887,27	2 486 777,02
OMA PÄÄOMA	14 642 912,92	12 691 949,09
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 301 200,67	934 712,97
Vapaaehtoiset varaukset	1 357 463,00	1 644 370,04
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 658 663,67	2 579 083,01
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	3 623,63	6 917,28
Muut pakolliset varaukset	202 032,18	176 578,03
PAKOLLISET VARAUKSET	205 655,81	183 495,31
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	560 884,86	235 885,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	9 486,33	11 762,97
Muut toimeksiantojen pääomat	66 865,12	68 461,73
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	637 236,31	316 109,70
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 373 231,01	8 444 301,14
Lainat julkisyhteisöiltä	2 036 081,98	1 497 747,41
Lainat muilta luotonantajilta	23 000,00	
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 807 266,00	1 786 106,00
Siirtovelat	69 173,67	69 688,32
Pitkäaikainen	11 308 752,66	11 797 842,87
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 312 954,24	1 354 142,93
Lainat julkisyhteisöiltä	127 934,64	94 567,30
Saadut ennakot	40 943,47	20 166,76
Ostovelat	2 024 630,86	1 654 836,46
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	842 999,30	858 344,19
Siirtovelat	3 428 771,15	2 955 758,23
Lyhytaikainen	7 778 233,66	6 937 815,87
VIERAS PÄÄOMA	19 086 986,32	18 735 658,74
VASTATTAVAA	37 231 455,03	34 506 295,85

IV TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

15 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

15.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetietojen tarkoituksena on täydentää laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätöksessä noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Vaihto-omaisuus on arvostettu taseeseen keskihankintahintaan.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. (KVALT 55 §/1996. Poistosuunnitelman tarkistus KVALT 31§/2007. Tarkistus on perustunut hyödykkeiden pitoajan uudelleenarviointiin.)

	Poisto	Poistoaika/ prosentti
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	3 -5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	Tasapoisto	15 – 30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Menoj.poisto	10% - 25%
Koneet ja kalusto	Tasapoisto	3 – 15 vuotta

15.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Kunnan osakkuusyhteisöä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisön keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden

poistoja ei ole oikaistu kunnan suunnitelmapoistojen mukaisiksi. Jäännösarvojen ero kirjattu oman pääoman erään Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä vastaan.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymien tilinpäätökset ja niiden liitetiedot on yhdistelty lukuarvoiltaan omistusosuuden mukaisesti.

Osakkuusyhteisö

Konserni omistaa 25,10 prosenttia Kiinteistö Oy Paa-konkarista (Y-tunnus: 0545790-7, kotipaikka: Tervola). Konsernin omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisön tilinpäätöksen 2012 mukaisesta omasta pääomasta on 45 782,06 euroa, vieraasta pääomasta 13 111,34 euroa ja tilikauden voitosta 2 130,23 euroa.

Konsernin taseen ulkopuoliset vastuut

	31.12.2012	31.12.2011
Potilasvahinkovastuut	233 272,00	212 559,00

16 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT**Toimintatuotot tehtäväalueittain**

	TP 2012	TP 2011
Toimintatuotot (ulkoiset)		
Kunnanhallitus	618 378	602 265
Keskusvaalilautakunta	10 165	5 138
Maaseutulautakunta	5 536 265	5 430 524
Tekninen lautakunta	877 743	870 130
Koulutuslautakunta	102 915	138 921
Vapaa-ajanlautakunta	18 944	4 622
Sosiaali- ja terveyslautakunta	1 604 846	1 795 003
Yhteensä	8 769 257	8 846 603

Toimintakulut tehtäväalueittain

	TP 2012	TP 2011
Toimintakulut (ulkoiset)		
Kunnanvaltuusto	21 208	19 173
Kunnanhallitus	2 406 988	2 322 392
Tarkastuslautakunta	17 130	9 875
Keskusvaalilautakunta	30 453	10 623
Maaseutulautakunta	5 508 991	5 415 071
Tekninen lautakunta	2 632 586	1 742 041
Koulutuslautakunta	4 337 502	4 322 469
Vapaa-ajanlautakunta	268 686	252 655
Sosiaali- ja terveyslautakunta	13 551 871	13 201 065
Yhteensä	28 775 416	27 295 364

Verotulot

	TP 2012	TP 2011
Verotulojen erittely		
Kunnan tulovero	7 856 117	7 573 140
Osuus yhteisöveron tuotosta	457 857	591 309
Kiinteistövero	2 300 899	2 214 638
Yhteensä	10 614 872	10 379 087

Valtionosuudet

	TP 2012	TP 2011
Valtionosuuksien erittely		
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	10 013 523	9 361 338
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 355 936	1 969 716
Järjestelmämuutoksen tasaus	0	88 320
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-415 934	-437 005
Yhteensä	11 953 525	10 982 369

17 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot					Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 134,28	0,00					2 134,28
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	49 069,77					49 069,77
Rahoitusosuudet tilikaudella							
Vähennykset tilikauden aikana							
Siirrot erien välillä							
Tilikauden poisto	-1 478,92	-5 724,81					-7 203,73
Myyntitappiot							
Arvonlennukset ja niiden palautukset							
Poistamaton hankintameno 31.12.	655,36	43 344,96					44 000,32
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	655,36	43 344,96					44 000,32
Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 040 489,73	10 643 472,26	1 260 123,15	230 002,24	20 687,84	50 097,69	13 244 872,91
Lisäykset tilikauden aikana	41 939,00	102 158,81	257 497,55	71 646,60		878 741,69	1 351 983,65
Rahoitusosuudet tilikaudella		-203 925,00	-66 000,00			-44 000,00	-313 925,00
Vähennykset tilikauden aikana	-4 884,00						-4 884,00
Siirrot erien välillä		68 850,25	384 640,58			-453 490,83	0,00
Tilikauden poisto	-2 147,88	-566 357,00	-248 023,95	-107 741,03			-924 269,86
Myyntitappiot							0,00
Arvonlennukset ja niiden palautukset							
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 075 396,85	10 044 199,32	1 588 237,33	193 907,81	20 687,84	431 348,55	13 353 777,70
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 075 396,85	10 044 199,32	1 588 237,33	193 907,81	20 687,84	431 348,55	13 353 777,70
Sijoitukset	Kuntayhtymäosuudet	Osakkeet/ osuudet konserniyht.	Osakkeet osakkuusyhtiöt	Osakkeet/LSV	Muut osakkeet ja osuudet	Muut lainasaamiset tytäryht.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 469 250,43	1 052 178,60	15 115,05	1 090 521,28	62 043,17	3 341 868,55	7 030 977,08
Lisäykset				86 760,00	1 276,21	600 000,00	688 036,21
Vähennykset						-151 183,41	-151 183,41
Hankintameno 31.12.	1 469 250,43	1 052 178,60	15 115,05	1 177 281,28	63 319,38	3 790 685,14	7 567 829,88
Siirretyt							
Arvonlennukset tilikaudella							
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 469 250,43	1 052 178,60	15 115,05	1 177 281,28	63 319,38	3 790 685,14	7 567 829,88

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

20 965 607,90

Saamiset

Saamisten erittely	2012		2011	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		87 729,14		44 331,52
Lainasaamiset		151 030,32		85 171,91
Muut saamiset	37 972,28		35 072,28	
Siirtosaamiset				
Yhteensä	37 972,28	238 759,46	35 072,28	129 503,43
Saamiset kuntayhtymistä, joissa kunta jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	546,08
Lainasaamiset				
Muut saamiset	0,00	5 860,93	0,00	14 210,60
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	5 860,93	0,00	14 756,68
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	3 816,98	0,00	0,00
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	3 816,98	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	37 972,28	248 437,37	35 072,28	144 260,11

Muihin saamisiin sisältyvät olennaiset erät	2012	2011
Muut saamiset		
Alv saatavat	136 448,21	125 713,55
Länsi-Pohjan shp ky, peruspo.korko	5 436,00	13 194,00
Työllisyystuki	17 053,74	19 411,08
Hanke -tuet ja avustukset	226 799,48	135 790,94
Kivalojen Seutuopisto	26 866,60	26 834,13
Mela/palautus	100 011,80	76 444,25
Muut tulojäämät	14 145,80	109 309,80
Yhteensä	526 761,63	506 697,75

Oma pääoma

Oman pääoman erittely		
	2012	2011
Peruspääoma 1.1.	8 650 692,41	8 650 692,41
Peruspääoma 31.12.	8 650 692,41	8 650 692,41
Edellisen tilikausien yli/alij. 1.1.	3 292 880,82	2 207 556,79
Ed.vuoden yli/alijäämä	2 463 910,90	1 085 324,03
Edellisen tilikausien yli/alij. 31.12.	5 756 791,72	3 292 880,82
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 068 742,21	2 463 910,90
Oma pääoma yhteensä	16 476 226,34	14 407 484,13

Ylijäämä	
Edellisen tilikausien yli/alij. 1.1.	3 292 880,82
Ed.vuoden ylijäämä	2 463 910,90
Edellisen tilikausien yli/alij. 31.12.	5 756 791,72
Tilikauden ylijäämä	2 068 742,21
Ylijäämää yhteensä 31.12.2012	7 825 533,93

Vieras pääoma

- -	2012	2011
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 609 602,00	2 213 812,60
Lainat julkisyhteisöiltä	1 481 228,52	1 486 334,14
	3 090 830,52	3 700 146,74
Muut pitkäaikaiset velat		
Sähköliittymät	950 918,55	950 918,55
Kaukolämpöliittymät	27 965,76	27 965,76
Muut velat	23 000,00	0,00
	1 001 884,31	978 884,31
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4 092 714,83	4 679 031,05

	2012 Lyhytaikainen	2011 Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	22 656,58	27 824,24
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä		
Ostovelat	419 381,29	285 847,17
ostovelkahuivityksiä 31.12.	0,00	-39 546,00
Velat osakkuus- tai muille omistusyhteisöille		
Ostovelat	414,25	8 600,27
ostovelkahuivityksiä 31.12.	0,00	-5 926,97
P.a. lainojen lyhennysosuudet seur. tk:lla		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	604 211,58	655 341,58
Lainat julkisyhteisöiltä	5 105,63	6 016,02
	609 317,21	661 357,60
YHTEENSÄ	1 051 769,33	938 156,31

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2012	2011
Lyhytaikaiset		
siirtyvät korot	30 442,02	36 273,40
jaksotukset (palkat + sivukulut)	1 968 679,24	1 722 972,83
valtionosuusennakot/palautukset	4 859,94	5 742,60
muut siirtovelat	353 533,44	255 329,19
Siirtovelat yhteensä	2 357 514,64	2 020 318,02

18 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Annetut vastuusitoumukset (KPA 2: 7.2 § 4-kohta).

Takauksen saaja	Lainan myöntäjä	Takaus €	Saldo 01.01.2012	Lisäykset	Vähennys	Saldo 31.12.2012
Tytäryhteisöt						
Tervolan Vuokratalot Oy	Tervolan osuuspankki	750 000,00	262 500,00		25 000,00	237 500,00
	Tervolan osuuspankki	100 000,00	80 000,00		10 000,00	70 000,00
	OKO	2 350 000,00	1 786 000,00		94 000,00	1 692 000,00
	Nordea	2 350 000,00	1 786 000,00		94 000,00	1 692 000,00
	Danske Bank	551 824,59	228 668,37		31 182,03	197 486,34
	Kuntarahoitus	100 000,00	60 000,00		20 000,00	40 000,00
Tytät yhteensä		6 201 824,59	4 203 168,37		274 182,03	3 928 986,34

Muut yhteisöt / yhdistykset		Takausvastuu 31.12.2012
Tervolan kunnan osuudet		
Meri-Lapin Vesi Oy	Danske Bank oyj	15 136,91
	Danske Bank oyj	25 430,01
	Nordea	50 456,37
	Pohjola Pankki	1 387,56
	Kemin Seudun op	81 000,00
Perämeren Jätehuolto oy	Nordea	48 718,98
	OKO	110 274,52
	Kuntarahoitus Oyj	180 033,14
Lapin sähkövoima	Sampo-pankki	477 220,00
Muut yhteensä		989 657,49

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2012	2011
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	12 652 647,72	11 250 235,36
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	8 938,70	8 328,85
	12 661 586,42	11 258 564,21

Leasingvastuiden yhteismäärä	31.12.2012
Seuraavalla tilikaudella maksettavat (2013)	13 541,17
Myöhemmin maksettavat	16 716,24
Leasingvastuut yhteensä	30 257,41

19 HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstökulut	2012	2011	2010
<u>Tuloslaskelman mukaan:</u>			
Maksetut palkat ja palkkiot	12 881 921,33	12 343 588,00	12 250 168,28
Jaksotetut palkat (muutos)	262 575,74	108 807,93	58 385,59
Henkilöstökorvaukset	-180 593,40	-197 918,96	-179 881,55
Henkilöstösivukulut	<u>3 948 409,66</u>	<u>3 909 179,38</u>	<u>3 872 889,39</u>
Henkilöstökulut yhteensä	16 912 313,33	16 163 656,35	16 001 561,71
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	21 881,26	29 743,77	5 806,20
Yhteensä	33 846 507,92	32 357 056,47	32 008 929,62

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ JA RAKENNE**Henkilöstön määrä 31.12.**

	2012	2011	2010
Palkattu henkilöstö	398	418	422
- naisia	292	300	304
- miehiä	106	118	118

Vakinaisessa palvelussuhteessa hallintokunnittain

	2012	2011	2010
Hallintopalvelut ja kehittämistoimi	90	95	96
Sosiaali- ja terveystoimi	128	123	126
Sivistystoimi	54	52	50
Tekninen toimi	16	11	11
Yhteensä	288	281	283

Koko henkilöstön ikärakenne	2012	2011	2010
Keski-ikä	46,2	45,3	45,5

Palvelussuhteiden laatu

	2012	2011	2010
Vakinainen palvelussuhde	288	281	283
Määräaikainen palvelussuhde	56	77	80
Sijaiset	37	38	27
Työllistetyt	16	19	27
Oppisopimus	1	3	5

Eläköityminen	2012	2011	2010
Vanhuuseläkkeelle	9	3	6
Muut yhteensä	2	4	1

Henkilöstömenot (1.000 e)	2012	2011	2010
Maksetut palkat ja palkkiot	12.964	12.254	12.129
Eläkekulut	3.169	3.126	3.130
Muut henkilösivukulut	779	783	743
Henkilöstömenojen osuus toimintamenoista %	58,8	59,2	59,7

Työterveydenhuollon kulut	109.584	106.472	102.777
Työsuojelun kulut	5.093	6.048	5.229
Kuntoutus ja virkistys	11.923	9.454	9.058

Poissaolot	2012	2011	2010
Sairauslomapäivät	7.779	6.520	5.564
Työtapaturmat, kpl	34	26	24

Tilintarkastajan palkkiot	2012	
Pohjolan Tilintarkastustoimisto Oy Tilintarkastuspalkkiot Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät Tarkastuslautakunnan avustaminen Muut palkkiot Yhteensä	 8 571,40 1 379,00 2 977,50 1 989,00 14 916,90	

20 LIITETIETOJEN ERITTELYT

Erittely liitetiedoissa esitetyistä leasingvastuista (ilman arvonlisäveroa)	31.12.2012
Tukirahoitus	
Sopimus 2904610 Canon IR5065N Canon IRC1021I	8 160,00
Sopimus 2902782 Canon IR2025I	2 055,30
Sopimus 21001174 Toshiba E-studio 2330C	4 309,92
Sopimus 2901942 AD Max patjat	1 216,80
Sopimus 21002841 Kyocera km-4800 W kartta	10 272,50
Sampo rahoitus	
Sopimus 710270001 Xerox	2 247,37
Sopimus 784719001 AD-Patja	1 995,52
Leasingvastuut yhteensä	30 257,41

Erittely suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta					
	TP 2011	TP 2012	Taloussuunnitelma		
			2013	2014	2015
Poistonalaiset investoinnit	1 309 824	1 363 998	2 289 400	2 578 400	1 625 400
Rahoitusosuudet	34 000	313 925	406 400	500 900	115 500
Investointien omahankintameno	1 275 824	1 050 073	1 883 000	2 077 500	1 509 900
Suunnitelman mukaiset poistot	907 657	931 473	965 400	1 086 100	1 092 000
Viiden vuoden keskiarvo					
Suunnitelman mukaiset poistot	996 526				
Poistonalaisten investointien omahankintameno	1 559 259				
Ero	-562 733				
Poikkeama -%	-36				

Jos eroa verrataan suunnitelman mukaisiin poistoihin:

-56 %

Jos eroa verrataan investointeihin:

-36 %

Eli sumupoistot ovat investoinneista:

64 %

V LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista:

* Tasekirja	sidottu
* Pääkirja	atk-tuloste
* Päiväkirja	atk-tuloste

Kirjanpidossa (pää-, sivu- ja osakirjanpidot) käytetyt ohjelmistot ja sovellukset:

- * Pro Economica
pääkirjanpito, ostoreskontra, myyntireskontra, laskutus, konsernikirjanpito, käyttöomaisuuskirjanpito ja web-ostolaskukierrätys
- * Pegasos -palkat
henkilöstöhallinto
liittymä Pro Economicaan
- * MD-Titania
työvuorosunnitteluohjelma
liittymä Pegasos-palkat
- * Pro Consona "sosiaali"
liittymä Pro Economicaan
liittymä Pegasos-palkat
- * Winfile luotonhallinta
antolainat ja reskontra, ottolainat
- * Maksuliikenne
pankkiliikenne (lähetys, vastaanotto)
- * Mediatri (hammashuolto)
laskutus, reskontra
- * Tk- Pegasos
laskutus
liittymä Pro Economicaan
- * Lomitusnetti
maatalouslomituslaskutus
liittymä Pro Economicaan
- * Web-tallennus (keskeytykset)
liittymä Pegasos-palkat

Ohjelmista on listattu kuukausi- ja/tai vuosilistat/raportit arkistointia varten.

VI ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tervolassa, 25. päivänä maaliskuuta 2013

TERVOLAN KUNNANHALLITUS

kunnanhallituksen puheenjohtaja

kunnanjohtaja

Suoritetusta tarkastuksesta on annettu erillinen tilintarkastuskertomus.

Tervolassa ___päivänä ___kuuta 2013

Rauno Lohi
tilintarkastaja HTM, JHTT

www.tervola.fi